

MİLLET MECLİSİ

TUTANAK DERGİSİ

99. Birleşim

6 . 5 . 1965 Perşembe

İçindekiler

	Sayfa	Sayfa
1. — Geçen tutanak özeti	572:573	
2. — Yoklama	573,574	
3. — Başkanlık Divanının Genel Kurula sunuşları	573	
1. — Başkanlığın, gündemde bu dönemde bitirilmesi gerekli kanun tasarı ve teklifleri bulunması sebebiyle birleşimlerin başında ve devamı sırasında isim okumak suretiyle yoklama yapılacağı, üst üste üç birleşimde bulunmayan üyeler hakkında İttüyük hükümlerinin tatbik edileceği yolundaki açıklaması,	573:574	
2. — İstanbul Milletvekili Fahrettin Kerim Gökay'ın, Suriye Devlet Başkanı'nın Beyrut'ta bir törendeki beyanına değinerek, bunun iyi komşuluk, insanlık ve milletlerin birbirine göstermesi gerekli saygı ilkelerine aykırı bulunduğu konulu demeci,	574:575	
3. — Erzurum Milletvekili Gıyasettin Karaca'nın, vatandaşlara karakolarda dayak atıldığı ve rüşvet alındığı, bunların önlenmesi için Hükümetin tedbir alması gerektiğine dair demeci.	575:576	
4. — Görüşülen işler	576	
1. — Ege Üniversitesi adıyla İzmir'de bir üniversite kurulması hakkındaki 6595 sayılı Kanunun geçici 4 ncü maddesinin değiştirilmesine dair kanun tasarısı ve Millî Eğitim ve Plân komisyonları raporları (1/638) (S. Sayısı : 695)	576,596:599	
2. — Dışişleri Bakanlığının yabancı memleketlerde görevli telsizcilerin ücretleri hakkında kanun tasarısı ve Dışişleri ve Plân komisyonları raporları (1/763) (S. Sayısı : 885)	576,600:603	
3. — Türkiye Cumhuriyeti ile Federal Almanya Cumhuriyeti Hükümeti arasında Hava Ulaştırmasına dair Anlaşmanın onaylanmasının uygun bulunduğu hakkında kanun tasarısı (1/617) (S. Sayısı : 856)	576,608:611	
4. — Nevşehir Milletvekili Ali Baran Numanoglu'nun, 1 . 7 . 1964 tarih ve 488		

sayılı Damga Vergisi Kanununun 2 sayılı tablosunun V nei bölümünün 18 nei fıkrasının değiştirilmesine dair kanun teklifi ve Geçici Komisyon raporu (2/803) (S. Sayısı : 934) 576,616:619

5. — İzmir Milletvekili Mustafa Uyar'ın, 2836 sayılı Kanunun 22 nei maddesinin değiştirilmesine dair kanun teklifi ve Tarım, Ticaret, Maliye ve Plân komisyonları raporları (2/527) (S. Sayısı : 807) 576:577,604:607:611

6. — 150 milyon liralık madenî ufaklık para bastırılması hakkında 6797 sayılı Kanunun birinci maddesinin değiştirilmesine dair kanun tasarısı ve Maliye ve Plân komisyonları raporları (1/651) (S. Sayısı : 725) 577,612:615

7. — Siyasi partiler kanunu tasarısı ile Adana Milletvekili Kasım Gülek ve Kemal Sarıbrahimoğlu'nun, Siyasi partiler kanun teklifleri ve Geçici Komisyon raporu (1/560, 2/378, 2/595) (S. Sayısı : 527) 577:595

1. — GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

Başkanlığın, Avrupa Konseyinin kurulmasına tekabül eden 5 Mayıs tarihinin «Avrupa Günü» olarak ilân edilmiş bulunması münasebetiyle, bu Konseyin ve onu takiben vücut bulmuş olan Avrupa birliklerinin ebediyen payidar olmasını temenni eden demeci alkışlarla karşılandı.

Adana Milletvekili Kemal Sarıbrahimoğlu, son zamanlarda avukatların gördükleri vazifelerden dolayı taarruza ve tecavüzlere uğradıkları, bu olaylar sebebiyle adaletin tam ve kâmil mânada gerçekleşmesinin mümkün olmadığı, bu konuda Hükümetin ve İçişleri Bakanlığının tedbir alması gerektiği,

Antalya Milletvekili İhsan Ataöv, 1965 öğretim yılının bitimi münasebetiyle 6234 sayılı Kanun gereğince öğretmen okullarına % 75 köy okullarından, % 25 şehir okullarından öğrenci almak gerekirken % 100 ünün köyden alındığı, bunun doğru olmadığı ve 222 sayılı Kanun gereğince seminerler hakkında yapılması icabeden yönetmeliğin hâlâ yapılmaması olmasının bu seminerleri faydasız hale getirdiği konularında gündem dışı demeçte bulundular.

Ege Üniversitesi adıyla bir üniversite kurulması hakkındaki 6595 sayılı Kanunun geçici 4 neü maddesinin değiştirilmesine dair, Dışişleri Bakanlığının yabancı memleketlerde görevli telsizilerin ücretleri hakkında,

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Federal Almanya Cumhuriyeti Hükümeti arasında Hava Ulaştırmasına dair Anlaşmanın onaylanması-

nın uygun bulunduğu hakkında kanun tasarıları,

1. 7. 1964 tarih ve 488 sayılı Damga Vergisi Kanununun 2 sayılı tablosunun V nei bölümünün 18 nei fıkrasının değiştirilmesine, 2836 sayılı Kanunun 22 nei maddesinin değiştirilmesine dair kanun teklifleri ile

150 milyon liralık madenî ufaklık para bastırılması hakkındaki 6797 sayılı Kanunun birinci maddesinin değiştirilmesine dair kanun tasarısı ikinci defa açık oya sunuldu ise de yeter çoğunluk sağlanamadığı için tasarısı ve tekliflerin gelecek birleşimde tekrar oynanacakları bildirildi.

Siyasi partiler kanunu tasarısı üzerinde görüşmelere bir süre devam olundu.

Edirne Milletvekili Fahir Giritlioğlu'nun, Şemdinli ilçesinin yetiştirdiği tütünlerin üstün kaliteli olup olmadığına dair sorusuna Gümrük ve Tekel Bakanı Ahmet Topaloğlu,

Erzurum Milletvekili Nihat Dileri'n, petrol kaynaklarının süratli olarak işletilmesi konusunda ne gibi bir yol takibedileceğine dair sorusuna Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Mehmet Turгут,

Edirne Milletvekili Fahir Giritlioğlu'nun, Van ve Hakkâri illerinde, merinosculuğu teşvik ve geliştirmek için ne yapıldığına ve,

Hakkâri ilinde tarım ve veteriner teşkilâtlarının noksan oluşunun mahzurları üzerinde durulup durulmadığına dair sorularına Tarım Bakanı Turhan Kapanlı,

Eskişehir Milletvekili Aziz Zeytinoğlu'nun, Eskişehir'in, Sarıcakaya ilçesine, motorla sulama yapılmak üzere, elektrik getirilmesi hususunda

ne düşünülmesine dair sorusuna Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Mehmet Turgut cevap verdiler.

780, 818, 824, 831, 836, 837, 842, 843, 844, 845, 851, 864, 868, 869, 871, 872, 873, 874, 875, 881, 882, 884, 886, 907, 920, 926, 927, 928, 931, 934, 935, 938, 943, 945, 946, 955, 956 sayılı sorular, ilgili bakanların,

879, 914 sayılı sorular, soru sahiplerinin Genel Kurulda hazır bulunmamaları,

800, 933, 944 sayılı sorular, soru sahipleri vazifeli olduğu,

Niğde Milletvekili Haydar Özalp'ın, Ziraat Odaları Birliği İdare Kurulu Başkanlığına seçilen ve 6 aydır orada çalışan İzmir Milletvekili Arif Ertunga'nın, milletvekilliği sıfatının devam edip etmediğine dair Millet Meclisi Başkanından sözlü sorusu, Anayasa Komisyonundan cevap gelmediği,

İsparta Milletvekili Ali İhsan Balım'ın, İsparta ilinin baş harfinin «İ» mi, «I» mı olduğuna dair Millet Meclisi Başkanından ve Başbakanından sözlü sorusu da cevap verecek vazifeli üye hazır

bulunmadığı için, gelecek soru gününe bırakıldılar.

Edirne Milletvekili Fahir Giritlioğlu'nun, Hakkâri ili ve ilçelerinde yıllardan beri, tarım teşkilâtının gereken şekilde ikmal edilmemesi sebebine dair Tarım Bakanından sözlü sorusu, soru sahibinin isteği üzerine, geriverildi.

865, 883, 888, 906, 913, 917, 918, 919, 921, 922, 923, 924, 925, 929, 930, 932, 939, 940, 941, 942, 947, 948, 949, 950, 951, 952, 953, 954 sayılı sorular, sahipleri ikinci defadır Genel Kurulda hazır bulunmadıklarından, düştü.

937 sayılı soru, sahibi Bakan olduğu için cevaplandırılmadı.

6 . 5 . 1965 Perşembe günü saat 15.00 te toplanılmak üzere (saat 18,30 da) Birleşime son verildi.

Başkan
Başkanvekili
Ferruh Bozbeyli

Kâtip
Kastamonu
Sabri Keskin

Kâtip
Yozgat
Veli Uyar

BİRİNCİ OTURUM

Açılma saati : 15,00

BAŞKAN — Başkanvekili Ferruh Bozbeyli

KÂTIPLER : İsmet Kapisız (Yozgat), Veli Uyar (Yozgat)

BAŞKAN — Millet Meclisinin 99 ncu Birleşimini açıyorum.

2. — YOKLAMA

BAŞKAN — Yoklama tâyini esami suretiyle yapılacaktır.

3. — BAŞKANLIK DİVANININ GENEL KURULA SUNUŞLARI

1. — Başkanlığın birinci dönem son aylarına gelmiş olması ve gündemde bu dönemde bitirilmesi gerekli kanun tasarı ve teklifleri bulunması sebebiyle birleşimlerin başında ve devamı sırasında isim okumak suretiyle yoklama yapılacağı, üst üste üç birleşimde bulunmayan üyeler hak-

kında İçtüzük hükümlerinin tatbik edileceği yolundaki açıklaması.

BAŞKAN — Muhterem arkadaşlarım, Büyük Meclisimizin birinci devre çalışmalarının son aylarına gelmiş bulunmaktayız. Gündemimizde

bu devre bitirilmesi zaruri olan kanun tasarı ve teklifleri vardır. Bu arada Anayasanın derpiş ettiği ve bu devre içinde çıkması lâzımgelen bâzı kanunlar da vardır. Bu sebeple birleşim başında isim okumak suretiyle yoklama yapılacaktır. Birleşimin devamı sırasında Riyasetin gördüğü lüzum veya âzadan beş kişinin talebi üzerine tekrar yoklama yapılacaktır. Bu ikinci yoklamada bulunmayanlar, birleşim başında bulunsalar dahi devamsız addedileceklerdir. Üç birleşim üst üste devam etmiyen üyeler hakkın-da içtüzükde gösterilen hükümler tatbik edilecektir. Devam etmiyen üyelerin, mazeretlerini

bizzat Riyaset Divanına bildirmeleri lâzımdır. Riyaset Divanının mütad toplantısı haftada bir gün ve Perşembe günüdür.

Şimdi esami okumak suretiyle yoklama yapacağız.

(İsimler okunmak suretiyle yoklama yapıldı.)

BAŞKAN — Sonradan gelen üyeler lütfen isimlerini kaydettirsinler.

Çoğunluğumuz yoktur. Saat 16,00 da toplanmak üzere birleşime ara veriyorum.

Kapanma Saati : 15,25

İKİNCİ OTURUM

Açılma saati : 16,00

BAŞKAN — Başkanvekili Ferruf Bozbeyli

KATIPLER : Veli Uyar (Yozgat), İsmet Kapısız (Yozgat)

BAŞKAN — Birleşimi açıyorum.

2. — YOKLAMA

Yoklama yapılacaktır.

(Yoklama yapıldı.)

BAŞKAN — Çoğunluğumuz vardır müzakerelere başlıyoruz.

Gündem dışı söz alan arkadaşların isimlerini okuyorum : Süreyya Koç, Hayri Mumcuoğlu, Ahmet Tahtakılıç, Talât Oğuz, Fahrettin Kerim Gökay.

HAYRİ MUMCUOĞLU (Tekirdağ) — Vazgeçtim.

BAŞKAN — Sayın Mumcuoğlu vazgeçtiler. GIYASETTİN KARACA (Erzurum) — Sayın Başkan, üç gün evvel müracaat ettim. O gün dediniz ki, beş kişi müracaat etmiştir. Bundan sonra size söz vereceğim. O gün iki kişi konuştu. Dün de konuştu. şimdi sıranın bana gelmesi lâzım. Halbuki benim ismimi okumadınız.

Bir yanlışlık oldu galiba. Benim yazılı mü-

racaatım vardır. İhtimal bir yanlışlık var. Lütfederseniz..

BAŞKAN — Sayın Karaca bütün bu ifade ettiğiniz şeyler benimle ilgili değildir. Mekki Keskin Beyle konuşmuş olmalısınız. Çünkü bana hiçbir müracaatınız yok. Bana müracaat eden arkadaşların isimlerini okuyorum.

Şimdi sırasıyla Süreyya Koç'a söz veriyorum. Buyurun Sayın Koç.

SÜREYYA KOÇ (Balıkesir) — Vazgeçtim.

2. — İstanbul Milletvekili Fahrettin Kerim Gökay'ın, Suriye Devlet Başkanının Beyrut'ta bir törendeki beyanına değinerek, bunun iyi komşuluk, insanlık ve milletlerin birbirine göstermesi gerekli saygı ilkelerine aykırı bulunduğu, konulu demeci,

BAŞKAN — Sayın Talât Oğuz? Yoklar.. Sayın Fahrettin Kerim Gökay.

FAHRETTİN KERİM GÖKAY (İstanbul) — Muhterem Başkan, aziz arkadaşlarım.

Bugünkü gazetelerde bizim için hüznü verecek bir havadisi okudum. O da, Suriye Devlet Reisinin Beyrut'u ziyaret ettiği zaman bir törende «Gelecek sene bu töreni Hatay'da kutlamak bizim için en büyük ümittir» diye ifade etmiş olmasıdır. Binaenaleyh, komşu bir Devletin, diğer bir Devletin hükümlerine hakkına bir Devlet Reisinin bu tarzda bir tecavüzde bulunmasını, evvelâ komşuluk bakımından değil, insanlık ve milletlerin birbirine saygı göstermesi bakımından hiçbir suretle insani bulmuyorum. Fakat nedense Suriye kendi dertlerini bırakarak diğer memleketlerin hukuk ve hükümlerine tecavüz etmeyi, daima haritalarında bu tarzda işaretler göstermeyi âdet edinmiş. Bir Devlet Reisinin «gelecek yıl bu merasimi Hatay'da yaparız» diyecek kadar cüretkâr bulunmasının mânâsı üzerinde durmak zorundayız. Bunun için söz almış bulunuyorum.

Geçende Türkiye'de bulunan Ermeni vatandaşlarımı, hakikaten takdir ve tebci ederim, gerekli hassasiyeti gösterdiler. Fakat Beyrut'ta bugün Türkiye'ye karşı kaynıyan aleyhtarlığa bu defa da Suriye'de böyle bir inikâsın bulunuşu, memleketimizin böyle bir zamanda her zamandan fazla iç ve bilhassa dış konularda bir olarak hareket etmesinin zaruretini bir daha göstermektedir.

Bizim nesil Balkan felâketini yaşamış, Mütarekenin acı günlerini görmüş, odan sonra Kuvayı Milliye ruhu ile bu memlekette yeni Türkiye'nin bütün varlığını ve âzametini idrak etmiş bir nesildir. Binaenaleyh son zamanlarda memleketimize karşı bu tarzda bir harekete teşebbüsün Hükümetimiz tarafından gerekli reaksiyonla karşılanacağına eminiz. Fakat bir milletvekili olarak Suriye'li komşumuza Atatürk'ün hâtrısını ve kendisinden millî hak olarak Hatay'ı istirdedenlerin daima yaşamakta olduklarını hâtırlamalarını ister hepinizi hürmetle selâmlarım. (Alkışlar.) («Bravo hocam» sesleri.)

3. — Erzurum Milletvekili Gıyasettin Karaca'nın, vatandaşlara karakollarda dayak atıl-

dığı ve rüşvet alındığı bunların önlenmesi için Hükümetin tedbir alması gerektiğine dair demeci.

BAŞKAN — Sizin konuşmanız ne hakkında idi Sayın Karaca?

GIYASETTİN KARACA (Erzurum) — Benim konuşmam karakolda vatandaşlara yapılan eziyet ve işkence hakkındadır. Başkanlığa müracaat etmiştim.

BAŞKAN — Sayın Karaca bu konuda ısrar etmeyiniz. Benimle konuşmanız olmamıştır, sizin. Meclis Başkanlığına müracaat etmiş olmanızın da beni bağlayan bir tarafı olamaz. Çünkü birleşime riyaset eden Başkanın takdiline bağlıdır. Başka bir arkadaşımıza müracaat etmiş olmanız beni bağlamaz. Esasen haberim de yok bu işten. Fakat şimdi diğer arkadaşlarımız sarfınazar ettiler, size konuşma imkânı hazırlandı. Buyurun kürsüye.

GIYASETTİN KARACA (Erzurum) — Sayın Milletvekilleri, Demokratik rejimle idare edilen bir ülkeyiz. Vatandaşın mal ve can emniyeti, kişi hürriyeti Anayasanın teminatı altındadır diyoruz.

Zamanı geldikçe siyasilerimiz yüksek perdeden atarak kuvvetli bir devlet haysiyeti kurmak lâzımdır diyorlar ve bu sebeple vatandaş haysiyetini koruyan bir Hükümet kuracağız, şimdi de kurduk diyorlar. Biz bundan memnuniyet duyuyoruz.

Hani Hükümet, soruyorum kurulduğundan beri minder dışında güreşenler gibi daima Meclis murakabesinden kurtulmak için türlü bahanelerle bir türlü Hükümeti Yüce Mecliste ve yerlerinde göremiyoruz.

Meclis murakabesinden korkmamaları gerekir. Zira Yüce Meclis ve onun güzide parlamento üyeleri kendilerine vatandaş dertlerini ve realitesini anlatacak, söyleyecek elbirliğiyle müşterek kurtuluş yollarını arıyacaktır.

Memleketin binbir türlü dertleri ve ihtiyaçları dururken; Hükümet üyelerinin parti ve seçim propagandaları için şimdiden seçim bölgelerinde faaliyet göstermeleri hakikaten çok üzücü olmuştur.

Hükümet Meclis murakabesinden korkmamalı ve her celse açılışında mutlaka hiç olmazsa birkaç bakan veya bir Devlet Bakanı Yüce Mecliste yerinde hazır bulunmalıdır.

Zira bir bakıma Hükümet tarafından Devlet müesseseleri korunmazken diğer taraftan vatandaşlara karakollarda işkence ve dayak atılmaktadır. Örneğin geçenlerde Karayazı kazasının Mescitli nahiyetinde ismi bende mahfuz bir vatandaştan aldığım mektubu aynen şöyle diyor: «Bizler mağduriyet ve sefalet altında kıvranırcan, bunlar bize yetmiyormuş gibi bir de karakollarda döğölmekteyiz.»

Mescitli karakoluna düşen bir vatandaştan; karakol kumandanınca tabii hakkı olan rüşvet alınmadan ve dayak atılmadan çıkmak mümkün oluyormuş.

İki kardeş arasındaki bir münakaşa dahi şikâyet vukubulmamasına rağmen, cebren karakola götürülüyor. Mükâfatını alıyor. Diğerine de dayığı atıldıktan sonra kapı dışarı edilerek köyüne gönderiliyor.

Şimdi soruyorum; hangi haysiyetle idare ve Anayasa teminatından bahsediliyor? Bakınız bu hususta Türkiye'de matbu bir gazetede bu hususta yazılmış bir yazıyı dikatinize arz ediyorum.

Erzurum vilâyetinin Söylemez nahiyesinden yazıyor: Metin aynen şöyledir: «Türk köylüsü jandarmanın dipçığı altında ezilirken sizler zevk duyuyorsunuz. Yirminci asrın medeniyetinde köylülerin Volga mahkûmları gibi zincire vurulup vatandaş kanunsuz olarak zindanlarda günlerce bekletirken bizler susuyoruz. Zira iddia edilirse aynı kadere bizler de mahkûm oluyoruz. Türk köylüsü kanun ve adaleti istediği zaman, mürteci dir, diye damga basılıyor. Niçin acaba böyle in-

sanlara damga basılmıyor. İlerici olduğu için mi? İdeolijisi belli olmıyan bu gibi maskeli insanları şiddetle ve nefretle protesto ederiz» deniliyor.

BAŞKAN — 5 dakika müddetiniz bitmiştir, lütfen cümlelerinizi bağlayınız.

GIYASETTİN KARACA (Devamla) — Mâruzatıma burada son verirken; Hükümetten şunu öğrenmek istiyorum: Türk köylüsü ve bu muameleye mâruz kalan vatandaş Devlete karşı borçları olan vergilerini ödüyor, askerlik hizmetini şerefle ifa ediyor... Bunlar kanuni mükellefiyetlerdir, anladık...

Eğer Hükümet bu dayak ve rüşvetin önüne geçmek istemiyorlarsa; bunun sebebi bu vatandaşlar için rüşvet vermeyi kanuni bir mükellefiyet, alıcısı içinde bir hak mı sayıyorlar acaba?.. Öğrenmek istiyorum bunu, Eğer böyle değilse ki ben de böyle olmadığına kaaniim. Şu halde hâdiseye derhal el konularak bu kabül olayların tekkerrürüne meydan verilmemesini sayın Hükümetten rica ediyorum.

Saygılarımla.

ALP DOĞAN ŞEN (Diyarbakır) — Başta TRT Umum Müdürünü değiştirin. (Gürültüler.)

BAŞKAN — Müdahale etmeyin, muhterem arkadaşlar.

Gündeme geçiyoruz. İkinci defa oya sunulacak altı kanun tasarısı vardır. (Sıralar arasında gürültüler.)

4. — GÖRÜŞÜLEN İŞLER

1. — Ege Üniversitesi adıyla İzmir'de bir üniversite kurulması hakkındaki 6595 sayılı Kanununun geçici 4 nci maddesinin değiştirilmesine dair kanun tasarısı ve Millî Eğitim ve Plân komisyonları raporları (1/638) (S. Sayısı : 695)

2. — Dışişleri Bakanlığının yabancı memleketlerde görevli telsizcilerin ücretleri hakkında kanun tasarısı ve Dışişleri ve Plân komisyonları raporları (1/763) (S. Sayısı : 885)

3. — Türkiye Cumhuriyeti ile Federal Almanya Cumhuriyeti Hükümeti arasında Hava Ulaştırmasına, dair anlaşmanın onaylanmasının

uygun bulunduğu hakkında kanun tasarısı (1/617) (S. Sayısı : 856)

4. — Nevşehir Milletvekili Ali Baran Numanoğlu'nun, 1 . 7 . 1964 tarih ve 488 sayılı Damga Vergisi Kanununun 2 sayılı tablosunun V nci bölümünün 18 nci fıkrasının değiştirilmesine dair kanun teklifi ve Geçici Komisyon raporu (2/803) (S. Sayısı : 934)

5. — İzmir Milletvekili Mustafa Uyar'ın, 2836 sayılı Kanununun 22 nci maddesinin değiştirilmesine dair kanun teklifi ve Tarım, Ti-

caret, Maliye ve Plân komisyonları raporları (2/527) (S. Sayısı : 807)

6. — 150 milyon liralık madenî ufaklık para bastırılması hakkında 6797 sayılı Kanunun birinci maddesinin değiştirilmesine dair kanun tasarısı ve Maliye ve Plân komisyonları raporları (1/651). (S. Sayısı : 725)

BAŞKAN — Bunların hepsini birlikte oyu-
nuza sunulmasını tasvibinize sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir. Bu altı kanun tasarısı ve teklifi birlikte oylarınıza sunulmuştur. Kutular sıralar arasında doluşturılacaktır.

Muhterem arkadaşlarım, lütfen salonu terketmeyin. Oylarınızı kullanın. (226) oy verilmesi lâzım. 3 ncü kere oyunuza sunulmuş 6 tasarısı vardır.

Siyasi partiler kanununun müzakeresine devam ediyoruz.

7. — *Siyasi partiler kanunu tasarısı ile Adana Milletvekili Kasım Gülek ve Kemal Sarıbrahimoğlu'nun, Siyasi partiler kanun teklifleri ve Geçici Komisyon raporu (1/560, 2/378, 2/591) (S. Sayısı : 527)*

BAŞKAN — 8 nci bölüm müzakeresine geçmiştik ve bunun için iki arkadaşımız konuşmuştu. Şimdi sıra sayın. Ruhi Soyer'indir.

Buyurun Sayın Soyer.

RUHİ SOYER (Niğde) — Muhterem arkadaşlarım, parti teşkilâtında ve bunun yürütülmesinde disiplin kararlarının ne kadar büyük ehemmiyeti olduğunu takdir buyurursunuz. Bu itibarla, disiplin kurullarının tam mânası ile işliyebilmesi, tam mânası ile çalışabilmesi ve partili arkadaşlarımızın yekdiğerleriyle olan ihtilâflarını ve diğer mevzulardaki idarecilerle olan ihtilâflarını kolayca halledebilecek en kuvvetli unsur olarak çalışabilmesi için kongrelerin gizli oyla ve gayet dikkatli olarak seçmeleri şarttır. Bu itibarla disiplin kurullarının kuruluş şekillerinin parti tüzüklerine bırakmaktan ziyade kanunla daha iyi emniyet altına alınması yerinde olur kanaatindeyim. Halbuki 63 ncü maddede bu doğrudan doğruya partilerin tüzüklerine bırakılmaktadır.

Bir diğer mevzu da «siyasi partilerin genel kongreleri de dâhil olmak üzere, kongre disiplin

lin organlarına sevk yetkisine sahip bulunan merci, organ, disiplin organlarına verilen disiplin cezaları hakkında görüşme yapamazlar.» denilmektedir. Madde 67.

Bir genel kongre, kanaatimce, her şeye hâkimdir. Bir teşekkül genel kongresi disiplin kurulunu seçtiği gibi disiplin kurulunun nihai karara bağladığı mevzuları da kendi görüşmesi içerisine alabilir kanaatindeyim. Bu itibarladır ki, bu maddenin bu şekilde tashih edilmesi hususunda sayın sözcü arkadaşımın kıymetli mütalâasını rica ediyorum.

Muhterem arkadaşlarım, bir diğer mevzu da 68 nci maddede sadece şekil ve usul üzerinde mahkemeye müracaat edebilir denmektedir. Hakkında disiplin kararı verilmiş olan kimse, sadece şekil ve usul üzerinde değil, disiplin kararının dayandığı bütün mesnetler üzerinde mahkemeye müracaat etmek hakkını haiz olmalıdır. Böyle olmadığı takdirde, sadece şekil ve usul bakımından yapılacak itirazlar, nihayet şekil ve usulün uygun olması karşısında esasa ta allûk etmediği için hiçbir zaman muvaffakiyet elde edemiyebilir. Bu sebeptendir ki, disiplin organlarının vermiş olduğu karara sadece usul ve şekil bakımından değil, aynı zamanda kararın mesnedi bakımından da itiraz edilebilmesini, mahkemeye müracaat edilebilmesini bütün partililerin uğrıyabilecekleri her hangi bir haksızlığın adalet süzgecinden geçmesi bakımından gayet mühimdir. Bu noktaya da dikkatlerini çekerim ve gerekirse bir önerge de vereceğim. Hürmetlerimle.

BAŞKAN — Söz sırası Sayın Ferda Güley'indir. Sayın Güley? Yok...

Sayın Nazmi Özogül? Yok...

Sayın Kâzım Arar? Yok...

Sayın Alp Doğan Şen? Yok...

Sayın Ahmet Bilgin? Yok...

Sayın Yusuf Ulusoy? ?

YUSUF ULUSOY (Samsun) — Vazgeçtim.

BAŞKAN — Feragat ettiniz.

Sayın Nurettin Bulak? Yok...

Sayın Şahabettin Orhon? Yok...

Sayın Mustafa Kaptan? Yok...

Sayın Muslihittin Gürer? Yok...

Sayın Sabri Keskin? Yok...

Sayın Aziz Zeytinoğlu? Yok... .

Sayın Talât Oğuz? Burada, buyurun.

TALÂT OĞUZ (Mardin) — Çok muhterem arkadaşlarım, 8 nci bölüm üzerinde pek kısa sürecek görüşlerimi arz etmeye çalışacağım.

Siyasi teşekküllerin bünyesinde, bu bünyeyi teşkil edecek, bu teşekküllere istikamet verecek şahısların davranışı ve hareketlerini ayarlayacak ve bunları kontrol altına alabilecek organların bulunması zaruridir. Bilhassa siyasi teşekkülleri bu organların kontrolundan, murakabesinden berî kılmak siyasi teşekküllerimizin istikametini bambaşka bir yola götürebilir ki, bunun da siyasi hayatımızın istikbali, âtisi bakımından doğru olmadığı kanaatindeyim. Onun için sekizinci bölümde yer alan ve partilerin program ve tüzüğündeki hükümlerin bir makesi olan disiplin cezalarının bu bölümde yer alması prensibolarak vaz'edilmesi hakikaten hukukî prensipler yönünden çok yerindedir. Bir partiye mensubolan bir üye ilçe idare kurulu âzası olsun, il idare kurulu âzası veya başkanı olsun, veyahut da partinin üyesi olsun, partinin programına, partinin tüzüğüne ve partinin siyasi politikasına hareketlerini ayarlamak mecburiyetindedir. Programa ve tüzüğe aykırı hareket eden ve davranışlarını ve hareketlerini bu istikamete ayarlamayan bir partili üye hakkında disiplin kurulları tarafından gerekli kararların alınması zaruri olduğu kanaatindeyim. Onun için Komisyonun hazırlamış olduğu ve Yüksek Meclisin huzuruna getirmiş olduğu bu faslın ve maddelerin kabul edilmesinde zaruret mevcuttur.

Dün Muhterem arkadaşım Reşit Ülker, 68 nci maddede yazılı bulunan asliye hukuk mahkemesinin kararlarına ya itiraz veyahut da Temyiz hakkının tanınması gerekeceği mütalâasının da bulunmuştu.

Aziz arkadaşlarım, 68 nci maddenin hükmü tetkika tabi tutulduğu takdirde, partinin disiplin organları tarafından verilen karara iltifat etmiyen bir üye, mahallin asliye hukuk hâkimine müracaat yolu ile bu kararın kaldırılması talebini bu maddede, o şahsa tanımış bulunmaktadır.

Şimdi mer'î bulunan adlî mevzuatımızı ve bu istikamette idari mevzuatı tetkik ettiğimiz takdirde üzerine verilen kararların katî olduğu ve bu kararların mafevk mercie müracaat yoluyla bozdurulmasının gerekmiyeceği hük-

münü çıkarmak zorundayız. Şu halde itiraz üzerine verilen kararlar kesbikatiyet ettiğine ve bunun bir mercii olmadığına göre, asliye hukuk mahkemesinin vereceği karara tatbikatta bir itiraz yolu tanımamak hem hukuk prensipleri yönünden doğrudur, hem de mevcut teamül yönünden de doğru olduğu kanaatindeyim. Zira tatbikatta 1961 Anayasasının Türk hâkimine vermiş olduğu imkân, temin etmiş olduğu haklar ve vermiş olduğu salâhiyetler, tanımış olduğu bağımsızlık muvacehesinde bunların kararlarından şüphe etmek, yahut da bunların kararlarını münakaşaya tabi tutmak hukuk Devletinin kabul etmiş olduğu prensiplerle ve esaslarla bağdaşmaz. Türk hâkiminin Türkiye Cumhuriyetinin Türk kamu oyuna malolan 1961 Anayasası muvacehesinde vermiş olduğu kararlar sureti katiyede münakaşaya tabi değildir. Yalnız adlî mevzuatın kabul etmiş olduğu bir kısım kararların temyiz kabiliyeti, bir kısım kararların da itiraz kabiliyeti mevcuttur. Yalnız itiraz veya verilen kararların da üst bir mercie götürülmiyeceği esası adlî bir prensibolduğuna göre, 68 nci maddede bahsedilen ve asliye hukuk hâkimine tanınan nihai karardan dolayı kanun yoluna müracaat hakkını tanımamanın hiçbir zaman doğru olmadığı kanısındayım. Onun için maddenin değiştirilmesinde veya tayıy edilmesinde her hangi bir zaruret mevcut değildir.

Yalnız 62 nci maddede ufak bir hususa işaret etmek istiyorum:

Herhangi bir partili şahıs hakkında bir disiplin kararının alınması bahis konusu olduğu zaman bunun müdafaasının alınması iktiza eder. Müdafaa, içtimai hayatın fertlere vermiş olduğu ve hukukan mücehhez en tabîî, en kudsi bir haktır. Bu şahısları müdafaa hakkından mahrum kılmak, müdafaa hakkı tanımamak hukuk prensipleri ile bağdaşmaz. Komisyon 62 nci madde üzerinde ve müdafaaya taallük eden bir mesele üzerinde bizi bir nebzecek aydınlattığı takdirde bizleri bahtiyar kılmış olur. Benim görüşlerim bundan ibarettir. Saygılarımı sunarım.

BAŞKAN — Başka söz istiyen var mı? Sayın Ülker siz de söz mü istiyorsunuz?

REŞİT ÜLKER (İstanbul) — Evet, kısaca arz edeceğim.

BAŞKAN — Sıra bakımından, buyurun Sayın Eren.

ASIM EREN (Niğde) — Pek muhterem arkadaşlarım, 8 nci bölümde hakikaten bendeniz bu tasarının en münsif ve en gerçeğe yakıştırılmış hükümlerini gördüğüm için memnunum. Bu itibarla desteklemek için mâruzatta bulunacağım. Şu bakımdan ki, evvelâ mevcut umumi hukuk sistemimizde gerek hukuk gerek ceza muhakemeleri usullerimizin esasları burada partiler işine uygulanmak istenilmiş olduğu esprisi göze çarpmaktadır. Bundan dolayıdır memnunum. Sonunun bir itirazla mahallî asliye hukuk hâkimliğine kadar, onun âdil hükmüne kadar götürülmesi de parti disiplin organlarının bir partiliye her hangi haksız olarak bir disiplin cezasını verdiği hakkındaki kanısının ne dereceye kadar adalet ve hukuk esaslarıyla bağdaşacağına, hâkim karar verip onu tatmin edebileceği için de lüzum vardır. Böylece parti adaletinin Devlet adaleti ile paralel ve aynı seviyede yürütülmesi gibi bir hukuku fazileti de uygulanmış olacaktır. Bunda hakikaten her partilinin kendisi için parti sultasından, diktatöryasında uzak bir partili hayatı, siyasi hayatı yaşaması emniyeti de vardır. Bu itibarla zaten kısa olan ve birkaç maddesi bulunan bu sekizinci bölümün umumi hükümlerini desteklemek zarureti hissettim

Sadece çıkarma meselesinde 69 ncu maddede verilmiş olan yetki eğer iyi kullanılırsa yerindedir. Bir partinin idarecilerine muhakkak surette adalet tecelli etmeden de işten el çektirme yetkisini verebilmek lâzımdır.

Şundan dolayıdır ki, Devlet hayatında da bunu yapıyoruz : Yakinen suçlu olduğuna kaani olduğumuz bir memuru vazifesinde bulundurulmuyarak açığa çıkarmak nasıl kanuni bir zaruret, bir icapsa, partili de partide göreve sahip bir vatandaş işlemiş olduğu disiplin suçundan ötürü disiplin organına sevk ederken aynı zamanda o görevinden uzaklaştırma kararı vermenin de hence idari bir lüzum olduğu aşikârdır. Bundan dolayı 69 ncu maddenin de pek büyük bir tehlikesi olmadığına ve mevcut mer'î kanunlardaki mer'î menşeimize, usullerimize uygun olduğu kanaatindeyim. Onun için sekizinci bölümünün hiçbir yerine dokunulmadan kabul

buyurulmasının memleket için ve siyasi partiler için iyi olacağı kanaatindeyim.

Hürmetlerimle.

BAŞKAN — Sayın Ülker.

REŞİT ÜLKER (İstanbul) — Çok muhterem arkadaşlarım, dün de arz etmişim. Bu bölüm en önemli bir bölümdür ve bu bölümde ana hatları ile partiden, parti içinde işlenen fiillerden dolayı bâzı hususların konması lâzımgelir, demiştim. Bunları tekrar edecek değilim.

Şimdi bendeniz şöyle bir 64 ncü madde hazırladım. Bunun ana noktalarında ısrarkârım, fakat teferruat noktalarında komisyon bunu alıp öz nokta olarak gördükleri hususları tesbit edebilir. Yani buraya teferruatı tamamen almaları üzerinde ısrarkâr değilim.

Şimdi 64 ncü maddede gerek partililer gerekse şikâyete yetkili idare kurulları tarafından şikâyet ve müracaatlar delillerinin de neden ibaret olduğunu kapsıyan iki nüsha dilekçe ile parti seçimlerinden doğan suçlar da seçimin bitiminden itibaren üç ay içinde, diğer parti suçlarında olayın vukuundan veya vukuuna ittiladan itibaren altı ay içinde yapılmak lâzımdır. Aksi halde şikâyet hakkı düşer.

Şimdiye kadar parti tüzüklerinde belirtilmeyen umumi hükümlerden ne kadar zamanda şikâyet edilecek, seçim suçu işliyen bir vatandaş hakkında üç ayda dâva açılmazsa dâva düşüyor. Bir de parti içinde, kongrede ve sairede seçim suçu işlendiğinden işliyenler için üç ay için ve diğer suçlarda 6 ay içinde hükümler vuzuha getiriliyor. Bir de 64 ncü madde bakımından koyduğumuz ibare ile yepyeni bir hüküm getiriliyor. Bugüne kadar il disiplin organına vermek için, il idare kurulu merkez disiplin organına bir partiliyi vermek için merkez disiplin organının karar alması lâzımdır, bunu kaldırıyoruz. Doğrudan doğruya partili disiplin organına müracaat ediyor. Arkadan maddenin devamında bu organa müracaat edildiği zaman, tarafsızlık temin edilmiş oluyor. İdare kurullarından bu iş çıkmış oluyor. O zaman merkez disiplin organı kendi arasından birini raportör tâyin ediyor, raportör ilk tahkikat gibi bir şey yapıyor. Bu tahkikat neticesinde heyet o şahıs hakkında takibat lüzumunu görürse ondan sonra takibat açılıyor. Binaenaleyh,

dışardaki il idare kurullarının tamamen politik maksatlarla istediklerini haysiyet divanına versin, istemediklerini vermemeleri vaziyeti ortadan kaldırılmış oluyor. Bendeniz bunları ehemmiyetli görüyorum, Sayın arkadaşım belki teferuat olarak görebilir. Ama iyi düşündükleri takdirde bunların tamamının olmasa bile, ana hatlarını Partiler Kanununa koymaya ihtiyaç vardır. Neden ihtiyaç vardır? Türkiye'nin ben 1938 den itibaren fiilen ve 1943 den beri de kayden siyasi hayatı içinde nizasız ve fâsılasız bulunuyorum, bundan dolayı yetkili bir kimseyim. Üst kademede bulunmadım, aşağısında bulundum. Gördüm ki, bu işler ihmal edilmektedir ve partiler bundan dolayı zarar görmektedirler. Şu veya bu parti değil her parti bundan dolayı zarar görmektedir.

Bendeniz bunu arz etmek istiyorum. Sayın sözcü bunları aydınlatırsa bizim de söyleyeceğimiz kısa sözler olacaktır.

Hürmetlerimle.

BAŞKAN — Söz istiyor musunuz sayın sözcü?

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ COŞKUN KIRCA (İstanbul) — Evet efendim.

BAŞKAN — Sayın Arar siz de mi söz istiyorsunuz?

KÂZİM ARAR (Çankırı) — Ben söz istemiştim efendim.

BAŞKAN — Söz sıranız geldiğinde bulunmadığınız için söz sıranız geçti. Yeniden istiyorsanız kaydedelim.

KÂZİM ARAR (Çankırı) — İstiyorum efendim.

BAŞKAN — Buyurun sayın sözcü.

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ COŞKUN KIRCA (İstanbul) — Muhterem arkadaşlarım; disiplin kurullarının partilerin hayatında taşıdığı önem asla inkâr edilemez. Gerçekten parti hükmi şahsiyeti ile partiler arasında parti işleri ile ilgili olarak çıkan ihtilâfların hallinde partinin siyasi istikametinde ve tesanüdünü korumak zarureti ne kadar varsa, yine aynı tesanüdün korunması şüphesiz parti içerisinde bu bakımdan gerekli adaleti sağlamakla mümkün olabilir. Bunda hiç şüphemiz yoktur efendim. Konu-

şan hatipler de haklı olarak bu noktalara temas etmişlerdir.

Şunu da belirtmek isterim ki, Türkiye partilerinde disiplin konuları, diğer memleketler, hattâ bizden demokratik tecrübe sahasında çok daha ileri memleketlerde, daha ileri ve teferuatlı bir şekilde tanzim edilmiştir. Sayın Reşit Ülker arkadaşım da burada benim bir sözüme atıfla temas etti. Evet doğrudur, meselâ İngiltere'de partilerde disiplin organı yoktur. Disiplin organı vazifesini yönetim kurulları görür. Bir kimseyi partiden ihraçeden heyet, partiyi idare eden heyettir. Bu sistemin Türkiye'de kabul edilemeyeceğini düşünen Komisyonunuz ve partilerarası heyet disiplin işlerine müteallik temel telâkki ettiği bâzı hükümleri tasarıya ithal etmiştir. Evvelâ temel hükümlerden daha önce geçenler var ki, bunlardan bir tanesi genel merkezde bir haysiyet divanının mevcudiyetini mecburi kılan hükümdür. Diğer bir hüküm, gruplarda haysiyet divanlarının mevcudiyetini mecburi kılan bir hükümdür. Nihayet bir diğer hüküm de, illerde haysiyet divanlarını mecburi kılan hükümdür. Buna mukabil ilçelerde haysiyet divanlarının kurulup kurulmaması partilerin kendi takdirlerine terk edilmiştir. İşte haysiyet divanlarının muayyen kademelerde kurulması mecburiyetini vaz'eden bu hüküm öyle zannediyorum ki, çok ileri bir hükümdür ve pek çok meselelerin halline medar olur.

Ancak daha önce teşkilâta müteallik hükümler müzakere edilirken de belirttiğim gibi, partilerarası müzakereler sırasında muhtelif kademelerdeki disiplin organlarının yetki sahalarını tesbite müteallik hükümlerin tasarıdan çıkarılmasının uygun olacağı mülâhaza edilmiştir. İl haysiyet divanları hangi işlere bakar, merkezdeki haysiyet divanları hangi işlere bakacaktır? Merkezdeki haysiyet divanına alt kademede haysiyet divanlarının kararları aleyhine hangi ahval ve şeraitte ve nasıl, hangi prosedür dairesinde itirazda bulunulabilir? Görülmüştür ki; bütün siyasi partilerimiz bu konuları büyük teferuatla ve her biri birbirinden güzel fakat farklı sistemler içerisinde tanzim etmişlerdir. Meselâ C. H. P. sinin merkez disiplin organı tek kademelidir, yüksek haysiyet divanıdır. Buna mukabil A. P. sinin mer-

kez disiplin organı iki kademelidir ve her parti disiplin işlerinin nasıl yürütüleceğini kendi ihtiyaçları muvacehesinde hayli teferruatlı hükümlerle tesbit etmiş bulunmaktadır. Bu itibarla her partinin içerisinde yerleşmiş bulunan disiplin organlarının yetki sahalarına müteallik hükümleri burada birleştirmeye lüzum görülmemiştir. Bu bakımdan lüzum görülen tek şey, genel merkezden bir, illerde ve Türkiye Büyük Millet Meclisindeki gruplarda birer haysiyet divanının kurulmasını mecburi kılmaktadır. O itibarla bunun dışında, bu haysiyet divanlarının yetkileri nelerden ibaret olacaktır? Bunu parti tüzüklerine bırakmak en uygun yol olacaktır.

Şimdi bütün disiplin orkanları için cari olan müşterek hükümleri bir araya toplayan bu 8 nci bölümde partiler arası iki önerge vardır. Bu önerge aslında hükümlere büyük bir değişiklik getirmemektedir. Sadece maddeleri bir araya getirmekte ve daha sistematik bir şekilde tanzim etmektedir.

Bunun dışında muhterem arkadaşlarımızın bir kısmı bazı önemli mütalâalar serd ettiler. Bunları kısaca cevaplandırmaya çalışacağım.

Sayın Ruhi Soyer arkadaşımız, partilerin genel kongrelerinin disiplin işlerini ve disiplin organlarına sevk işlerini görüşülmesini önleyen hüküm aleyhinde bulundular, ve dediler ki, «partilerin genel kongreleri bir partinin içinde her şeye hâkim olmak durumundadır. Bu sebepten dolayı böyle bir hüküm yersizdir.»

Muhterem arkadaşlarım, daha önce genel kongrelere müteallik olarak kabul buyurduğunuz hüküm bu anlayış dâhilinde kaleme alınmış değildir. Partilerin genel kongreleri partilerin genel siyasetine hâkimdir. Partilerin programlarına hâkimdir, tüzüklerine hâkimdir. Ama partilerin bütün işlerine hâkim değildir. Çünkü olmasına imkân yoktur.

Meselâ, daha önce kabul etmiş bulunduğumuz bir hükümle - hep aklıma o misal geldiği için veriyorum - ve sözeü sıfatiyle kendi partimi yermenin daha nazikâne bir hareket olacağına inanırığım için o misali veriyorum - meselâ C. H. P. sinin son kurultayında borçlu sınıf geçme hususuna müteallik verilen taksir konusudur. Halen genel kongre hakkında kabul ettiğimiz hüküm muvacehesinde bundan böyle ne C. H. P. sinin kurultayında, ne de baş-

ka bir partinin genel kongresinde böyle bir mesele mevzuu bahsedilmeyecek, hiç değilse karar konusu olmayacaktır. Karar konusu olacak şeyler nelerdir? Partinin genel siyasetine müteallik umumi kararlar. Neden bu böyledir? Çünkü son tesbit ettiğimiz tavan muvacehesinde yine de iki bin kişi ile toplanacak olan bir genel kongrede müşahhas meseleleri konuşacak bir ortam hiçbir zaman mevcudolamaz. Falanca şahıs hakkında verilen disiplin cezası kaldırılmalı mı, muhafaza mı edilmeli? Bu gibi meseleler genel kongrelerin ortamı içinde sağlam neticelere ulaştırılabilecek meseleler değildir.

Genel kongreler, tekrar ediyorum, bir partinin programına ve tüzüğüne hâkimdir, umumi siyasetine hâkimdir, bundan ibarettir. Bu itibarla böyle bir teklifi komisyon olarak kabul etmiyoruz.

İkinci mühim husus da, Sayın Reşit Ülker arkadaşımız sual olarak sordular, Sayın Soyer arkadaşımız da, tenkid mevzuu yaptılar. Dediler ki, haysiyet divanlarının kesinleşmiş kararları aleyhinde mahkemeye müracaat imkânını açıyorsunuz. Bu imkân zaten bugünkü mevzuatımızda da vardır. Şimdiden belirtiyim ki, tasarıda yer alan bugünkü hükümde, bugünkü mevzuat ve tatbikata tamamiyle uymaktadır. Mahkeme ve içtihatlarına tamamen uymaktadır. Sebebi şudur.

Bir cemiyet, bir dernek, bir parti kendi içerisinde bir kimsenin tesanüdü bozup bozmadığını, menfaatlerine uygun hareket edip etmediğini kendisi tâyin eder. Bu mesele bir kaza ihtilâf mevzuu değildir. Bu mesele bir partinin bir derneğin idaresi mevzuudur. Kazai ihtilâf ne zaman bahis konusu olur? Hukuk kaidelerinin ihlâl edildiği zaman bahis konusu olur. Hukuk kaideleri hangileridir? Kanunlardır, tüzüklerdir, yönetmeliklerdir ve onlara istinaden yapılmış, başta parti tüzükleri olmak üzere, parti mevzuatıdır. Bunlar hukuk kaideleridir. Bunlar bir disiplin organına sevk edilme işleminin nasıl yapılacağını gösterir, disiplin organının nasıl çalışacağını ve nasıl karar alacağını gösterir. Savunma hakkı bunlar cümlesindedir.

Bu hukuk kaideleri ihlâl edilmişse; o zaman işte disiplin işlerine müteallik şekil ve usuller ihlâl edilmiş demektir. Bir mahkeme, özü itibariyle dahi, kazai ihtilâf teşkil eden bir konuya bakabilir? Ama falânca parti üyesi partinin tesanüdünü bozdu mu, bozmadı mı? Partinin menfaatlerine uygun hareket etti mi, etmedi mi, bunu bir mahkemeye tesbit ettirmeye kalkarsanız, umumiyetle Âmme hukukunda «Goüvernement des juges» yani hâkimler idaresi denilen şeyi partiler içinde gerçekleştirmiş olursunuz. Hâkimler ihtilâfları hallederler, hâkimler idareci değildirler.

İşte nitekim bu sebepten dolaydır ki, disiplin organları da çalışma tarzları bakımından benzerse benzesin - çünkü disiplin organları yargılama metodunu kullanırlar fakat yargı organları değildirler - disiplin organları partiler içinde yargılama metodunu kullanarak çalışan fakat siyasi kararlar alan siyasi organlardır.

İşte bir mahkemeyi falanca partinin menfaatine uygun hareket etti veya etmedi, tesanüdüne uygun hareket etti veya etmedi dedirtmeye imkân yoktur. Çünkü ihtilâf bir kazai ihtilâf değildir ve bu gibi işlere mahkemeleri karıştırmak, mahkemelerin Anayasa gereğince haiz olduğu yargı yetkisinin dışına çıkarak kendilerinin birtakım, üstelik Devlet içerisinde dahi olmıyan idarecilik görevinin verilmesi neticesini doğurur.. Buna imkân yoktur.

Nitekim zaten bu böyle olduğu içindir ki, mahkemeler haysiyet divanları kararları aleyhine yapılan itirazlarda hiçbir zaman haysiyet divanlarının takdirine giren bu gibi hususları kontrol yetkisini kendilerinde görmemektedirler. Ve göremezlerde. Gördükleri anda kaza yetkisini aşmış olurlar.

Binaenaleyh, bu maddede yapılan şey, esasen kaza yetkisinin mahiyeti bakımından tasahihi gereken bir hususu açıklamaktan ibarettir. Önümüzde mevcudolan hüküm yeni bir hüküm değildir, açıklandığı ve tabbikata berraklığa kavuşturucu bir hükümden ibarettir.

Yine Sayın Reşit Ülker arkadaşımız bu konuda Asliye Hukuk Mahkemesince verilecek kararların kesinleşme'ine müteallik tasarı hükümüne muhalefet ettiler ve dediler ki, Temyiz Mahkemesine kadar gidebilmelidir.

Muhterem arkadaş'arım, hep'niz bilirsiniz, hukukta bâzı mahkeme kararları vardır ki bunlar kanun gereğince mahkeme kararı olmakla kesinleşir. Neden bu böyledir? Bu gibi kararların bir an önce kesinleşmesindeki menfaatler, ayrıca bir temyiz mahkemesince kesinleşmesinden doğacak menfaatlerden daha üstünn görülmüştür. Yapılacak şey bir menfaatin tercihinden ibarettir.

İki menfaat vardır burada : Birisi parti üyesi olan ferdin menfaati, diğeri de topluluğun yani parti hükmi şahsiyetinin menfaati. Bir Haysiyet Divanı bir kimseyi partiden uzaklaştırmış veya diğeri bir disiplin cezası vermiş, mahkeme de bunu şekil ve usul bakımından uygun görmüş ise, bu takdirde artık bu kadar kademededen geçtikden bir de mahkeme kararı işin içine girdikten sonra, ferdin menfaatini toplumun menfaatine tercih etmek için hiçbir sebep yoktur. Çünkü bu kimse, unutmıyalım ki, muhakkak surette mağdur olmıyan bir kimse de olabilir. Disiplin işlerini görüşürken behemehal disiplin organlarının disiplin cezası verdikleri şahsı mağdur ettikleri kanaatinden ve faraziyesinden hareket etmek doğru değildir. Disiplin organları doğru kararlar da verebilirler. Doğru kararlar verdikleri zaman da partinin bir topluluk olarak menfaat'lerini korurlar. O topluluk olarak menfaatleri korunan partinin menfaati odur ki, artık bu iş uzamasın ve bir de bir partinin menfaatinin aleyh'nde hareket eden, bir partinin tesanüdünü bozan, bir partinin program ve tüzüğüne aykırı hareket eden kimse, ayrıca temyiz merciine müracaat süresinde o partinin içinde o partinin en yetkili organının zararını gördüğü faaliyetlerini devam ettirmesi imkânını bulamasın. Partilerarası heyete de, komisyona da hakim olan anlayış budur. Bu kadar kademededen geçtikten sonra asliye hukuk mahkemesinin kararının kesin telâkki edilmesinde topluluğun yani partinin menfaatini tercih etmek gerektiği kanaatindeyim.

Sayın Ülker arkadaşımız, bâzı metinler okudular. Hemen belirteyim ki, bu metinlerde temel fikir olarak ihzar olunan ihtiyaçlarla komisyon da mutabıktır. Yalnız tasarının diğeri

maddeleri tetkik edilecek olursa esasen o diğer maddelerin tatbikatı dolayısıyla siyasi partilerin ister istemez kendi tüzüklerinde Reşit Ülker arkadaşımızın ana hatlarında işaret ettiğimiz istikâmette birtakım hükümler sevk etmeye ihtiyaç duyacakları açıkça anlaşılır.

Sayın Ülker arkadaşımızın tekliflerinden birisi şudur : Meselâ bir partinin genel sekreteri bir disiplin suçu işlemişse ne olur? Bu disiplin suçu şayet Anayasamız gereğince partilerin uyması gereken hususlara uymamak şeklinde tecelli etmişse bu tasarının kapatılmaya mütaallik hükümleri, esasen o kimsenin partiden ihracı için gerekli tedbirlerin, gerekli disiplin işlemlerinin tüzükte derpiş edilmesini gerektirmektedir. Bu hükümler bakımından bu gerekince elbetteki diğer hususlar bakımından da aynı ihtiyacı kendiliğinden duyacaklardır.

Yine Sayın Reşit Ülker arkadaşımız disiplin işlemleri için bir müruruzaman müddetinin icabettiğini söylüyor. Kapatma hükümlerinde bu da derpiş edilmişti, Ayrıca burada yer almasına lüzum yoktur. Partiler kapatma hususunda duyacakları ihtiyaçları geniş bir şekilde tatbik edebilirler. Karar vermek mecburiyetinde olmalarıdır. Bir parti muayyen disiplin suçları için buna lüzum görür, diğer parti lüzum görmez. Bunları partilerin kendisine bırakmakta fayda vardır. Ama tekrar ediyorum, bahis ve metinlerin altında yatan temel fikirler o iştirak ediyorum. Ancak diyorum ki, o temel hükümler esasen bu kanunun başka hükümleri dolayısıyla ister istemez partilere empoze edilmiş olacaktır. Ama bırakalım partilere bunları, istedikleri istikametlerde değişik şekillerde tâyin etmek imkânına sahibolsunlar.

Benim mâruzatım bundan ibarettir.

BAŞKAN — Bir kifayet önergesi vardır, son söz milletvekilinin olması hasebiyle sırada bulunan Kâzım Arar arkadaşımıza söz veriyorum. Buyurun efendim

KÂZIM ARAR (Çankırı) — Muhterem arkadaşlar, Partiler Kanununun çok mühim maddelerinden birisi üzerinde görüşüyoruz. Sekizinci bölüm oldukça, yüklü demiyeceğim, fakat 3 - 5 maddeyi kapsamaktadır. 62 nci madde 63 ncü madde ve 64 ncü maddeler malûmu ilâm nevinden tasarıda yer almış, âdeta bir atıf yaparak parti

tüzüklerine bırakılmıştır. Parti tüzüklerine bırakılmayı icabettiren maddelerin kanunda madde sayısını artıran bir haşiv olmaktan daha ileri gitmiyen tarafına temas ettikten sonra 65 nci madde üzerindeki kanaatimi arz edeceğim.

65 nci madde, disiplin organları, disiplin cezası istemine esas teşkil eden fiil ve davranışın gerçekten vukubulup bulmadığı hususunda karar verirken, iddia ve savunmayı ve delilleri değerlendirmekte takdir hakkına sahiptirler» der. Takdir hakkı hiçbir zaman iddia mevkiinde bulunan idare organlarına verilmemek lâzımgelir. Onlar davranışın tâyiini tesbit edecek, fakat takdir hakkını mahkeme niteliğinde olmakla beraber, disiplin organı tâyin edecektir.

Bu maddenin birinci fıkrasında disiplin organları sevk yazısında istenilen disiplin cezasından daha ağırını veremezler, daha hafifini vermek veya hiç ceza vermemek yetkisine sahiptirler...

Bu nasıl bir mantıktır, anlıyamadım. Suçlu affetmek veya suçu tahfif edecek yetkisi bir idari organa verilecek ve buna da, tâbir caizse, bir hukuk nizamı diyeceğiz. Adı ceza, cezayı, suçlunun cezasını affetmemek bir parti idare heyetinin eline verildiği anda - hepimiz siyasetin içinde uzun yıllar yüğrulmuş insanlarız - hizipleşmeler ve birbirinin lehinde ve aleyhinde hiç de hoş gitmiyen davranışlar hepimizin müşahade ettiğimiz veya mâruz kaldığımız acı hâdiselerdir. Partilerin çok partili hayata girdiğimiz tarihten bu yana geçen müddet içinde henüz istenilen evsafı gelişemediğini gören Hükümet ve betahsis Anayasa, bize bu nizamsız ve düzensiz yürüyen siyasi teşekküllerin bir nizama konulmasını emretmiş ve bu emri yerine getirmek için de bugüne kadar geçen hâdiselerden, tecrübelerden faydalanılarak artık açık kapı bırakmamak hususunu da öngörmüştür. Böyle olmasına rağmen, biz Partiler Kanunu mevcut değilken bu bozuktur düzen tüzüklerle çok alaturka siyasi teşekküllerin faaliyetiyle bir teamül halinde yaşattığımız ananeyi de yıkıyor bu madde, İngiltere'de olduğu gibi. Binaenaleyh biz daha iyisini beklerken, daha kötüsünü getiriyor bu kanun.

66 nci madde disiplin organına sevk edilecek üyenin yazılı veya sözlü olarak savunma haklarını nasıl kullanacakları ve savunmalarını hazırlamak için yeter müddetin nasıl tanınacağını parti tüzükleri tâyin eder. E, bu maddeyi niçin

koyduk o halde? Zaten bunu parti tüzükleri tâyin eder. Bu madde lüzumlu maddedir, lüzumu da şudur : Müdafaa hakkına taallûk ediyor. Yazılı veya sözlü olarak savunma haklarını nasıl kullanacaklarını...

Mevzuatı hukukiyemiz usul kanunları ile yürütülür. Nitekim bunlardaki aksaklık Ceza ve Hukuk Muhakemeleri Usulü Kanununun aksaklıklarını düzeltmek için 15 senedenberi Yüce Meclis bütün gayret göstermesine rağmen usulü düzeltememiştir. Demek ki kanunlar ancak bir usul kanunu ile yürütülür. O halde bu usulü Anayasanın emrettiği istikamette değil, yine şikâyet konusu olan siyasi partilerin organlarına vermek suretiyle usulü vazetmemiş, tüzüğe atıf yapmış. Bu ne güzel kanun! Atıf, atıf, atıf... Yok efendim, olmaz. Benim müdafaa hakkımı benim siyasi rakibim olan zat tâyin edemez. Bu âdeta genel idare kurulları hâkimiyetini yaşatmak arzusu taşıyan ve bir türlü demokrasi rayına kendisini oturtamıyan insanların düşüncesinden müllhem maddeler halinde yine önümüze geldi. Olamaz! İdare kurulu benim savunma hakkımı değil, Anayasanın öngördüğü savunma hakkımı tesbit eden usulün bu kanun maddesine, buraya konması lâzımdır. Nasıl savunacağım, onu tesbit etmek lâzım. Yani kanun her yönü ile ve gerçek mânasıyla hiç tatminkâr olmayan, ne Anayasanın emrini, ne de siyasi hayatın içinde saçlarını ağartmış olan insanları, hattâ yeni giren müptedi politikacıları dahi tatmin etmekten uzak niteliktedir.

Muhterem arkadaşlarım, 68 nci madde, disiplin organlarınca cezaya çarptırılan üye, kendisini sevkeden organın verdiği karara itiraz edebilir. İtiraz için usulüne göre bir ay zarfında mahallî asliye mahkemesine müracaat edilir der. Bu kanun usulü vaz'etmiyor, usulü de tâyin ediyor. Kime? Birbirini daima rakip telâkki eden, denemelerde, idare kurullarına seçimlerde birbirlerine çelme takan bir siyasi ahlak mefkudiyeti içinde çarpınan siyasetçileri birbirine daha çok kaynaştırmakla yerine çarptırmak esasını güden usulleri bir tarafa itmiş, siz yapın demiş, ondan sonra usulüne göre mahkemeye müracaatı da, sözüm ona, bir hukuk nizamı diye koymuş. Bu da olmamış!

Devam ediyor madde: Mahkeme esaslara aykırı olarak yapılan itirazı dikkate almaz. Ba-

kınız bir de yapılmış olan itirazı hükümsüz kılan bir fıkrayı da ihmal etmemiş. Şu halde burada da bir açıklık vardır.. Komisyonun dikkatini çekerim. Devam ediyor madde, «mahkeme bu itirazları diğer işlerden önce evrak üzerinde inceleyer ve karara bağlar»

Muhterem arkadaşlar, evrak üzerinde tetkikat yapacak Temyiz Mahkemesi midir asliye hukuk mahkemesi mi?

SADRETTİN ÇANGA (Bursa) — Bu hüküm diğer ceza kanunlarında da vardır.

KÂZİM ARAR (Devamla) — Bir dakika müsaade buyurursanız. Nedenini arz ettiğim zaman belki kanaatinizi değiştiremem ama, her halde mühim bir noktaya parmak bastığımı kabul buyuracaksınız.

Madde diyor ki, «Disiplin cezalarına karşı yapılan itirazlar hakkında asliye hukuk mahkemesince verilen karar kesindir.» bu maddenin tahlilini yapmadan önce biraz evvel sayın sözcünün bu kürsüden ifade ettiği bir hususu ele almak isterim.

Sayın sözcü bu usulleri tüzükler, yönetmelikler ve saireler olarak ele almıştır. Bunlar sayın sözcüye göre kazai ihtilâf değildir. Fakat siyasi partiler sadece tüzük hükümlerine aykırı hareket edenler hakkında disiplin cezası talebetmezler. Bâzan birbiri aleyhine insafsızca yapılan isnat, iftiralar da vardır. Yani, bir üyenin haysiyet ve şerefi ile alâkalı bir konuda idare organı tarafından ele alınır. Bu madde disiplin organına gönderilebilir. Bu takdirde ne olacak? Eğer sadece tüzüğe aykırı hareket dolayısıyla bir karar vermişse, bu karar yanlış dahi olsa, bir de âlelusul asliye mahkemesinden geçiriyoruz, o da yine tüzüğü eline alacak, partinin kanunu tüzüktür diyecek. Halbuki tüzük olsaydı bizim partiler Kanununu, bir yıldan beri üzerinde durduğumuz partiler Kanununu tedvin etmemize lüzum kalmazdı. Diyelim ki, tüzük partinin kabul ettiği bir esas olduğuna göre bu ceza doğrudur. Ama, haysiyet ve şerefine tecavüz edilmiş bir üye tasavvur ediniz iddianamede savunma hakkınızı vermiyor, Temyiz Mahkemesindedeki mürafa usulü vardır. Hayır. Burada o da yok, dinlemek yok. Sizin hakkınızda eğer aranızda siyasi münasebetlerinizin gergin hali varda, kaşınız gözünüz ona şirin görünmemiş, kendisini bir partinin üst mevkiinde ve sizin daima üstünüzde telâk-

ki eden basit bir ruha sahip bir insan çıkarsa karşınıza, ve bu da alabildiğine bu işi yapabilmek için kendi emrinde bulunan teşkilâta talimat vererek şu tarzda bir tezvirname hazırlayın gönderiniz derse - ki bu çok vâki olmuştur - elinde bir vesika olarak bu organ yani kendisini Dev aynasında gören bu adam ve adamlar ne yapacaklardır? İşte bu kötü kurulmuş müessese işliyecek, sizin haysiyet ve şerefınız muallâkta kalacaktır.

Bu tarzda bir harekete mâruz kalan insan hukukçulara başvuracak, verdikleri cevap şundan ibaret olacaktır: Size aileniz gadretmiş. Bütün hukuk yolları kapalıdır. Size vâki tecavüz hakkında hiçbir adalet cihazının kapısını çalamazsın diyor. Hemen arkasından ferahlatıcı bir söz; yalnız size bir yol var. Bu yol sadece Medeni Kanun muvacehesinde tazminat dâvası açmak yoludur.

Şimdi muhterem arkadaşlarım, bu kısa, çetli misaller vermek ve bu nitelikte kendisini insan üstü telâkki eden beşerî zaîfa sahip birçok insanlara her siyasi teşekkül içinde raslanmıştır ve birçok insanlar haksızlığa mâruz bırakılmışlardır ve bu haksızlığı yapan insanlar kısa bir süre kendileri en ufak bir haksızlığa mâruz kaldıkları zaman yaptıkları bu despot hareketi, bu kara ruhu bir tarafa bırakarak, sanki bir hak sahibi gibi, o da çırpınmaya başlamıştır, ama heyhat, geçmiştir, nizam bozulmuştur.

Partiler Kanunu burada (disiplin organlarınca cezaya çarptırılan) kelimesini kullanırken, bunun adı ceza, o siyasi teşekkülün insanları arasında insani niteliği zayıf olan insanlar varsa ayrıca sizi bir de teşhir cezasına tabi tutarlar. Matbuata verirler, tertipler yaparlar. Kendi elinde bulunmayan delaili teşkilât kademelerinde kendi niteliğinde zayıf ruha, ahlâki redâate sahip insanlara emir vererek onlardan vesika toplamak suretiyle haysiyet divanlarına mesnetler verirler. Bunlar böyle ciddi bir kanunun müzakeresi sırasında değil göstermek, şahsan bahsetmek elbette uygun değil. Fakat misal verebilecek durumdayım

Peki, bizim sayın sözcü, çok kıymetli hukukçu, hakikaten hukukî bilgisine hayranlık duyduğum Kırcâ kardeşim buradan bize neden

sır verir? Biz talebe değiliz. Siyasette bizden al dersi. Hukuku bırak! Âdeta geçen gün büyük lâflar etti. Ne büyük lâflar efendim. Senin hukuk dediğin şey nihayet mantığın bir evlâdıdır. Benim hukuk nosyonuma, mantiki hukuk nosyonuma, gayet parlak bir zekâyâ sahibolmasına rağmen, âdeta tahakküm ediyor ve diyor ki, «bunu anlamazlar» diyor, anlamazlar! Gel seninle hukuk münazarası yapalım. Senin bildiğin bir prosedürdür, usuldür. O usulü ben okuduğum zaman senin kadar hukukçu olmaya çağımı nereden takdir ediyorsun. Bu kadar büyük lâf bu kürsüden, hem de sözcü olarak yapılamaz muhterem arkadaşlar. Biraz saygı lâzımdır.

Bu meclis 30 milyon insanın zübdesi olan insanlarla dolu bulunuyor. Her biri ayrı bir cevher. Hangi sayfasını açarsanız mutlak değer taşıyan insanlarla dolu.

Bir konuşma merakı var kendisinde. Geçen gün bir kelime kullandım bu kürsüden, bir kelime için Sayın Kırcâ 1,5 saat konuştu.

BAŞKAN — Sayın Arar mevzu dışına çıkmayınız lütfen. Sataşma dolayısıyla söz almış değilsiniz.

KÂZİM ARAR (Çankırı) — Buna tıp dilinde bu derece mevzuları izam etmeğe, lüzumundan fazla konuşmaya tıp dilinde ishali kelâm derler.

TALÂT OĞUZ (Mardin) — Sadede gelin.

KEMALİ BAYAZIT (Maraş) — Yok böyle bir şey.

BAŞKAN — Sayın Oğuz, siz müdahale etmeyin. Sadede davet meselesi Roise aittir efendim.

KÂZİM ARAR (Devamla) — Evet, benim konuşmam cevap veren bir sözcüye cevap teşkil etmesi bakımından da konudur.

Muhterem arkadaşlarım, hulâsaten arz etmek isterim ki, bir Partiler Kanunu içinde parti üyelerinin hepsi insani, noktai nazardan aynı nitelikte olan insanlara faikât tanyan betahsis idare organlarına daha fazlasını da genel organlara, yani genel merkez dediğimiz organlara büyük haklar tanıyan böyle bir kanun ömürsüz olacaktır. Eğer partiler tüzüklerine göre idare ediliyorlarsa, Ticaret Bakanlığının Teşkilâtlandırma Umum Müdürlüğünün şirketler, kooperatifler,

buna mümasil müesseseleri için standart bir statüsü vardır. Bunu bütün siyasi partilerin de katılacağı bir toplantıda Hükümetle beraber bir tüzük halinde yapmak ve hepsini yeknesak hale getirmek mümkündür. Fakat Anayasanın öngördüğü ve bize emrettiği kanundan istihraçedeceğimiz mâna ve fayda bu kanunla % 10 nisbetinde ele alınmamış ve en kısa zamanda, göreceksiniz muhterem arkadaşlarım, Emekli Sandığı Kanunu bugün kaç defa tadile uğramıştır dersenez, bir maliyecî dahi yeknazarda derhal bunun cevabını veremez. Bu da Emekli Sandığı Kanunundan daha fazla tadile muhtaç bir hale gelecektir. Komisyondan istirham ediyorum, insan haklarını koruyacak olan, aile arasında insan haklarını koruyacak olan... Bir de mânası var, muhterem arkadaşlarım, beni, benim ailem kolumdan tutup atarken isnatlar ve iftiralara kaçmamalıdır. Dışarıdan bir fert yaptığı takdirde bütün hukuka sahibim, fakat partimin organı yaparsa, buna asliye hukuk mahkemesinde uygulanacak esas Partiler Kanunu değil, partiler tüzüğü olacaktır.

Ne diyorlar Sayın Kırcı? Bırakalım partiler bunları da kendi arzularına göre hazırlasınlar. Eğer içimizde bu mevzuun biraz üzerinde durarak bu kanunun atif yapan maddeleri şöyle bir ele almak lâzımgelirse % 50 nin üzerindedir. Şikâyetlerimiz o parti tüzüklerinin içinde kalmıştır. Bugüne kadar her parti bundan şikâyet etmiştir, fakat Partiler Kanunundan birşeyler beklemişlerdir.

Bunun için burada hulâsaten arz edeyim : Normal hukuk kaidelerine göre mahkemeye müracaat eden insan, itiraz eden mağdur, Ceza Usulü Muhakemeleri Kanunu içinde hakkını oradan aramalı; onu yanlış beyanlarla, isnat ve iftiralarla, tezvirlere sevk edenler de bunun hesabını vermelidir. Bu yol kapanırsa bu nitelikteki insanların sayısı siyasi teşekküllerde artacak, cüret bulacak. O bir şeyi isnad eden, «ben bu damgayı vurursam bunun altından kalkamaz artık, elime bir fırsat geçti diyebilecektir.» Şu halde memleketimizde siyasi ahlâkın tam ve kâmil mânada geliştiğini iddia edebilecek arkadaşımız var mıdır? Olmadığına göre kanunlar ihtiyaca ve memleketin halen içinde bulunduğu ahlâk derecesi nisbetinde açık kapıları kapatılarak yapılmalıdır ki, bir siyasi partiye girerken insan, huzurla girer ve orada da haklarını ararken kendisini

üst sayan insanların yanında onların göz ağartmalarından korkmamalıdır, huzur içinde yaşamalıdır. Yaşamazsanız zaten sizi kolunuzdan tutup atacak nitelikte insanlar mevcuttur. O halde bunu yaptırmamalıyız. Nerede? İşte bu kanunda ve bu maddelerde.

Bu madde üzerinde yani, Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu çerçevesi içinde yeniden muhakeme edilmeli ve hâkimin verdiği karar kabili temyiz olmalıdır. Eğer hukuk nizamı kurulurken böyle tek hâkimin vereceği karar esas yapılsaydı birçok derecat koymazdık. Hattâ bunu bile az görür, birçok hukukçularımız senelerden beri bir istinaf mahkemesi teşkili yolunda gayret sarf etmektedirler. Demek ki hukukî sahada da süzgeç lâzımgelir.

Bu itibarla bu asliye hukuk mahkemesine sevkî hususu, kanunu okuduğum zaman hakikaten hoşuma gitti. Zaten bu Partiler Kanununun hoşuma giden tek maddesi bu, hattâ tek kelimesi bu. Bu hoşuma giden madde bir saniye sonra kafamda nâmütenahi istifham yarattı. İstirham ederim, hukukun bu tarzda müdafaası mantığa saygısızlık olur. Müsaade edin, gitsin mahkemeye, orada hakkını müdafaa etsin, hâkim ötekine sorsun, şahit ikame etsin, mahkeme neticelensin, ondan sonra beğenmiyen taraf temyiz etsin. Neticelendikten sonra da kesbi katiyet eder, kanunun kestığı parmak acımaz, derecattan geçmiştir der.. Bu itibarla muhterem arkadaşlarım, komisyondan istirham ediyorum, bu şeyi alsın, buraya Meclisin temayülüne uygun tarzda getirsin. Bendeniz bu madde üzerinde bir de teklif yapacağım. İltifat buyurmanızı rica ederim. Hürmetlerimle.

BAŞKAN — Verilmiş olan kifayet önergesini okutuyorum. Sayın Arar, tadil teklifiniz hazır mı?

KÂZİM ARAR (Çankırı) — Hazırlıyorum, efendim.

Sayın Başkanlığa

Disiplin işleri üzerinde fikirler meydana çıkmıştır. Müzakerenin kifayetini arz ve teklif ederim.

Istanbul
Nureddin Bulak

BAŞKAN — Verilmiş olan kifayet önergesi- ni oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmi- yenler... Kabul edilmiştir.

Sekizinci bölümün müzakereleri bitmiştir. Şimdi sekizinci bölüme dâhil bütün maddeleri sıra ile okutuyorum.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Disiplin İşleri

Disiplin Cezaları

MADDE 62. — Siyasi partilerin organlarına verilebilecek cezalar, uyarma, kınama, geçici çı- karma ve partiden kesin olarak çıkarma cezala- rıdır.

Bir partiye mensup Türkiye Büyük Millet Meclisi üyesinin o partinin Türkiye Büyük Mil- let Meclisi grubu üyeliğinden çıkarılması parti- den çıkarılmayı ve partiden çıkarılması da Tür- kiye Büyük Millet Meclisi grubu üyeliğinden çı- karılmayı gerektirir. Türkiye Büyük Millet Meclisi grubu üyeliğinden çıkarılan parti üyesi, mensubolduğu yasama meclisindeki parti grubu üyeliğinden de çıkarılmış olur.

Geçici çıkarma cezaları belli bir süre için uy- gulanır ve bu sürenin sonunda ortadan kalkar. Partinin Türkiye Büyük Millet Meclisi grupun- dan veya bir yasama meclisindeki grupundan ge- çici olarak çıkarma hakkında verilen cezalar, o üyenin ceza süresince gruplardan her hangi bi- risinin çalışmalarına katılmamasını gerektirir. Geçici çıkarma cezasına uğriyan parti üyesi, faaliyetine katılmıyacağı parti organlarına hiç- bir teklif yapamaz ve bu organlardan istemde bulunamaz. Ancak, bu hüküm, geçici çıkarma cezasına uğriyan parti tüzüğüne, programına, partinin diğer mevzuatına ve organların bağla- yıcı kararlarına uyması zorunluğunu ortadan kaldırmaz. Geçici çıkarma cezasına uğriyan par- ti üyelerine parti içinde hiçbir görev verilemez.

Cezai Yetkisi

MADDE 63. — Hangi disiplin organlarının hangi disiplin cezalarını vermeye yetkili olduk- ları parti tüzüğünde gösterilir.

Disiplin cezası istemi

MADDE 64. — Partinin hangi organ ve mer- cilerince kimler hakkında ve hangi disiplin or- ganında disiplin cezası isteminde bulunacağı,

kanunda belirtilmiyen hallerde, parti tüzüğü- le düzenlenir.

Disiplin organına sevk kararları, sevka yet- kili organın üye tamsayısının salt çoğunluğunun oyu ile verilir.

Disiplin organlarının çalışması

MADDE 65. — Disiplin organları üye tamsa- yısının salt çoğunluğu ile toplanır ve mevcudun salt çoğunluğu ile karar verirler.

Disiplin organları, disiplin cezası istemine esas teşkil eden fiil ve davranışın gerçekten vu- kubulup bulmadığı hususunda karar verirken, iddia ve savunmayı ve delilleri değerlendirmek- te takdir hakkına sahiptirler.

Disiplin organları, sevk yazısında istenilen disiplin cezasından daha ağırını veremezler; da- ha hafifini vermek veya hiç ceza vermemek yet- kisine sahiptirler.

Savunma hakkı

MADDE 66. — Disiplin organlarına sevk edilen parti üyelerinin yazılı veya sözlü olarak savunma haklarını nasıl kullanacakları ve sa- vunmalarını hazırlamak için yeter müddetin na- sıl tanınacağını parti tüzükleri düzenler.

Disiplin işlerinde yetkisizlik

MADDE 67. — Siyasi partilerin genel kon- greleri de dâhil olmak üzere kongreler, disiplin organlarına sevk yetkisine sahip bulunan par- ti organ ve mercilerinin kararları ile disiplin organlarınınca verilen disiplin cezaları hakkında görüşme yapamaz ve bu konularda karar ala- mazlar.

Disiplin cezalarına itiraz

MADDE 68. — Siyasi partilerin disiplin or- ganlarınınca kesin olarak verilen disiplin cezaları- na karşı, cezaya çarptırılan parti üyesi, ancak, disiplin organına sevk eden organın veya disip- lin organının yetkisizliği yahut alınan kararla- rın kanuna veya parti tüzüğüne veya yönetmeli- ğine şekil ve usul bakımından aykırı bulunduğu iddiasıyla itiraz edebilir. Bu itirazlar, kararın usulüne uygun olarak tebliğinden itibaren bir ay içinde, disiplin organının bulunduğu mahal- lin asliye hukuk mahkemesine yapılır. Mahke- me, bu esaslara aykırı olarak yapılan itirazları dikkate almaz. Mahkeme, bu itirazları, diğer iş- lerden önce evrak üzerinde inceler ve karara bağlar.

Disiplin cezalarına karşı yapılan itirazlar hakkında asliye hukuk mahkemesince verilen karar kesindir.

Disiplin konusunda tedbir kararı

MADDE 69. — Partiden çıkarmayı veya geçici çıkarmayı gerektiren hallerde, disiplin cezası verilmesi için sevk kararı almaya yetkili olan parti organları, tedbir niteliğinde olmak üzere, disiplin organına sevk edilen üyeyi, parti içindeki görevlerinden derhal uzaklaştırabilirler.

BAŞKAN — Şimdi bu bölüme ait maddelerle ilgili olarak verilmiş önermeleri okutuyorum.

Sayın Başkanlığa

Tasarının 8 nci bölümü partilerin tamamen iç bünyelerini ilgilendirmektedir. Kendi bünyesinde disiplin temin edemiyen partiler iç organlarını aşmış müspet bir tekâmüle kavuşmamış demektir, siyasi bakımdan reşit değildir, mesuliyet deruhde edecek durumda değildir demektir. Bu bakımdan Anayasanın ruh ve maksadına aykırıdır. Tasarıdan çıkarılmasını arz ve teklif ederim.

Nihat Diler
Erzurum

BAŞKAN — Muhterem arkadaşlarım, Sayın Nihat Diler tarafından verilmiş olan önerge...

NIHAT DILER (Erzurum) — Önerge tam okunmadı. Mânası anlaşılmadı, heceliyerek okudu. («Anlaşıldı», sesleri)

BAŞKAN — Tavrınız siz yazdığınıza göre mânasını biliyorsunuz. Diğer arkadaşlar da anlaşıldı dediğine göre, mesele yok.

Sayın Diler arkadaşımızın önergesi, bu bölümdeki bütün maddelerin tayıyını istemektedir. Her madde için ayrı ayrı önergesi muamele görecektir.

Yalnız, bu arada Komisyon tarafından verilmiş bir önerge vardır, bu önergede bu bölümdeki 62, 63 ve 64 ncü maddelerin bir madde haline getirilmesi ve yine 65 ve 66 ncü maddelerin birleştirilerek bir madde haline getirilmesi istenmektedir. Bunun dışında bazı arkadaşlarımızın böyle bir birleştirme olmadığı için, her madde hakkında ayrı ayrı olarak verdikleri tadil önermeleri vardır.

Riyasetçe şöyle bir usul takibedilecektir: Her maddenin evvelâ tayıyını isteyen önerge oya sunulacak, bunların kabulü halinde mesele yok,

en aykırı takrirdir. Reddi halinde Komisyonun teklif ettiği maddelerin sadece birleştirilmesi yani gösterilen metin değil sadece bu üç maddenin birleştirilmesinin kabul edilip edilmeyeceği oylanacak, ondan sonra arkadaşlarımızın verdikleri önermeler o birleştirilmiş madde içinde bir fıkra olarak ele alınacaktır.

İLHAMİ ERTEM (Edirne) — Bir sualim var Sayın Başkan.

BAŞKAN — Sualiniz değil de bu usuli ifade itirazınız varsa dinleriz.

İLHAMİ ERTEM (Edirne) — Hayır efendim, bir itirazım yok. Fakat acaba Komisyon bu birleştirmeyi yaparken hiç değişiklik yapmış mı, bunu öğrenmek istiyorum.

BAŞKAN — Yapmış efendim. Fakat biz evvelâ maddelerin birleştirilmesi fikrini Meclis kabul ediyorsa zaten ondan sonra metni oya sunacağız.

Şimdi arkadaşlar, bu ifade ettiğim ölçüye göre Yüksek Meclisin birleştirme ve tadil isteyen önermeler hakkında bilgi edinmesi yönünden verilmiş önermeleri okutuyorum.

Yüksek Başkanlığa

62, 63 ve 64 ncü maddelerin birleştirilmek suretiyle aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

«Disiplin cezaları :

Madde 62. — 1. Siyasi partilerin disiplin organlarıncaya verilebilecek cezalar, uyarma, kınama, geçici çıkarma ve partiden kesin olarak çıkarma cezalarıdır.

2. Bir partiye mensup bir Türkiye Büyük Millet Meclisi üyesinin o partinin Türkiye Büyük Millet Meclisi grubu üyeliğinden çıkarılması partiden çıkarılmayı ve partiden çıkarılması da Türkiye Büyük Millet Meclisi grubu üyeliğinden çıkarılmayı gerektirir. Türkiye Büyük Millet Meclisi grubu üyeliğinden çıkarılan parti üyesi, mensubolduğu yasama meclisindeki parti grubu üyeliğinden de çıkarılmış olur.

Partinin Türkiye Büyük Millet Meclisi grupundan veya bir yasama meclisindeki gruptan geçici olarak çıkarma hakkında verilen cezalar, o üyenin ceza süresince gruptan her hangi birisinin çalışmalarına katılmamasını gerektirir.

Geçici çıkarma cezasına uğriyan parti üyesi, faaliyetine katılamıyacağı parti organlarına hiçbir teklif yapamaz ve bu organlardan istemde bulunamaz. Ancak, bu hüküm, geçici çıkarma cezasına uğriyan parti üyesinin, parti tüzüğüne, programına, partinin diğer mevzuatına ve organlarının bağlayıcı kararlarına uyması zorunluğunu ortadan kaldırmaz. Geçici çıkarma cezasına uğriyan parti üyelerine parti içinde hiçbir görev verilemez.

3. Hangi disiplin organlarının hangi disiplin cezalarını vermeye yetkili oldukları parti tüzüğünde gösterilir.

4. Partinin hangi organ ve mercilerince kimler hakkında ve hangi disiplin organında disiplin cezası isteminde bulunulabileceği ve disiplin cezalarına karşı hangi üst disiplin organına hangi şartlarla itirazda bulunulabileceği kanunda belirtilmeyen hallerde, parti tüzüğüyle düzenlenir.

A.P. Grubu Başkanı C.H.P. Grubu Başkanvekili
İzmir Maraş
Ali Naili Erdem Dr. Kemalî Bayazıt

C.K.M.P. Grubu adına Y.T.P. Grubu Bşk. vekili
Konya Hatay
İrfan Baran Şekip İnal

BAŞKAN — 63 ve 64 ncu maddelerin tadilini isteyen iki önerge de Sayın Reşit Ülker arkadaşımızdır. Bu grup başkanlarının imzaladığı ve okunmuş olan önerge muvacehesinde kendi önergenizde ısrar ediyor musunuz, Sayın Ülker?

REŞİT ÜLKER (İstanbul) — Tabii efendim.

BAŞKAN — Şimdi, 62 nci madde hakkında tay önergesi dışında, her hangi bir teklif olmadığı için, evvelâ Sayın Nihat Diler arkadaşımıza ait olan ve 62 nci maddenin tayyını isteyen önergesini oylarınıza sunacağım. Komisyon katılıyor mu?

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ COŞKUN KIRCA (İstanbul) — Katılmıyoruz, efendim.

BAŞKAN — Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Şimdi Komisyon metninde 62, 63 ve 64 ncu maddeler bir madde olarak tedvin edilsin istenmektedir. Evvelâ metni değil fakat bu bir mad-

de olarak tedvin isteğini oyunuza sunuyorum; kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bu kabule göre 63 ncu ve 64 ncu maddenin tadili şeklinde istenmiş olan, fakat şu kabulden sonra yeni madde içinde bir fıkra olarak ele alınması icabeden ve Sayın Reşit Ülker arkadaşımıza ait iki önerge vardır, bunları da okutuyorum.

Millet Meclisi Sayın Başkanlığına

Partiler Kanunu tasarısının 63 ncu maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

İstanbul
Reşit Ülker

«MADDE 63. — Siyasi partinin merkez disiplin organı genel başkan ve merkez karar ve yönetim organları üyeleriyle partiye mensup Bakanlar Kurulu üyeleri hakkındaki disiplin şikâyetlerini parti üyelerinin parti ihtilâflarını ve tüzük tatbik ve tefsirinden çıkan ihtilâfları son olarak karara bağlar.

Diğer disiplin organları da merkez disiplin organının yetki alanı dışında kalan aynı mahiyetteki işlere bakarlar.

Organ üyeleri en aşağı iki ve en çok 4 yıl için seçilirler. Parti yönetim kurulunda görev alamazlar ve partiden gelir sağlayamazlar. Bağimsızdırlar.

İktisadi Devlet Teşekküllerinin Meclisi idarelerinde vazife alamazlar.

Bu maddede belirtilen esasların uygulama şekilleri sair hususlar parti tüzüğünde ve ilgili yönetmeliklerde belirtilir.»

Millet Meclisi Sayın Başkanlığına

Partiler Kanunu tasarısının 64 ncu maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

İstanbul
Reşit Ülker

«MADDE 64. — Gerek partililer gerekse şikâyete yetkili idare kurulları tarafından şikâyet ve müracaatlar delillerinin de neden ibaret olduğunu kapsıyan 2 nüsha dilekçe ile, parti seçimlerinden doğan suçlarda seçimin bitiminden itibaren 3 ay içinde, diğer parti suçlarında olayın vukuundan veya vukuuna ıttıladan itibaren 6 ay içinde yapılmak lâzımdır. Aksi halde şikâyet hakkı düşer.

Dilekçenin bir örneği şikâyet edilene gönderilir.

Organ bir üyesini işin tahkikine memur eder, tahkikata memur edilen üye sübut delillerini toplar. Lüzum gördüğü kimselerin ifadelerini alabilir. Hakkında şikâyet edilen partiliyi dinledikten veya yazılı savunması için verilen uygun süre sona erdikten sonra dosyayı bir raporla organa verir.

Organ bu rapor üzerine ya üye hakkında disiplin takibatı açılmasına veya şikâyetin tahkika değer olmadığına karar verir.

Şikâyetin tahkika değer olmadığına dair kararlar aleyhine tebliğden itibaren 15 gün zarfında varsa daha üst disiplin organına başvurabilir. Merkez disiplin organının ilk derecede baktığı işler hakkında verdiği şikâyetçi tahkika değer olmadığına dair kararlar kesindir.

Organ şikâyetin tahkika değer olduğuna karar verdiği takdirde, şikâyet edilenin tüzüğün hangi maddesini ne şekilde ihlâl etmiş olduğunu gösteren bir talepname ile kendisine tebliğ edilir. Bunda talebedilen ceza da belli edilir. Uygun bir gün tâyin edilir. Savunmaya çağrılır.

Şikâyet edilen ve varsa şikâyet edilenin partili avukatı dosyayı memur nezaretinde her zaman incelemek ve vesikaları görmek hakkına sahiptir.

Disiplin organları duruşmalarını partililere açık olarak yaparlar.

Disiplin cezasını gerektiren fiillerin vukuundan itibaren 1 yıl geçmiş ise takip yapılamaz.

Kanunlarda ve tüzüklerde ve yönetmeliklerde sarahat bulunmayan hallerde Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu kıyas yoluyla uygulanır.»

BAŞKAN — Muhterem arkadaşlarım, bu iki tahrir hakkında bir işlem yapılmadan evvel bir konunun halledilmesi gerekmektedir.

Sayın Nihat Diler arkadaşımızın önergesi her maddenin ayrı ayrı metinden çıkarılmasını istihdaf etmektedir. Bu önerge sadece 62 nci madde için muamele görmüştür. Halbuki biraz evvel vermiş olduğunuz kararlarınızla 62, 63 ve 64 ncü maddeler bir tek madde haline ifrağ edildi. Bütün maddelerin metinden çıkarılması istendiğine göre yeni bu terkibî maddenin de metinden çıkarılmasını istendiği mânasını anlıyoruz. Kendisi burada olmadığı için,

bir de bu mânada önergesini yeniden oylarınıza sunmak zorundayız.

62, 63 ve 64 ncü maddelerin bir madde olarak kabulü takarrür etti. Şimdi bu maddenin metinden çıkarılmasını isteyen ve komisyonun iştirak etmediği önergeyi oyunuzaya sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir...

Şimdi, Reşit Ülker arkadaşımızın bu yeni maddeye «münasip» yerine konulacak olan iki önergesine komisyon iştirak ediyor mu?

KOMİSYON SÖZCÜSÜ COŞKUN KIRCA (İstanbul) — Parti tüzükleri ile tanzim edilecek teferruat meyanındadır. İştirak edemiyoruz.

BAŞKAN — Komisyon iştirak etmiyor.. Bu önergelerin ikisini birden oyunuzaya sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Şimdi, yine okutmuş olduğumuz ve üç maddenin bir madde haline getirilmesini isteyen ve metninde daha evvel okuttuğumuz partiler arası heyetin imzaladığı önergeyi oyunuzaya sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bu önerge ile kabul ettiğiniz metni numarasını daha sonra tanzim edeceğimiz yeni bir madde olarak kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Şimdi yine komisyon tarafından verilen bir önerge vardır... O önerge; 65 ve 66 ncü maddelerin birleştirilerek bir madde haline getirilmesi istenmektedir.

Evvelâ bu isteği oyunuzaya sunacağım, bu istek tahakkuk ederse ondan sonra bu maddenin tayıyını isteyen önergeyi oyunuzaya sunacağım.

Yüksek Başkanlığa

65 ve 66 ncü maddelerin birleştirilmek suretiyle aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

«Disiplin organlarının çalışması.

Madde 56. — Disiplin organları, üye tamsayısının salt çoğunluğu ile toplanır ve hazır bulunanların salt çoğunluğunun oyu ile karar verirler.

Disiplin organlarına sevk edilen parti üyelerinin yazılı veya sözlü olarak savunma haklarını nasıl kullanacakları ve savunmalarını ha-

zırlamak için yeter sürenin nasıl tanınacağını parti tüzüğü düzenler.

Disiplin organları, sevk yazısında istenilen disiplin cezasından daha ağırını veremezler, daha hafifini vermek veya hiç ceza vermemek yetkisine sahiptirler.»

A. P. Grubu

Başkanı

İzmir

Ali Naili Erdem

C. H. P. Grubu

Başkanvekili

Maraş

Dr. Kemalî Bayazıt

C. K. M. P. Grubu

adına

Konya

İrfan Baran

Y. T. P. Grubu

Başkanvekili

Hatay

Şekip İnal

BAŞKAN — önergede tebâruz ettirilen ve 65 nci madde ile 66 nci maddenin birleştirilmesini isteyen hususu evvelâ oyunuzda sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir. 65 nci madde ile 66 nci madde bir madde haline getirilmiştir.

Şimdi Sayın Nihat Diler'in bu maddelerin metinden tayyını isteyen ve komisyonun da katılmadığı önergeyi oyunuzda sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Biraz evvel grup temsilcileri tarafından imzalanmış olan ve bir tek madde haline getirilmesi istenen metni madde olarak oyunuzda sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bu önerge ile kabul edilmiş olan metnin yeni bir madde olarak kabulünü oyunuzda sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

67 nci madde ile ilgili bir önerge vardır. Sayın Turhan Bilgin arkadaşımıza aittir. Okutuyorum.

TAHSİN DEMİRAY (İstanbul) — 66 nci madde ile ilgili takririmiz var.

BAŞKAN — Evet efendim, yanlışlık oldu. 66 nci maddeye ait önerge var. Bu 66 nci madde diye maddeler birleştirilmeden verilmiş önerge metnini okutuyorum.

Millet Meclisi Başkanlığına

66 nci maddenin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

İstanbul

Tahsin Demiray

Madde 66. — Disiplin organlarına sevkedilen parti üyelerine, müdafaalarına imkân verilmesi için, isnadolunan fiilin dayandığı evrak ve vesikaların tetkikine müsaade olunur ve isterse tetkikat duruşmalı olarak yapılır. Buna ait teferruat ve müdafa için yeter müddetin nasıl tanınacağı parti tüzüğü ile düzenlenir.

BAŞKAN — Komisyon buna katılıyor mu?

KOMİSYON SÖZCÜSÜ COŞKUN KIRCA (İstanbul) — Teferruata mütaalliktir. Bu esaslar zaten metinde vardır. Katılmıyoruz.

BAŞKAN — Komisyon önergeye katılmıyor. Oyunuzda sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Şimdi 67 nci madde ile ilgili olan önergeyi okutuyorum.

Başkanlığa

Madde 67 nin «genel kongreler dâhil» cümlesini «genel kongreler hariç» olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederim...

Turhan Bilgin

Erzurum Milletvekili

BAŞKAN — Komisyon katılıyor mu?

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ COŞKUN KIRCA (İstanbul) — Katılmıyoruz.

TURHAN BİLGİN (Erzurum) — Sual sormak kifayet kabul edildiğine göre mümkün olmayacağına nazaran bu maddenin bir vahim yanlışlığa meydan vermemek üzere, İhtüzük gereğince, komisyondan tavzihini istemek mümkün müdür, değil midir?

BAŞKAN — Şimdi madde hakkındaki müzakereleri bitirdik. Bahsettiğiniz gibi böyle mühim bir yanlışlık varsa, 109 ncu madde müsaitir. Zaten ileride 109 ncu maddeyi biz kullanacağız. Hem maddelerin başlıkları, hem atif maddeleri, madde numaraları tanzim edilecektir. O zaman bu husus da nazarı itibara alınır, siz takibedin lütfen.

Şimdi 67 nci maddeye komisyon katılıyor mu?

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ COŞKUN KIRCA (İstanbul) — Katılmıyoruz.

BAŞKAN — Bu önergeden evvel Sayın Nihat Diler'in, bu maddenin de tayyını isteyen bir önergesi vardır. Evvelâ onu oyunuzda sunuyorum. Komisyon daha evvel katılmadığını ifade

etmişti. Önergeyi kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmemiştir.

Şimdi, okumuş olduğumuz Sayın Turhan Bilgin arkadaşımıza ait ve komisyonun katılmadığını ifade ettiği önergeyi oyunuzaya sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmemiştir.

67 nci maddeyi oyunuzaya sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmiyenler... Kabul edilmiştir.

68 nci madde ile ilgili olarak iki tane önerge vardır. Bunları okutuyorum.

Sayın Başkanlığa

68 nci maddenin 2 nci ve 3 ncü fıkralarının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

«Mahkeme bu itirazları Ceza Usulü Muhakemeleri Kanununa göre muhakeme eder. Verilen karar temyiz edilebilir.»

Çankırı
Kâzım Arar

Millet Meclisi Sayın Başkanlığına

Partiler kanunu tasarısının 68 nci maddesinin son fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

İstanbul
Reşit Ülker

«Disiplin âzalarına karşı yapılan itirazlar hakkında asliye hukuk mahkemesince verilen kararlar, tebliğinden itibaren 15 gün içinde temyiz edilebilir. Temyiz Mahkemesi bir ay içinde kararını verir.»

BAŞKAN — Bu iki önerge de temyiz imkânını veren önerge dir. Mahiyetleri aynıdır. Yalnız Sayın Reşit Ülker daha vuzuh getirerek, şu müddet içinde temyiz edilebilir diye bir sarahat getirmiştir. Sayın Kâzım Arar bu önergeye iltihak ediyor musunuz?

KÂZIM ARAR (Çankırı) — İltihak ediyorum.

BAŞKAN — Kâzım Arar arkadaşımız da Reşit Ülker Beyin takririne iltihak etti. Ondan evvel Sayın Nihat Diler arkadaşımızın bu maddenin de tayyını teklif eden önergesini oyunuzaya sunuyorum. Buna da komisyon katılmıyor.

Önergeyi kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Şimdi biraz evvel okunmuş olan ve birbirine mutabık iki önergeyi birlikte oyunuzaya sunacağım. Komisyon katılıyor mu efendim?

GEÇİCİ KOMİSYON SÖZCÜSÜ COŞKUN KIRCA (İstanbul) — Arz ettiğim sebeplerle katılmıyoruz efendim.

BAŞKAN — Komisyon katılmıyor. Bu önergeleri oyunuzaya sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

REŞİT ÜLKER (İstanbul) — 17 e karşı 22 oyla kabul edildi efendim.

BAŞKAN — Sayın Reşit Ülker, oyları sayma vaziyesi bize ait, itiraz vazifesi de size aittir. Ancak, itiraz bir kişi ile değil, 5 kişi ile yapılır. Onun için bu itiraz da vâki değildir, önerge kabul edilmemiştir.

REŞİT ÜLKER (İstanbul) — Göz göre göre olmaz ki efendim.

(Reşit Ülker ve 5 arkadaşı ayağa kalkarak oylamaya itiraz ettiler.)

BAŞKAN — Efendim, yeniden saymamız mümkündür. Gerçi itiraz oylamanın hemen akabinde yapılması icabeder. Fakat biz yeniden oylama yapacağız. Sayın Ülker siz de lütfen Riyasete «göz göre göre olmaz ki» şeklinde itirazda bulunmayınız. Bu itiraz şekli güzel değil Sayın Ülker.

Şimdi yeniden oylarınıza sunuyorum. Sayın Reşit Ülker'e ait ve Kâzım Arar tarafından da iltihak olunan ve komisyon tarafından iştirak edilmemiş olan bu önergeyi yeniden oylarınıza sunuyorum. Önergeyi kabul edenler lütfen ellerini kaldırsınlar. Kabul etmiyenler... Önerge 26 ya karşı 28 oyla reddedilmiştir.

68 nci madde hakkında partiler arası kurulun bir teklifi yoktur. Komisyonun teklif ettiği 68 nci maddeyi oyunuzaya sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir. 69 ncu madde hakkında verilmiş bir önerge yoktur.

NIHAT DİLER (Erzurum) — Benim bir tay önergem vardı.

BAŞKAN — 69 ncu madde hakkında Sayın Nihat Diler tay istemişti. Bu önergeyi oyunuzaya sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

69 ncu maddeyi oyunuzaya sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Böylece 8 nci bölümün müzakeresi ve kabulü bitmiş oldu.

Muhterem arkadaşlarım, açık oylamalara katılmamış üye arkadaşlarımız varsa lütfen katılınsınlar.... Oylamaya katılmıyan arkadaşımız yok... Kutularda oylama işlemi bitmiştir. Dokuzuncu bölümün müzakeresine geçiyoruz. Bu dokuzuncu bölümde söz alan arkadaşlarımızın isimlerini okuyorum.

Aziz Zeytinoğlu, Nihat Diler, Ruhi Soyer, Ferda Güley, Nazmi Özoğul, Kâzım Arar, Alp Doğan Şen, Ahmet Bilgin, Yusuf Ulusoy, Nurettin Bulak, Şahabettin Orhon, Mustafa Kaptan, Muslihittin Gürer.

Şimdi söz sırası Sayın Aziz Zeytinoğlu'nun dur.

TALÂT OĞUZ (Mardin) — Ben de vardım, unutuldu her halde.

BAŞKAN — Şimdi söz istiyor musunuz efendim?

TALÂT OĞUZ (Mardin) — İstiyorum efendim.

TURHAN BİLGİN (Erzurum) — Ben de söz istiyorum efendim.

BAŞKAN — Peki efendim yazıyorum sıranıza.

Sayın Aziz Zeytinoğlu yok. Sayın Nihat Diler buyurunuz efendim.

NİHAT DİLER (Erzurum) — Muhterem Başkan, muhterem arkadaşlarım,

Siyasi partileri Anayasamız demokratik rejimin vazgeçilmez tabii cüzütamları kabul etmektedir. Demokratik rejim içinde siyasi partiler olmadan demokratik rejimin mümkün olmayacağını bir nas halinde kabul edilmiş bulunmaktadır.

Demokratik rejimi beğenenler demokratik rejime fazilet rejimi demektirler. Fazilet rejimi olabilmesi için bir rejimin, o rejimi devam ettirmek isteyenlerin o rejim içinde vazife almış kimselerin fazilet sahibi olması lâzımdır.

Fazileti tarif etmek iktiza ederse; menfaat kaygısından, mevki kaygısından uzak olarak kendi hat ve hareketini tâyin eden insanın hareketi kabul edilir. Yani bir insan, eğer mevki ve menfaat tesiri ile hareket ederse veya kanunun cebri müeyyidelerinin altında hareket ederse o insana faziletli insan denemez. O halde faziletli insan denildiği zaman kendi hareketini hasbi

olarak tanzim eden her türlü ivaz ve garezden müstağni olarak tanzim eden kimse akla gelebilir.

İşte bu şekilde hareket etmesi lâzımgelen insanları kanunların cebri müeyyideleri ile muayyen istikametlere sürüklemek, cebri müeyyidelerin tesiri altında bulundurulmak her şeyden evvel demokrasinin bir fazilet rejimi olduğunu peşinen inkâr etme mânasına gelir.

Muhterem arkadaşlarım, Anayasamızın 57 nci maddesi, partilerin faaliyeti hakkında hüküm serd etmiştir. 57 nci maddenin ikinci fıkrası «Siyasi partiler gelir kaynakları ve giderleri hakkında hesap verirler» diyor. («9 ncu bölümle alakası yok» sesleri) 9 ncu bölümün 70 nci maddesi de Anayasa Mahkemesinin kendisine düşen bu vazifesini yapabilmesi için partilerin bu husustaki kayıtlarını ihtiyaca salih şekilde Anayasa Mahkemesinin önüne sermeleri lâzımgelmektedir. Yani gelirlerini ve giderlerini tam mânasiyle kontrol edebilir hale getirmesi iktiza etmektedir. 70 nci madde bu bakımdan ele alınmıştır. Cidden üstün bir tarafı vardır. Bugün partilerin içinde bulunduğu durumu müşahade ettiğimiz vakit, partiye giren bir kısım kimseler maalesef partiden bir menfaat temin etmek ve bir şey koparmak maksadiyle girer, hasbi hareketleri bir tarafa iter. Ve partilerin içinde gayriâdil birtakım hareketlerin doğmasına ve partinin içinde yine liyakatli kimselerin lâyük olduğu yüksek imkânlarla kavuşmamasına bu gibi insanlar sebeb olmaktadır.

İşte partilerin bünyesinde ve her kademesinde bu gibi hükümlerin konması partilerin normal gelir kaynaklarını kontrol altına alması ve normal gelir kaynaklarından elde edilen gelirlerin de normal şekilde sarf edilmesini hüküm altına alması, cidden bu gibi hareketlerin önüne geçme bakımından, mühim bir mâna taşımaktadır.

Ancak sorarım Sayın Komisyon Sözcüsünden, bu maddeyi okuduktan sonra, her kademedeki parti organları ile varsa yardımcı kolları ve kurulları karar defteri, gelen ve giden evrak kayıt defteri, gelir ve gider defteri, bilânço ve hesap defteri tutmak zorundadırlar. Bu tasarrufların bu hükmü bir hatırlatıcı hüküm mahiyetinde de değildir, tefsir edici bir hüküm ma-

hiyetinde de değildir, emredici bir hüküm mahiyetindedir. Yani partilerin en alt kademesini biz ilçe teşkilâtı olarak kabul ettiğimize göre, ilçe teşkilâtından her hangi birisi bu sayılan hususları yerine getirmiyorsa, bu parti Anayasa Mahkemesinin huzuruna gittiği vakit Anayasa Mahkemesinin bunu kapatması icabeder. Çünkü başka bir hüküm yoktur.

Muhterem arkadaşlarım, hepiniz partilerin içinde faaliyet sarf etmek suretiyle buraya gelmiş bulunuyorsunuz. Acaba bütün ilçelerimizi, en eski parti Halk Partisi oduğuna göre, Halk Partili arkadaşlarımdan sorarım, her ilçe teşkilâtında ilçe başkanı bu kayıtları yapabilecek imkânı haiz midirler? Yani (karar defteri gelen ve giden evrak kayıt, defteri, gelir ve gider defteri, bilânço ve kesin hesap defterini tutmak zorundadır) şeklinde bu tasarının emretmiş olduğu şart ve unsurları yerine getirici bir imkânı haiz midirler? Bunu yapmışlar mıdır? Eğer her ilçe kademesinde bu varsa cidden Türkiye demokrasi sahasında ileri bir merhaleye ulaşmıştır. Fakat benim kanaatime göre, C. H. P. sinde olsa bile diğer partilerde bu yoktur. Bu hüküm nazarı itibara alınırsa -ki kanunun emredici bir hükmüdür- hiçbir partinin ayakta durmasına imkân yoktur. Bu partileri peşinen kapatma ile mahkûm vaziyete getirmiş olacağız ve dolayısıyla evvelce en azını yapamayacağımızı diğer hükümlerle tesbit etmiş olduğumuz partilerden bu defa işletme iktisadını mükemmel bilen insanların bir partisi olabileceğini kabul etmiş olacağız ki bu bir tenakuzdur. Meselâ il kongrelerine iştirak edecek olan delege adedini diğer maddelerle tahdidettik. Yine büyük kongreye iştirak edecek olan delegelerin adedini tahdidettik ve dedik ki, parti ileri gelenleri bunu düşünemezler yahutta tüzük hükümlerine bunu sokamazlar. Antidemokratik bazı topluluklar meydana gelir. Bundan demokratik münakaşaların icabettirdiği hakikatler ortaya çıkamaz. Onun için biz bunu kanuni müeyyide altına aldık. Şimdi bu kadar şeyi yerine getiremeyeceğini o bir hükümlerle kabul ettiğimiz partilerden bu defa işletme iktisadının ince hükümlerini, ince prensiplerini tatbik etmesini bekliyeceğiz ki, bu ikisi birbiriyle tam mânası ile tenakuz teşkil etmektedir ve Sayın Komis-

yon Sözcüsü bizi bu yönde tenvir etsinler. Zannediyorum ki, komisyon sözcüsü kendi eserini zaman zaman başta beğendiği halde sonradan tenkid etmek suretiyle şikâyetçisi olmuştur. Çünkü bu kanunun müzakeresi ilk başladığı zaman bu kanuna bir hakikat nassı imiş gibi el değmesinin doğru olmadığını kendisi müdafaa etmiş ve süratli bir şekilde kanunun çıkmasını arzu etmişler ve şimdi zaman zaman kendisinin bilhassa rol oynadığı bir eserinde değişiklik yapılmak lüzumunu hissetmektedir. Eminim ki, müzakereleri de böyle gayriciddi takibettiği için bu eserini ilk defa kendisi şikâyet mevzuu yapacaktır. Çünkü tatbikatta büyük güçlükler ortaya çıkacaktır. Bunlardan birisi de deminden beri üzerinde durmuş olduğum 70 nci maddedir. Partilerin bütün ilçe teşkilâtlarını en ileri olan vilâyetlerdeki ilçe teşkilâtlarını yokladığımız zaman bu defterleri tutacak vaziyette olmadığını müşahede edeceğiz ve Sayın Komisyon âzası bu kadar dikkatle üzerinde durduğu ve çalışmış olduğu eserini tatbikat güçlükleriyle karşı karşıya bulunacağı için ilk defa bu eseri kendisi değiştirmek lüzumunu hissedecektir.

Muhterem arkadaşlarım, 71 nci madde parti organları ve kurumları tutulmasında lüzum görülen diğer defterleri bunlar zaten parti tüzüğü ile ilgili bir meseledir. Bu kanunda bir madde halinde tesbit edilmesi doğru değildir. Parti evrakının saklanması, parti evrakının saklanması da kanunda hüküm olmayı hallerde beş yıl süre ile saklanır. Bu müddetin hitamında siyasi partilerin evrakları imha etmeden önce keyfiyeti ora Cumhuriyet Savcılığına bildirir. Ve onun yazılı muvafakati alındıktan sonra imha edilir. Bu belki de ilçe veya il teşkilâtı içinde değil, genel merkezler içinde kayıt konsa o takdirde doğrudur. Çünkü Anayasa Mahkemesine hesap veren partilerin iktisadi ve malî evraklarını Anayasa Mahkemesi kontrol etmekle ancak hakikate ulaşabilir. Diğer hususlarda Sayın Komisyon Sözcüsünün bizi tenvir etmeleri iktiza eder. (Partilerin her kademesinde, ilçe, il kademesinde ve genel merkezde, bilhassa karar defteri, gelen, giden evrak, kayıt defteri, bilânço ve kesin hesap defteri tutmak zorundadır,) şeklindeki hükümlerle mukayyet tutarsak bu takdirde hiçbir partinin hayatiyetini devam ettirmesine imkân olmayacaktır. Anâ-

yasa Mahkemesi, partileri kapatma lüzumunu hissedecektir. Sayın Komisyon Başkanının bu hususta bizi tenvir etmelerini rica ederim.

Hürmetlerimle.

BAŞKAN — Muhterem arkadaşlarım, bugün ikinci defa açık oylarınıza sunulmuş olan kanun tasarılarının oylama sonuçlarını arz ediyorum.

Ege Üniversitesi adıyla İzmir'de bir üniversite kurulması hakkındaki 6595 sayılı Kanunun geçici 4 nci maddesinin değiştirilmesine dair kanun tasarısının açık oylamasına (206) arkadaş katılmış (204) kabul, (2) çekinse oy kullanılmış, nısap hâsıl olmamıştır, yeniden oylarınıza sunulacaktır.

Dışişleri Bakanlığının yabancı memleketlerde görevli telsizcilerin ücretlerine dair kanun tasarısının oylanmasına (209) üye katılmış (206) kabul (3) çekinse oy kullanılmıştır. Nısap hâsıl olmadığı için yeniden oylarınıza arz edilecektir.

2836 sayılı Kanunun 22 nci maddesinin değiştirilmesine dair kanun tasarısı için (209) oy kullanılmış (207) kabul, (2) çekinse oy vardır, nısap hâsıl olmadığı için yeniden oylarınıza arz edilecektir.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Federal Almanya Cumhuriyeti Hükümeti arasında Hava Ulaştırmasına dair Anlaşmanın onaylanmasının uygun bulunduğu hakkındaki kanun tasarısının açık oylamasına (209) üye katılmış. (204) kabul, (5) çekinse oy kullanılmıştır. Nısap hâsıl olmamıştır.

150 milyon liralık madenî ufaklık para bastırılması hakkında 6797 sayılı Kanunun birinci maddesinin değiştirilmesine dair kanun tasarısının açık oylamasına (209) üye katılmış, (206) kabul, (3) çekinse oy kullanılmıştır. Nısap hâsıl olmamıştır, yeniden oylarınıza sunulacaktır.

1 . 7 . 1964 tarih ve 488 sayılı Damga Vergisi Kanununun 2 sayılı tablosunun V nci bölümünün 18 nci fıkrasının değiştirilmesine dair kanun teklifinin açık oylamasına (209) üye katılmış, (207) kabul (2) çekinse oy kullanılmıştır. Bilgilerinize sunulur.

Vakit geçtiğinden 7 Mayıs Cuma günü saat 15 de toplanılmak üzere Birleşimi kapatıyorum.

Kapanma saati : 18,40

Ege Üniversitesi adıyla İzmir'de bir üniversite kurulması hakkındaki 6595 sayılı Kanunun geçici 4 ncu maddesinin değiştirilmesine dair kanun tasarısına verilen oyların sonucu

(Çoğunluk yok.)

Üye sayısı : 450
Oy verenler : 206
Kabul edenler : 204
Reddedenler : 0
Çekinserler : 2
Oya katılmıyanlar : 231
Açık üyelikler : 13

[Kabul edenler]

ADANA
Hasan Aksay
Yusuf Aktimur
Ali Bozdoğanoglu
Ahmet Karamüftüoglu
Cavit Oral
Ahmet Savrun
İbrahim Tekin
ADİYAMAN
Mahmut Deniz
Ali Turanlı
AFYON KARAHİSAR
Halûk Nur Bâki
Asım Yılmaz
AĞRI
Kerem Özcan
AMASYA
Reşat Arpacıoglu
Mustafa Kemal Karan
İsmail Sarıgöz
Nevzat Şener
ANKARA
Burhan Apaydın
Fuat Börekçi
İsmail Gence
İbrahim Sıtkı Hatip-
oglu
İbrahim İmirzalıoglu
İhsan Köknel
Zühtü Pehlivanlı
Ahmet Üstün
Ferhat Nuri Yıldırım
Abdullah Kemâl Yörük
ANTALYA
Etem Ağva
Hasan Fehmi Boztepe

Ömer Eken
Rafet Eker
Nazmi Kerimoğlu
Nihat Su
ARTVIN
Nihat Ata
Sabit Osman Avcı
AYDIN
Orhan Apaydın
Hilmi Aydınçer
Melâhat Gedik
Mustafa Şükrü Koç
Reşat Özarda
BALIKESİR
Ahmet Aydın Bolak
Gökhan Evliyaoğlu
Fennî İslimyeli
Süreyya Koç
Cihat Turgut
BİLECİK
Şadi Binay
BITLİS
Nafiz Giray
BOLU
Turgut Çulha
Kemal Demir
BURDUR
Fethi Çelikbaş
Nadir Yavuzkan
BURSA
Hikmet Akalın
Edip Rüştü Akyürek
Sadrettin Çanga
Cevdet Perin
İsmail Yılmaz

ÇANAKKALE
Ahmet Nihat Akay
Şefik İnan
ÇANKIRI
Kâzım Arar
Şaban Keskin
ÇORUM
Abdurrahman Güler
Faruk Küreli
İhsan Tombuş
DENİZLİ
Sinan Bosna
Mehmet Çobanoğlu
İbrahim Kocatürk
Remzi Şenel
DIYARBAKIR
Adnan Aral
Alp Doğan Şen
EDİRNE
İlhami Ertem
ELAZIĞ
Naci Güray
Hürrem Müftügil
Ömer Faruk Sanaç
ERZİNCAN
Husamettin Atabeyli
Zeynel Gündoğdu
ERZURUM
Nihat Diler
Gıyasettin Karaca
Şerafettin Konuray
Adnan Şenyurt
ESKİŞEHİR
Şevket Asbuzoglu
İbrahim Cemalılar
Celâlettin Uzer

GAZİANTEP
Osman Orhan Bilen
GİRESUN
Mustafa Kemal Çilesiz
Nizamettin Erkmen
İbrahim Etem Kılıç-
oglu
GÜMÜŞANE
Sabahattin Savacı
HAKKARİ
Ahmet Zeydan
HATAY
Ali Muhsin Bereketoglu
Abdullah Cilli
İÇEL
Mehmet Ali Arslan
Sadık Kutlay
İhsan Önal
İSPARTA
Ali İhsan Balım
Lokman Başaran
Sadettin Bilgiç
İSTANBUL
Ferruh Bozbeyli
Nurettin Bulak
Tahsin Demiray
Fahrettin Kerim Gökay
Muhiddin Güvea
Ali Coşkun Kırca
Vahyi Özarar
Selim Sarper
İZMİR
Osman Sabri Adal
Mehmet Ali Aytaş
Muzaffer Döğemeci

Kadri Özek
Lebit Yurdoğlu
KARS
Lâtif Aküzüm
Hasan Erdoğan
Kemal Güven
Kemal Kaya
Kemal Okyay
Sırrı Öktem
Rıza Yalçın
KASTAMONU
Fethi Doğançay
İhsan Şeref Dura
Sabri Keskin
Osman Zeki Oktay
Ali Özdikmenli
İsmail Hakkı Yılanlı-
oğlu
KAYSERİ
Abdülhalim Aras
Hüsamettin Gümüşpala
KIRKLARELİ
Abdurrahman Altuğ
Hasan Tahsin Uzun
KIRŞEHİR
Memduh Erdemir
KONYA
Ahmet Gürkan
İhsan Kabadayı
Kadircan Kafılı
Abdüssamet Kuzucu
Rüştü Özal

Fahih Özlen
KÜTAHYA
Ahmet Bozbay
Ali Erbek
Rauf Kiray
Sezai Sarpaşar
MALATYA
H. Avni Akşit
İsmet İnönü
MANİSA
Neriman Ağaoğlu
Süleyman Çağlar
Şevket Raşit Hatipoğ'
Yakup Yakut
Nahit Yenisehirlioğlu
MARAS
Kemali Bayazıt
Hasan Fehmi Evliya
Enver Kaplan
MARDİN
Mehmet Ali Arıkan
Talât Oğuz
MUĞLA
Adnan Akarca
Hilmi Baydur
Cevdet Oskay
İlhan Tekinalp
MUŞ
Sait Mutlu
Sami Öztürk
NİĞDE
Asım Eren

Haydar Özalp
Ruhi Soyer
ORDU
Yusuf İzzettin Ağaoğlu
Refet Aksoy
Orhan Naim Hazinedar
RİZE
Erol Yılmaz Akçal
Cevat Yalçın
SAKARYA
Hami Tezkan
Yusuf Ulusoy
SAMSUN
Mehmet Başaran
Nurettin Ceritoğlu
Fevzi Ceylân
Bahri Cömert
Kâmran Evliyaoğlu
Fevzi Geveci
Osman Şahinoğlu
Hüseyin Özalp
SİRT
Cevdet Aydın
Hayrettin Özgen
SİNOP
Mustafa Kaptan
Cemil Karahan
SIVAS
Adil Altay
İbrahim Göker
Mahmut Vural

TEKİRDAĞ
Turhan Kut
Hayri Mumcuoğlu
Orhan Öztrak
TOKAT
Mehmet Kazova
Zeyyat Kocamemi
Reşit Önder
TRABZON
Ali Şakir Ağanoğlu
Ekrem Dikmen
Ahmet Şener '
URFA
Atalay Akan
Kemal Badıllı
Bekir Sami Karahanlı
UŞAK
Ali Rıza Akbıyıkıoğlu
İbrahim Bulanalp
YOZGAT
İsmet Kapısız
Mustafa Kepir
Turgut Nizamıoğlu
Veli Uyar
ZONGULDAK
Ahmet Fuat Ak
Kenan Esengin
Feyzi Fırat
Ramiz Karakaşoğlu
Mehmet Ali Pestileci
Yusuf Ziya Yücebılgin

[Çekinserler]

ADANA | **İÇEL**
Kemal Sarıbrahimoğlu | Yahya Dermancı

[Oya katılmıyanlar]

ADANA
Mehmet Geçioğlu
Kasım Gülek
Melih Kemal Küçükte-
pepınar
Ahmet Topaloğlu (B.)
ADİYAMAN
Arif Atalay
Mehmet Özbay

AFYON KARAHİSAR
Veli Faşaran
Hasan Dınçer (B.)
Şevki Güler
Mehmet Turgut (B.)
Şükrü Yüzbaşıoğlu
AĞRI
Nevzat Güngör
Rıza Polat

ANKARA
İsmail Rüştü Aksal
Hüseyin Ataman (B.)
Raif Aybar
Nihat Berkkan
Osman Bölükbaşı
Bülent Ecevit
Mustafa Kemal Erko-
van
Muhlis Ete

Mehdi Mihçioğlu (İ.)
Emin Paksüt
İlyas Seçkin
ANTALYA
İhsan Ataöv
ARTVIN
Saffet Eminağaoğlu
AYDIN
Nedim Müren
İsmet Sezgin

BALIKESİR

Cihat Bilgehan (B.)
Kaya Bulut
Mithat Şükrü Çavdar-
oğlu
Cevat Kanpulat
Ahmet İhsan Kırmılı
Mehmet Tiritoğlu

BİLECİK

Orhan Tuğrul
M. Süddik Aydar
Halit Rıza Ünal

BİTLİS

Müşak Okumuş
BOLU

Kâmil İnal
Zeki Baltacıoğlu
Ahmet Çakmak
Fuat Ümit

BURDUR

Mehmet Özbey
BURSA
İbrahim Öktem
Ekrem Paksoy
Mustafa Tayyar
Ahmet Türkel
Ziya Uğur
Baha Cemal Zağra

ÇANAKKALE

Burhan Arat
Süreyya Endik
Refet Sezgin
ÇANKIRI
Rahmi İnceler
Nurettin Ok (Bşk. V.)

ÇORUM

Nuri Ahıskaloğlu
Muzaffer Dünder
Hilmi İncesulu
Necmi Ökten

DENİZLİ

İsmail Ertan
Hüdai Oral
Âtîf Şohoğlu

DIYARBAKIR

Şehmus Arslan
Yusum Azizoğlu (İ.)
Hilmi Güldoğan

Recai İskenderoğlu (B.)
Vefik Pirinçioğlu

EDİRNE

Talât Asal
Süleyman Bilgen (İ.Ü.)
Fahir Giritlioğlu
Nazmi Özoğul

ELAZIĞ

Nurettin Ardıçoğlu
Kemal Satır

ERZİNCAN

Sadık Perinçek
Naci Yıldırım

ERZURUM

Ertuğrul Akça
Turhan Bilgin
Cevat Dursunoğlu
Tahsin Telli

ESKİŞEHİR

Ertuğrul Gazi Sakarya
Seyfi Öztürk (B.)
Aziz Zeytinoğlu

GAZİANTEP

Muzaffer Canbolat
Ali İhsan Göğüş
Hüseyin İncioğlu
Kudret Mavitan
Mithat San (B.)
Süleyman Ünalı

GİRESUN

Ali Cüceoğlu
Ali Köymen
Naim Tirali

GÜMÜŞANE

Halis Bayramoğlu
Neemeddin Küçükler
Nureddin Özdemir

HATAY

Bahri Bahadır
Ahmet Sırrı Hocaoğlu
Şekip İnal (B.)
Sâki Zorlu

İÇEL

Mazhar Arıkan
Burhan Bozdoğan
Celâl Kılıç

İSTANBUL

İbrahim Abak
Ziya Altınoğlu

Cihad Baban
Suphi Baykam
Ratip Tahir Burak
Ömer Zekâi Dorman
(B.)

Saadet Evren
Orhan Eyüboğlu
Hilmi Oben
Ahmet Oğuz
Oğuz Oran
Şahabettin Orhon
Naci Öktem
İlhami Sancar
İsmail Hakkı Tekinel
Hüsamettin Tiyanşan
Reşit Ülker
Sabri Vardarlı
Abdurrahman Yazgan
Malik Yolaç
Zeki Zeren

İZMİR

Şükrü Akkan
Şeref Bakşık
Ali Naili Erdem (B.)
Arif Ertunga
İhsan Gürsan (B.)
Ziya Hanhan
Saim Kaygan
Nihad Kürşad
Necip Mirkelâmoğlu
Şinasi Osma
Mustafa Uyar

KARS

Neçmettin Akan
Bahtiyar Vural
KASTAMONU
Avni Doğan

KAYSERİ

Turhan Feyzioğlu
Mehmet Göker
Vedat Âli Özkan
Mehmet Sağlam
Bahri Yazır
Mehmet Yüceler

KIRKLARELİ

Mehmet Alâeddin Eriş
Fikret Filiz

KIRŞEHİR

Ahmet Bilgin

Halil Özmen

KOCAELİ

Şahabettin Bilgisu
Nihat Erim
Hâldan Kısayol
Süreyya Sofuoğlu

KONYA

Kemal Ataman
Seleuk Aytan
İrfan Baran (B.)
Ömer Kart
Mekki Keskin
(Bşk. V.)
Fakih Özfakih
Faruk Sükan (B.)
Vefa Tanır
Cahit Yılmaz
Sait Sına Yücesoy

KÜTAHYA

Mehmet Kesen
Sadrettin Tosbi
MALATYA
Nurettin Akyurt
Mehmet Delikaya
Ahmet Fırat
Halit Ziya Özkan

MANİSA

Muammer Erten
Yakup Kadri Karaos-
manoğlu
Nusret Köklü
Hürrem Kubat
Hilmi Okçu

MARAŞ

Kemal Bağcıoğlu
Ali Hüdayioğlu
Adnan Karaküçük

MARDİN

Esat Kemal Aybar
Şevki Aysan
Vahap Dizdaroğlu
Seyfi Güneşan

MUĞLA

Turan Şahin

NEVŞEHİR

Halit Fikret Aka
Ramazan Demirsoy
Ali Baran Numanoglu

NİĞDE

Mehmet Altınsoy (B.)
Oğuzdemir Tüzün

ORDU

Ata Bodur
Ferda Güley
Arif Hikmet Onat
Şadi Pehlivanoglu
Ata Topaloğlu

RİZE

Arif Hikmet Güner
Fuad Sirmen (Başkan)

SAKARYA

Burhan Akdağ
Ekrem Alican
Nuri Bayar
Muslihittin Gürer

SAMSUN

Ali Fuat Alişan
Hâmit Kiper
İlyas Kılıç

SİRT

Süreyya Öner
Adil Yaşa

SİNOP

Mahmut Alicanoğlu
Haşim Tari

SİVAS

Rahmi Çeltekli
Rahmi Günay
Sebati Hastaoğlu
Ahmet Kangal
Cevad Odyakmaz
Güner Sarısözen
Reşat Turhan

Tahsin Türkay

TEKİRDAĞ

Fethi Mahramlı

TOKAT

Sabahattin Baybura
H. Ali Dizman
Bekir Şeyhoğlu
Ali Rıza Ulusoy (İ.)

TRABZON

Selâhaddin Güven
Nazmi Ökten
Kâmuran Ural
Ali Rıza Uzuner
Zeki Yağmurdereli

TUNCELİ

Vahap Kışoğlu
Fethi Ülkü

URFA

Osman Ağan
Kadri Eroğan
Sabri Kılıç
Celâl Öncel

UŞAK

Ahmet Tahtakılıç

VAN

İhsan Bedirhanoglu
Muslih Görentaş (İ. Ü.)
Şükrü Köserisoğlu

YOZGAT

İsmail Hakkı Akdoğan
(B.)
Celâl Snngur (İ.)

ZONGULDAK

Sadık Tekin Müftüoğlu

[Açık üyelikler]

Aydın	1	Manisa	1
Erzurum	1	Muş	1
Hatay	1	Trabzon	1
İsparta	1	Zonguldak	2
İstanbul	1		
İzmir	2	Yekûn	13
Kocaeli	1		

Dışişleri Bakanlığının yabancı memleketlerde görevli telsizcilerin ücretleri hakkında kanun tasarisına verilen oyların sonucu

(Çoğunluk yok.)

Üye sayısı : 450
Oy verenler : 209
Kabul edenler : 206
Reddedenler : 0
Çekinseler : 3
Oya katılmıyanlar : 228
Açık üyelıklar : 13

[Kabul edenler]

ADANA

Hasan Aksay
Yusuf Aktimur
Ali Bozdoğanöğlü
Mehmet Geçioğlü
Ahmet Karamüftüoğlü
Cavit Oral
Ahmet Savrun
İbrahim Tekin

ADİYAMAN

Mahmut Deniz
Ali Turanlı
AFYON KARAHIŞAR
Halük Nur Bâki
Asım Yılmaz

AĞRI

Kerem Özcan

AMASYA

Reşat Arpacioğlü
Mustafa Kemal Karan
İsmail Sarıgöz
Nevzat Şener

ANKARA

Burhan Apaydın
Fuat Börekçi
İsmail Gence
İbrahim Sıtkı Hatip-
oğlü
İbrahim İmirzalıoğlü
İhsan Köknel
Zühtü Pehlivanlı
Abmet Üstün
Ferhat Nuri Yıldırım
Abdülhak Kemal Yö-
rük

ANTALYA

Etem Ağva
Hasan Fehmi Boztepe
Ömer Eken
Rafet Eker
Nazmi Kerimoğlü
Nihat Su

ARTVİN

Nihat Ata
Sabit Osman Avcı

AYDIN

Orhan Apaydın
Hilmi Aydınçer
Melâhat Gedik
Mustafa Şükrü Koç
Reşat Özarda

BALIKESİR

Ahmet Aydın Bolak
Gökhan Evliyaöğlü
Fennî İslimyeli
Süreyya Koç
Cihat Turgut

BİLECİK

Şadi Binay

BITLİS

Nafiz Giray

BOLU

Turgut Çulha
Kâmil İnal

BURDUR

Fethi Çelikbaş
Nadir Yavuzkan

BURSA

Hikmet Akalın
Edip Rüştü Akyürek

Sadrettin Çanga

Cevdet Perin

İsmail Yılmaz

ÇANAKKALE

Ahmet Nihat Akay

Şefik İnan

ÇANKIRI

Kâzım Arar

Şaban Keskin

ÇORUM

Abdurrahman Güler

Faruk Küreli

İhsan Tombuş

DENİZLİ

Sinan Bosna

Mehmet Çobanoğlü

İbrahim Kocatürk

Remzi Senel

DIYARBAKIR

Adnan Aral

Alp Doğan Şen

EDİRNE

İlhami Ertem

ELAZIĞ

Naci Güray

Hürrem Müftügil

Ömer Faruk Sanag

ERZİNCAN

Hüsamettin Atabeyli

Zeynel Gündoğdu

ERZURUM

Nihat Diler

Cevat Dursunoğlü

Gıyasettin Karaca

Şerafettin Konuray

Adnan Şenyurt

ESKİŞEHİR

Şevket Asbuzoğlü

İbrahim Cemalcılar

Celâlettin Uzer

GAZİANTEP

Osman Orhan Bilen

GİRESUN

Mustafa Kemal Çilesiz

Nizamettin Erkmen

İbrahim Etem Kılıçoğlü

GÜMÜŞANE

Sabahattin Savacı

HAKKÂRİ

Ahmet Zeydan

HATAY

Ali Muhsin Bereketoğlü

Abdullah Cilli

İÇEL

Mehmet Ali Arslan

Sadık Kutlay

İhsan Önal

İSPARTA

Ali İhsan Balım

Lokman Başaran

Sadettin Bilgiç

İSTANBUL

Ferruh Bozbeyli

Nurettin Bulak

Tahsin Demiray

Fahrettin Kerim Gökay

Muhiddin Güven

Ali Coşkun Kırcı

Vahyi Özarar

Selim Sarper

İZMİR

Osman Sabri Adal
Mehmet Ali Aytaş
Muzaffer Döşemeci
Kadri Özek
Lebit Yurdoğlu

KARS

Lâtif Aküzüm
Hasan Erdoğan
Kemal Güven
Kemal Kaya
Kemal Okyay
Sırrı Öktem
Rıza Yalçın

KASTAMONU

Fethi Doğançay
İhsan Şeref Dura
Sabri Keskin
Osman Zeki Oktay
Ali Özdikmenli

KAYSERİ

Abdülhalim Aras
Hüsamettin Gümmüşpala

KIRKLARELİ

Abdurrahman Altuğ
Hasan Tahsin Uzun

KIRŞEHİR

Memduh Erdemir

KONYA

Ahmet Gürkan
İhsan Kabadayı
Kadirean Kafılı
Abdüssamet Kuzucu

Rüştü Özal

Fakih Özlen

KÜTAHYA

Ahmet Bozbay

Ali Erbek

Rauf Kıray

Sezai Sarpaşar

MALATYA

H. Avni Akşit

İsmet İnönü

MANİSA

Neriman Ağaoglu

Süleyman Çağlar

Şevket Raşit Hatipoğlu

Yakup Yakut

Nahit Yenisehirlioglu

MARAŞ

Kemali Bayazıt

Hasan Fehmi Evliya

Enver Kaplan

MARDİN

Mehmet Ali Arıkan

Talât Oğuz

MUĞLA

Adnan Akarca

Hilmi Baydur

Cevdet Oskay

İlhan Tekinalp

MUŞ

Sait Mutlu

Sami Öztürk

NİĞDE

Asım Eren

Haydar Özalp

Ruhi Soyer

ORDU

Yusuf İzzettin Ağaoglu

Refet Aksoy

Orhan Naim Hazinesdar

RİZE

Erol Yılmaz Akçal

Cevat Yalçın

SAKARYA

Hami Tezkan

Yusuf Ulusoy

SAMSUN

Mehmet Başaran

Nurettin Ceritoğlu

Fevzi Ceylân

Bahri Cömert

Kâmran Evliyaoğlu

Fevzi Geveci

Hüseyin Özalp

Osman Şahinoğlu

SİİRT

Cevdet Aydın

Hayrettin Özgen

SİNOP

Mustafa Kaptan

Cemil Karahan

SİVAS

Adil Altay

İbrahim Göker

Mahmut Vural

TEKİRDAĞ

Turhan Kut

Hayri Mumcuoğlu

Orhan Öztrak

TOKAT

Mehmet Kazova
Zeyyat Kocamemi
Reşit Önder

TRABZON

Ali Şakir Ağaoglu
Ekrem Dikmen
Ahmet Şener

TUNCELİ

Fethi Ülkü

URFA

Atalay Akan
Kemal Badıllı
Bekir Sami Karahanlı

UŞAK

Ali Rıza Akbıykoğlu
İbrahim Bulanalp

VAN

Muslih Görentaş

YOZGAT

İsmet Kapisız
Mustafa Kepir
Turgut Nizamoğlu
Veli Uyar

ZONGULDAK

Ahmet Fuat Ak
Kenan Esengin
Feyzi Fırat
Ramiz Karakaşoğlu
Mehmet Ali Pestilci
Yusuf Ziya Yücebیلgin

[Çekinsەرler]

ADANA

Kemal Sarıbrahimoğlu

İÇEL

Yahya Dermancı

KASTAMONU

İsmail Hakkı Yılanlıoğlu

[Oya katılmıyanlar]

ADANA

Kasım Gülek
Melih Kemal Küçüktepepınar
Ahmet Topaloğlu (B.)

ADİYAMAN

Arif Atalay
Mehmet Özbay

AFYON KARAHIŞAR

Veli Başaran
Hasan Dınçer (B.)
Şevki Güler
Mehmet Turgut (B.)
Şükür Yüzbaşıoğlu

AGRI

Nevzat Güngör
Rıza Polat

ANKARA

İsmail Rüştü Aksal
Hüseyin Ataman (B.)
Raif Aybar
Nihat Berkkan
Osman Bölükbaşı
Bülent Ecevit
Mustafa Kemal Erkovan
Muhlis Ete
Mehdi Mihçioğlu (İ.)

Emin Paksüt

İlyas Seçkin

ANTALYA

İhsan Ataöv

ARTVİN

Saffet Eminağaoglu

AYDIN

Nedim Müren
İsmet Sezgin

BALIKESİR

Cihat Bilgehan (B.)
Kaya Bulut
Mithat Şükrü Çavdar-
oğlu
Cevat Kanpulat
Ahmet İhsan Kırımlı
Mehmet Tiritioğlu

BILECİK

Orhan Tuğrul
BİNGÖL
M. Sıddık Aydar
Halit Rıza Ünal

BITLİS

Müştak Okumuş
BOLU

Zeki Baltacıoğlu
Ahmet Çakmak
Kemal Demir
Fuat Ümit

BURDUR

Mehmet Özbek
BURSA

İbrahim Öktem
Ekrem Paksoy
Mustafa Tayyar
Ahmet Türkel
Ziya Uğur
Baha Cemal Zağra

ÇANAKKALE

Burhan Arat
Süreyya Endik
Refet Sezgin

ÇANKIRI

Rahmi İnceler
Nurettin Ok (Bşk. V.)

ÇORUM

Nuri Ahıskalıoğlu
Muzaffer Dündar
Hilmi İncesulu
Nemi Ökten

DENİZLİ

İsmail Ertan
Hüdaî Oral
Âtîf Şohoğlu
DIYARBAKIR
Şehmus Arslan
Yusuf Azizoglu (İ.)
Hilmi Guldogan

Recai Iskenderoğlu
(B.)

Vefik Pirinçioğlu
EDİRNE

Talât Asal
Süleyman Bilgen (İ. Ü.)
Fahir Giritlioğlu
Nazmi Özoğul

ELAZIĞ

Nurettin Ardiçoğlu
Kemal Satır

ERZİNCAN

Sadık Perinçek
Naci Yıldırım

ERZURUM

Ertuğrul Akça
Turhan Bilgin
Tahsin Telli
ESKİŞEHİR
Ertuğrul Gazi Sakarya

Seyfi Öztürk B.)
Aziz Zeytinoğlu

GAZİANTEP

Muzaffer Canbolat
Ali İhsan Göğüş
Hüseyin İncioğlu
Kudret Mavitan
Mithat San (B.)
Süleyman Ünlü

GİRESUN

Ali Cüceoğlu
Ali Köymen
Naim Tirali

GÜMÜŞANE

Halis Bayramoğlu
Nemeddin Küçüker
Nureddin Özdemir

HATAY

Bahri Bahadır
Ahmet Sırrı Hocoğlu
Şekip İnal (B.)
Sâki Zorlu

İÇEL

Mazhar Arıkan
Burhan Bozdoğan
Celâl Kılıç

İSTANBUL

İbrahim Abak
Ziya Altınoglu

Cihad Baban
Suphi Baykam
Ratip Tahir Burak
Ömer Zekâi Dorman
(B.)

Saadet Evren
Orhan Eyüboğlu
Hilmi Oben
Ahmet Oğuz
Oğuz Oran
Şahabettin Orhon
Naci Öktem
İlhami Sancar
İsmail Hakkı Tekinel
Hüsamettin Tiyanşan
Reşit Ülker
Sabri Vardarlı
Abdurrahman Yazgan
Malik Yolaç
Zeki Zeren

İZMİR

Şükrü Akkan
Şeref Bakşık
Ali Naili Erdem (B.)
Arif Ertunga
İhsan Gürsan (B.)
Ziya Hanhan
Saim Kaygan
Nihad Kürşad
Necip Mirkelâmoğlu
Şinasi Osma
Mustafa Uyar

KARS

Nezmettin Akan
Bahtiyar Vural
KASTAMONU
Avni Doğan

KAYSERİ

Turhan Feyzioğlu
Mehmet Göker
Vedat Âli Özkan
Mehmet Sağlam
Bahri Yazır
Mehmet Yüceler
KIRKLARELİ
Mehmet Alâeddin Eriş
Fikret Filiz

KIRŞEHİR

Ahmet Bilgin
Halil Özmen

KOCAELİ

Şahabettin Bilgisu
Nihat Erim
Hâldan Kısayol
Süreyya Sofuoğlu

KONYA

Kemal Ataman
Selçuk Aytan
İrfan Baran (B.)
Ömer Kart
Mekki Keskin
Fakih Özfakih
Faruk Sükan (B.)
Vefa Tanır
Cahit Yılmaz
Sait Sına Yücesoy

KÜTAHYA

Mehmet Kesen
Sadrettin Tosbi
MALATYA

Nurettin Akyurt
Mehmet Delikaya
Ahmet Fırat
Halit Ziya Özkan

MANİSA

Muammer Erten
Yakup Kadri Karaos-
manoğlu
Nusret Köklü
Hurrem Kubat
Hilmi Okçu

MARAS

Kemal Bağcıoğlu
Ali Hüdayioğlu
Adnan Karaküçük

MARDİN

Esat Kemal Aybar
Şevki Aysan
Vahap Dizdaroğlu
Seyfi Güneşan

MUĞLA

Turan Şahin

NEVŞEHİR

Halit Fikret Aka
Ramazan Demirsoy
Ali Baran Numanoglu

NİĞDE

Mehmet Altınsoy (B.)
Oğuzdemir Tüzün

ORDU
Ata Bodur
Ferda Güley
Arif Hikmet Onat
Şadi Pehlivanoglu
Ata Topaloğlu

RIZE
Arif Hikmet Güner
Fuad Sirmen (Başkan)

SAKARYA
Burhan Akdağ
Ekrem Alican
Nuri Bayar
Muslihittin Gürer

SAMSUN
Ali Fuat Alişan
Hâmit Kiper

İlyas Kılıç
SİİRT
Süreyya Öner
Adil Yaşa

SINOP
Mahmut Alicanoğlu
Haşim Tari

SİVAS
Rahmi Çeltekli
Rahmi Güney
Sebati Hastaoğlu
Ahmet Kangal
Cevad Odyakmaz
Güner Sarısözen
Reşat Turhan
Tahsin Türkay

TEKİRDAĞ
Fethi Mahramlı
TOKAT
Sabahattin Baybura
H. Ali Dizman
Bekir Şeyhoğlu
Ali Rıza Ulusoy (İ.)

TRABZON
Selâhattin Güven
Nazmi Öktem
Kâmuran Ural
Ali Rıza Uzuner
Zeki Yağmurdereli

TUNCELİ
Vahap Kışoğlu

URFA
Osman Ağan
Kadri Eroğan
Sabri Kılıç
Celâl Öncel

UŞAK
Ahmet Tahtakılıç

VAN
İhsan Bedirhanoglu
Şükrü Köserreisoglu

YOZGAT
İsmail Hakkı Akdoğan
(B.)
Celâl Sungur (İ.)

ZONGULDAK
Sadık Tekin Müftüoğlu

[Açık üyelikler]

Aydın	1	Manisa	1
Erzurum	1	Muş	1
Hatay	1	Trabzon	1
İsparta	1	Zonguldak	2
İstanbul	1		
İzmir	2		
Kocaeli	1	Yekûn	13

2836 sayılı Kanunun 22 nci maddesinin değiştirilmesine dair kanun teklifine verilen oyların sonucu

(Çoğunluk yoktur.)

Üye sayısı : 450
Oy verenler : 209
Kabul edenler : 207
Reddedenler : 0
Çekinserler : 2
Oya katılmıyanlar : 228
Açık üyelikler : 13

[Kabul edenler]

ADANA

Hasan Aksay
Yusuf Aktimur
Ali Bozdoğanoglu
Mehmet Geçioğlu
Ahmet Karamüftüoglu
Cavit, Oral
Ahmet Savrun
İbrahim Tekin

ADIYAMAN

Mahmut Deniz
Ali Turanlı

AFYON KARAHISAR

Halûk Nur Bâki
Asım Yılmaz

AĞRI

Kerem Özcan

AMASYA

Reşat Arpacioğlu
Mustafa Kemal Karan
İsmail Sarıgöz
Nevzat Şener

ANKARA

Burhan Apaydın
Fuat Börekçi
İsmail Gence
İbrahim Sıtkı Hatip-
oğlu
İbrahim İmirzahoğlu
İhsan Köknel
Zühtü Pehlivanlı
Ahmet Üstün
Ferhat Nuri Yıldırım
Abdullah Kemal Yörük

ANTALYA

Etem Ağva
Hasan Fehmi Boztepe
Ömer Eken
Rafet Eker
Nazmi Kerimoğlu
Nihat Su

ARTVİN

Nihat Ata
Sabit Osman Avcı

AYDIN

Orhan Apaydın
Hilmi Aydınçer
Melâhat Gedik
Mustafa Şükrü Koç
Reşat Özarda

BALIKESİR

Ahmet Aydın Bolak
Gökhan Evliyaoğlu
Fennî İslimyeli
Süreyya Koç
Cihat Turgut

BİLECİK

Şadi Binay

BITLİS

Nafiz Giray

BOLU

Ahmet Çakmak
Turgut Çulha
Kâmil İnal

BURDUR

Fethi Çelikbaş
Nadir Yavuzkan

BURSA

Hikmet Akalın

Sadrettin Çanga

Cevdet Perin

İsmail Yılmaz

ÇANAKKALE

Ahmet Nihat Akay

Şefik İnan

ÇANKIRI

Kâzım Arar

Şaban Keskin

ÇORUM

Abdurrahman Güler

Faruk Küreli

İhsan Tombuş

DENİZLİ

Sinan Bosna

Mehmet Çobanoğlu

İbrahim Kocatürk

Remzi Şenel

DIYARBAKIR

Adnan Aral

Alp Doğan Şen

EDİRNE

İlhami Ertem

ELAZIĞ

Naci Güray

Hürrem Müftügil

Ömer Faruk Sanaç

ERZİNCAN

Hüsamettin Atabeyli

Zeynel Gündoğdu

ERZURUM

Nihat Diler

Cevat Dursunoğlu

Gıyasettin Karaca

Şerafettin Konuray

Adnan Şenyurt

ESKİŞEHİR

Şevket Asbuzoğlu

İbrahim Cemalcılar

Celâlettin Uzer

GAZİANTEP

Osman Orhan Bilen

GİRESUN

Mustafa Kemal Çilesiz

Nizamettin Erkmen

İbrahim Etem Kılıçoğlu

GÜMÜŞANE

Sabahattin Savacı

HAKKÂRİ

Ahmet Zeydan

HATAY

Ali Muhsin Bereketoğlu

Abdul Cilli

İÇEL

Mehmet Ali Arslan

Sadık Kutlay

İhsan Önal

İSPARTA

Ali İhsan Balım

Lokman Başaran

Sadettin Bilgiç

İSTANBUL

Ferruh Bozbeyli

Nurettin Bulak

Tahsin Demiray

Fahrettin Kerim Gökay

Muhiddin Güven

Vahyi Özarar

Selim Sarper

İZMİR

Osman Sabri Adal

Mehmet Ali Aytas
Muzaffer Döşemeci
Kadri Özek
Lebit Yurdoğlu
KARS

Lâtif Aküzüm
Hasan Erdoğan
Kemal Güven
Kemal Kaya
Kemal Okyay
Sırrı Öktem
Rıza Yalçın

KASTAMONU

Fethi Doğançay
İhsan Şeref Dura
Sabri Keskin
Osman Zeki Oktay
Ali Özdikmenli
İsmail Hakkı Yılanlıoğlu

KAYSERİ

Abdülhalim Aras
Hüsamettin Gümüşpala
KIRKLARELİ
Abdurrahman Altuğ
Hasan Tahsin Uzun

KIRŞEHİR

Memduh Erdemir

KONYA

Ahmet Gürkan
İhsan Kabadayı
Kadircan Kaflı
Abdüssamet Kuzucu
Rüştü Özal

Fakih Özlen
KÜTAHYA

Ahmet Bozbay
Ali Erbek
Rauf Kiray
Sezai Sarpaşar

MALATYA

H. Avni Akşit
İsmet İnönü

MANİSA

Neriman Ağaoğlu
Süleyman Çağlar
Şevket Raşit Hatipoğlu

Yakup Yakut
Nahit Yenişehirlioğlu

MARAS

Kemalî Bayazıt
Hasan Fehmi Evliya
Adnan Karaküçük

MARDİN

Mehmet Ali Arıkan
Talât Oğuz

MUĞLA

Adnan Akarca
Hilmi Baydur
Cevdet Oskay
İlhan Tekinalp

MUŞ

Sait Mutlu
Sami Öztürk
Edip Rüştü Akyürek

NİĞDE

Asım Eren

Haydar Özalp
Ruhi Soyer

ORDU

Yusuf İzzettin Ağaoğlu
Refet Aksoy
Orhan Naim Hazinedar

RİZE

Erol Yılmaz Akçal
Cevat Yalçın

SAKARYA

Hami Tezkan
Yusuf Ulusoy

SAMSUN

Mehmet Başaran
Nurettin Ceritoğlu
Fevzi Ceylân

Bahri Cömert
Kâmran Evliyaöğlu
Fevzi Geveci

Hüseyin Özalp
Osman Şahinoğlu

SİRT

Cevdet Aydın
Hayrettin Özgen

SİNOP

Mustafa Kaptan
Cemil Karahan

SİVAS

Adil Altay
İbrahim Göker
Mahmut Vural

TEKİRDAĞ

Turhan Kut

Hayri Mumcuoğlu
Orhan Öztrak
TOKAT

Mehmet Kazova
Zeyyat Kocamemi
Reşit Önder

TRABZON

Ali Şakir Ağanoğlu
Ekrem Dikmen

Ahmet Şener
TUNCELİ

Fethi Ülkü

URFA

Atalay Akan
Kemal Badıllı
Bekir Sami Karahanlı

UŞAK

Ali Rıza Akbıyıköğlu
İbrahim Bulanalp

VAN

Muslih Görentaş

YOZGAT

İsmet Kapısız
Mustafa Kepir
Turgut Nizamöğlu
Veli Uyar

ZONGULDAK

Ahmet Fuat Ak
Kenan Esengin
Feyzi Fırat
Ramiz Karakaşoğlu
Mehmet Ali Festilci
Yusuf Ziya Yücebilgin

[Çekinseler]

ADANA

Kemal Sariibrahimoğlu

İÇEL

Yahya Dermancı

[Oya katılmıyanlar]

ADANA

Kasım Gülek
Melih Kemal Küçükte-
pepınar
Ahmet Topaloğlu (B.)

ADİYAMAN

Arif Atalay
Mehmet Özbay

AFYON KARAHİSAR

Veli Başaran
Hasan Dinçer (B.)
Şevki Güler
Mehmet Turgut (B.)
Şükrü Yüzbaşıoğlu

AĞRI

Nevzat Güngör (İ.)
Rıza Polat

ANKARA

İsmail Rüştü Aksal
Hüseyin Ataman (B.)
Raif Aybar
Nihat Berkkan
Osman Bölükbaşı
Bülent Ecevit
Mustafa Kemal Erko-
van
Muhlis Ete

Mehdi Mihçioğlu (İ.)

Emin Paksüt
İlyas Seçkin
ANTALYA

İhsan Ataöv

ARTVİN

Saffet Eminağaoğlu
AYDIN

Nedim Müren (İ.)
İsmet Sezgin

BALIKESİR

Cihat Bilgehan
Kaya Bulut
Mithat Şükrü Çavdar-
oğlu
Cevat Kanpulat
Ahmet İhsan Kırmılı
Mehmet Tiritöğlü (İ.)

BİLECİK

Orhan Tuğrul
BİNGÖL

M. Sıddık Aydar
Halit Rıza Ünal

BİTLİS

Müştak Okumuş
BOLU

Zeki Baltacıoğlu
Kemal Demir (İ.)

Fuat Ümit

BURDUR

Mehmet Özbey
BURSA

İbrahim Öktem
Ekrem Paksoy
Mustafa Tayyar
Ahmet Türkel
Ziya Uğur

Baha Cemal Zağra
ÇANAKKALE

Burhan Arat (İ.)
Süreyya Endik

Refet Sezgin

ÇANKIRI

Rahmi İnceler
Nurettin Ok (Bşk. V.)

ÇORUM

Nuri Ahıskaloğlu
Muzaffer Dündar
Hilmi İncesulu
Neemi Öktem

DENİZLİ

İsmail Ertan
Hüdaî Oral
Âtîf Şoğoğlu

DIYARBAKIR

Şenmus Arslan
Yusuf Azizöğlü (İ.)
Hilmi Gündoğan
Recâî İskenderoğlu (B.)

Vefik Piriñcioğlü

EDİRNE

Talât Asal
Süleyman Bilgen (İ. Ü.)
Fahir Giritlioğlu
Nazmi Özoğul

ELÂZİĞ

Nurettin Ardıçoğlü
Kemal Satır

ERZİNCAN

Sadık Perinçek
Naci Yıldırım

ERZURUM

Ertuğrul Akça
Turhan Bilgin
Tahsin Telli

ESKİŞEHİR

Ertuğrul Gazi Sakarya
Seyfi Öztürk B.)

Aziz Zeytinoğlu

GAZİANTEP

Muzaffer Canbolat
Ali İhsan Göğüş
Hüseyin İnceoğlu (İ.)

Kudret Mavitan
Mithat San (B.)
Süleyman Ünlü

GİRESUN

Ali Cüceoğlu
Ali Köymen
Naim Tirali (İ.)

GÜMÜŞANE

Halis Bayramoğlu
Necmeddin Küçükler
Nureddin Özdemir

HATAY

Bahri Bahadır (İ.)
Ahmet Sırrı Hocaoğlu
Şekip İnal (B.)
Sâki Zorlu

İÇEL

Mazhar Arıkan
Burhan Bozdoğan
Celâl Kılıç

İSTANBUL

İbrahim Abak
Ziya Altınöğlü
Cihad Baban
Suphi Baykam

Ratip Tahir Burak

Ömer Zekâî Dorman
(B.)

Saadet Evren
Orhan Eyüboğlü
Coşkun Kırca

Hilmi Oben

Ahmet Oğuz

Oğuz Oran
Şahabettin Orhon

Naci Öktem

İlhami Sancar

İsmail Hakkı Tekinel

Hüsametdin Tiyaşan

Reşit Ülker

Sabri Vardarlı

Abdurrahman Yazgan

Malik Yolaç

Zeki Zeren

İZMİR

Şükrü Akkan
Şeref Bakşık
Ali Naili Erdem (B.)

Arif Ertunga

İhsan Gürsan (B.)

Ziya Hanhan

Saim Kaygan

Nihad Kürşad

Necip Mirkelâmoğlu

Şinasi Osma

Mustafa Uyar

KARS

Necmettin Akan

Bahtiyar Vural

KASTAMONU

Avni Doğan

KAYSERİ

Turhan Feyzioğlü

Mehmet Göker

Vedat Âli Özkan

Mehmet Sağlam

Bahri Yazır

Mehmet Yüceler

KIRKLARELİ

Mehmet Alâeddin Eriş
Fikret Filiz

KIRŞEHİR

Ahmet Bilgin
Halil Özmen

KOCAELİ

Şahabettin Bilgisu
Nihat Erim

Hâldan Kısayol
Süreyya Sofuoğlü

KONYA

Kemal Ataman
Selçuk Aytan

İrfan Baran (B.)

Ömer Kart

Mekki Keskin (Bşk. V.)

Fakih Özfakih

Faruk Sükan (B.)

Vefa Tanır

Cahit Yılmaz

Sait Sına Yücesoy

KÜTAHYA

Mehmet Kesen

Sadrettin Tosbi

MALATYA

Nurettin Akyurt

Mehmet Delikaya

Ahmet Fırat

Halit Ziya Özkan

MANİSA

Muammer Erten

Yakup Kadri Karaos-
manoğlü

Nusret Köklü

Hurrem Kubat

Hilmi Okçu

MARAŞ

Kemal Bağcıoğlu

Ali Hüdayioğlü

Enver Kaplan

MARDİN

Esat Kemal Aybar

Şevki Aysan

Vahap Dizdaroğlü

Seyfi Güneşan

MUĞLA

Turan Şahin

NEVŞEHİR

Halit Fikret Aka

Ramazan Demirsoy

Ali Baran Numanoğlü

NİĞDE

Mehmet Altınsoy (B.)
Oğuzdemir Tüzün

ORDU

Ata Bodur
Ferda Güley
Arif Hikmet Onat
Şadi Pehlivanoglu
Ata Topaloğlu

RİZE

Arif Hikmet Güner
Fuad Sirmen (Başkan)

SAKARYA

Burhan Akdağ
Ekrem Alican
Nuri Bayar
Muslihittin Gürer

SAMSUN

Ali Fuat Alişan

Hâmit Kiper
İlyas Kılıç

SİRT

Süreyya Öner
Adil Yaşa

SİNOP

Mahmut Alicanoğlu
Haşim Tari

SİVAS

Rahmi Çeltekli
Rahmi Günay
Sebati Hastaoğlu
Ahmet Kangal
Cevad Odyakmaz
Güner Sarışözen
Reşat Turhan

Tahsin Türkay (İ.)

TEKİRDAĞ

Fethi Mahramlı

TOKAT

Sabahattin Baybura
H. Ali Dizman
Bekir Şeyhoğlu
Ali Rıza Ulusoy (İ.)

TRABZON

Selâhattin Güven
Nazmi Ökten
Kâmuran Ural
Ali Rıza Uzuner
Zeki Yağmurdereli

TUNCELİ

Vahap Kışoğlu

URFA

Osman Ağan
Kadri Eroğan
Sabri Kılıç
Celâl Öncel

UŞAK

Ahmet Tahtakılıç

VAN

İhsan Bedirhanoglu
Şükür Kösereisoğlu

YOZGAT

İsmail Hakkı Akdoğan
(B.)
Celâl Sungur (İ.)

ZONGULDAK

Sadık Tekin Müftüoğlu

[Açık üyelikler]

Aydın	1	Kocaeli	1
Erzurum	1	Manisa	1
Hatay	1	Muş	1
İsparta	1	Trabzon	1
İstanbul	1	Zonguldak	2
İzmir	2	Yekûn	13

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Federal Almanya Cumhuriyeti Hükümeti arasında Hava Ulaştırmasına dair Anlaşmanın onaylanmasının uygun bulunduğu hakkındaki kanun tasarisına verilen oyların sonucu

(Çoğunluk yok.)

Üye sayısı : 450
Oy verenler : 209
Kabul edenler : 204
Reddedenler :
Çekinseler : 5
Oya katılmayanlar : 228
Açık üyelikler : 13

[Kabul edenler]

ADANA

Hasan Aksay
Yusuf Aktimur
Mehmet Geçioğlu
Cavit Oral
Ahmet Savrun

ADIYAMAN

Arif Atalay
Mahmut Deniz

AFYON KARAHİSAR

Şevki Güler
Asım Yılmaz

AĞRI

Kerem Özcan
Rıza Polat

AMASYA

Reşat Arpacioğlu
İsmail Sarıgöz
Nevzat Şener

ANKARA

Burhan Apaydın
Hüseyin Ataman
Nihat Berkkan
Fuat Börekçi
İsmail Gence
İbrahim İmirzalıoğlu
Emin Paksüt
İlyas Seçkin
Ahmet Üstün
Ferhat Nuri Yıldırım
Abdülhak Kemal Yörük

ANTALYA

Etem Ağva
Hasan Fehmi Boztepe
Ömer Eken
Rafet Eker

ARTVİN

Nihat Ata
Sabit Osman Avcı
Saffet Eminağaoğlu

AYDIN

Orhan Apaydın
Hilmi Aydınçer
Melâhat Gedik-
Reşat Özarda

BALIKESİR

Ahmet Aydın Bolak
Mithat Şükrü Çavdar-
oğlu

Cevat Kanpulat
Ahmet İhsan Kırmılı
Cihat Turgut

BİNGÖL

M. Sıddık Aydar

BITLİS

Nafiz Giray

BOLU

Ahmet Çakmak
Turgut Çulha

BURDUR

Fethi Çelikbaş
Mehmet Özbey
Nadir Yavuzkan

BURSA

Hikmet Akalın
Edip Rüştü Akyürek
Sadrettin Çanga
İbrahim Öktem
Cevdet Perin
Mustafa Tayyar
Ahmet Türkel

İsmail Yılmaz

ÇANAKKALE

Ahmet Nihat Akay
Şefik İnan
Refet Sezgin

ÇANKIRI

Kâzım Arar
Şaban Keskin

ÇORUM

Abdurrahman Güler
Faruk Küreli

DENİZLİ

İbrahim Kocatürk
Remzi Şenel

DIYARBAKIR

Adnan Aral
Vefik Pirinçcioğlu
Alp Doğan Şen

EDİRNE

Nazmi Özoğul

ELAZIĞ

Naci Güray
Hürrem Müftügil
Ömer Faruk Sanaç

ERZİNCAN

Hüsamettin Atabeyli
Sadık Perinçek

ERZURUM

Nihat Diler
Cevat Dursunoğlu
Gıyasettin Karaca
Şerafettin Konuray
Adnan Şenyurt

GAZİANTEP

Osman Orhan Bilen

GİRESUN

Nizamettin Erkmen
Ali Köymen
GÜMÜŞANE

Halis Bayramoğlu
Necmeddin Küçüker
Nureddin Özdemir
Sabahattin Savacı

HAKKARİ

Ahmet Zeydan
HATAY

Ali Muhsin Bereketoğlu
Sâki Zorlu

İZEL

Mazhar Arıkan
Sadık Kutlay
İhsan Önal

İSPARTA

Ali İhsan Balım
Lokman Başaran
Sadettin Bilgiç

İSTANBUL

Ferruh Bozbeyle
Nurettin Bulak
Fahrettin Kerim Gökay
Muhiddin Güven
Coşkun Kırca
Şahabettin Orhon
Selim Sarper
İsmail Hakkı Tekinel
Reşit Ülker

İZMİR

Şükrü Akkan
Mehmet Ali Aytas
Muzaffer Döğemeci
Arif Ertunga

KARS
Kemal Güven
Rıza Yalçın
KASTAMONU
İhsan Şeref Dura
Sabri Keskin
Osman Zeki Oktay
Ali Özdikmenli
İsmail Hakkı Yılanhoğlu
KAYSERİ
Abdülhalim Aras
Hüsamettin Gümüşpala
Vedat Ali Özkan
Mehmet Sağlam
KIRKLARELİ
Abdurrahman Altuğ
Hasan Tahsin Uzun
KIRŞEHİR
Memduh Erdemir
KONYA
Ahmet Gürkan
İhsan Kabadayı
Abdüssamet Kuzucu
Rüştü Özal
Fakih Özlen
Sait Sina Yücesoy
KÜTAHYA
Ahmet Bozbay
Ali Erbek
Rauf Kıray

MALATYA
H. Avni Akşit
Mehmet Delikaya
MANİSA
Neriman Ağaoğlu
Süleyman Çağlar
Şevket Raşit Hatipoğlu
Nusret Köklü
Hilmi Okçu
Yakup Yakut
Nahit Yenişehirlioğlu
MARAŞ
Kemal Bağcıoğlu
Kemalî Bayazıt
Ali Hüdayioğlu
Enver Kaplan
Adnan Karaküçük
MARDİN
Mehmet Ali Arıkan
Seyfi Güneştan
MUĞLA
Adnan Akarca
Hilmi Baydur
Cevdet Oskay
Turan Şahin
İlhan Tekinalp
MUŞ
Sait Mutlu
Sami Öztürk
NİĞDE
Asım Eren
Ruhi Soyer

ORDU
Yusuf İzzettin Ağaoğlu
Refet Aksoy
Ata Bodur
Orhan Naim Havinedar
RİZE
Erol Yılmaz Akçal
Arif Hikmet Güner
Cevat Yalçın
SAKARYA
Ekrem Alican
Yusuf Ulusoy
SAMSUN
Ali Fuat Alişan
Nurettin Ceritoğlu
Bahri Cömert
Fevzi Geveci
Hâmit Kiper
Hüseyin Özalp
Osman Şahinoğlu
SIİRT
Cevdet Aydın
Hayrettin Özgen
SINOP
Mustafa Kaptan
Cemil Karahan
SİVAS
Adil Altay
İbrahim Göker
Rahmi Günay
Sebati Hastaoğlu
Güner Sarısözen

Reşat Turhan
TEKİRDAĞ
Turhan Kut
Hayri Mumcuoğlu
Orhan Öztrak
TOKAT
Mehmet Kazova
Zeyyat Kocamemi
TRABZON
Ali Şakir Ağanoğlu
Ekrem Dikmen
Ahmet Şener
Zeki Yağmürdereli
URFA
Atalay Akan
Kemal Badıllı
Kadri Eroğan
Bekir Sami Karahanlı
Celâl Öncel
UŞAK
Ali Rıza Akbıykoğlu
İbrahim Bulanalp
Ahmet Tahtakılıç
VAN
Muslih Görentaş
YOZGAT
Veli Uyar
ZONGULDAK
Ahmet Fuat Ak
Feyzi Fırat
Sadık Tekin Müftüoğlu

[Çekinserler]

ADANA
Ahmet Karamüftüoğlu
ESKİŞEHİR
İbrahim Cemalcılar

İÇEL
Yahya Dermancı
MARAŞ
Hasan Fehmi Evliya

NEVŞEHİR
Ramazan Demirsoy

[Oya katılmayanlar]

ADANA
Ali Bozdoğanlı
Kasım Gülek
Melih Kemal Küçüktepepınar
Kemal Sariibrahimoğlu
İbrahim Tekin
Ahmet Topaloğlu (B.)

ADİYAMAN
Mehmet Özbay
Ali Turanlı
AFYON KARAHİSAR
Halûk Nur Bâki
Veli Başaran
Hasan Dinçer (B.)
Mehmet Turgut (B.)

Şükrü Yüzbaşıoğlu
AĞRI
Nevzat Güngör
AMASYA
Mustafa Kemal Karan
ANKARA
İsmail Rüştü Aksal
Raif Aybar

Osman Bölükbaşı
Bülent Ecevit
Mustafa Kemal Erko-
van
Muhlis Ete
İbrahim Sıtkı Hatip-
oğlu
İhsan Köknel

Merdi Mihçoğlu (İ.)
Zühtü Pehlivanlı (İ.Ü.)

ANTALYA

İhsan Ataöv
Nazmi Kerimoğlu
Nihat Su

AYDIN

Mustafa Şükrü Koç
Nedim Müren
İsmet Sezgin

BALIKESİR

Cihat Bilgehan (B.)
Kaya Bulut
Gökhan Evliyaoğlu
Fennî İslimyeli
Süreyya Loç
Mehmet Tiritioğlu

BİLECİK

Şadi Binay
Orhan Tuğrul
BİNGÖL
Halit Rıza Ünal

BİTLİS

Müştak Okumuş
BOLU
Zeki Baltacıoğlu
Kemal Demir (B.)
Kâmil İnal
Fuat Ümit

BURSA

Ekrem Paksoy
Ziya Uğur
Baha Cemal Zağra

ÇANAKKALE

Burhan Arat
Süreyya Endik
ÇANKIRI
Rahmi İnceler
Nurettin Ok (Bşk. V.)

ÇORUM

Nuri Ahıskaloğlu
Muzaffer Dündar
Hilmi İncesulu
Neemi Ökten
İhsan Tombuş

DENİZLİ

Sinan Bosna
Mehmet Çobanoğlu
İsmail Ertan

Hüdaî Oral

Atıf Şohoğlu

DIYARBAKIR

Şehmus Arslan
Yusuf Azizoğlu (İ.)
Hilmi Gündoğan
Rocai İskenderoğlu (B.)

EDİRNE

Talât Asal
Süleyman Bilgen (İ. Ü.)
İlhami Ertem
Fahir Giritlioğlu

ELÂZİĞ

Nurettin Ardıçoğlu
Kemal Satır

ERZİNCAN

Zeynel Gündoğdu
Naci Yıldırım

ERZURUM

Ertuğrul Akça
Turhan Bilgin
Tahsin Telli

ESKİŞEHİR

Şevket Asbuzoğlu
Ertuğrul Gazi Sakarya
Seyfi Öztürk (B.)
Celâlettin Uzer
Aziz Zeytinoğlu

GAZİANTEP

Muzaffer Canbolat
Ali İhsan Gögüş
Hüseyin İncioğlu
Kudret Mavitan
Mithat San (B.)
Süleyman Ünlü

GİRESUN

Ali Cüceoğlu
Mustafa Kemal Çilesiz
İbrahim Etem Kılıçoğlu
Naim Tirali

HATAY

Bahri Bahadır
Abdullah Cilli
Ahmet Sırrı Hocaoğlu
Şekip İnal (B.)

İÇEL

Mehmet Ali Arslan
Burhan Bozdoğan
Celâl Kılıç

İSTANBUL

İbrahim Abak
Ziya Altınoğlu
Cihad Baban
Suphi Baykam
Ratip Tahir Burak
Tahsin Demiray
Ömer Zekâi Dorman
(B.)
Saadet Evren
Orhan Eyüboğlu
Hilmi Oben
Ahmet Oğuz
Oğuz Oran
Naci Ökten
Vahyi Özarar
İlhami Sancar
Hüsamettin Tiyaşan
Sabri Vardarlı
Abdurrahman Yazgan
Malik Yolaç
Zeki Zeren

İZMİR

Osman Sabri Adal
Şeref Bakşık
Ali Naili Erdem (B.)
İhsan Gürsan (B.)
Ziya Hanhan
Saim Kaygan
Nihad Kürşad
Necip Mirkelâmoğlu
Şinasi Osma
Kadri Özek
Mustafa Uyar
Lebit Yurdoğlu

KARS

Necmettin Akan
Lâtif Aküzüm
Hasan Erdoğan
Kemal Kaya
Kemal Okyay
Sırrı Ökten
Bahtiyar Vural

KASTAMONU

Avni Doğan
Fethi Doğançay

KAYSERİ

Turhan Feyzioğlu
Mehmet Göker
Bahri Yazır

Mehmet Yüceler

KIRKLARELİ

Mehmet Alâeddin Eriş
Fikret Filiz

KIRŞEHİR

Ahmet Bilgin
Halil Özmen

KOCAELİ

Şahabettin Bilgisu
Nihat Erim
Hâldan Kısayol
Süreyya Sofuoğlu

KONYA

Kemal Ataman
Selçuk Aytan
İrfan Baran (B.)
Kadircan Kafk
Ömer Kart
Mekki Keskin (Bşk. V.)
Fakih Özfakih
Faruk Sükan (B.)
Vefa Tanır
Cahit Yılmaz

KÜTAHYA

Mehmet Kesen
Sezai Sarpaşar
Sadrettin Tosbi

MALATYA

Nurettin Akyurt.
Ahmet Fırat
İsmet İnönü
H. Ziya Özkan

MANİSA

Muammer Erten
Yakup Kadri Karacemanoglu
Hürrem Kubat

MARDİN

Esat Kemal Aybar
Sevki Aysan
Vahap Dizdaroğlu (İ.)
Talât Oğuz

NEVŞEHİR

Halit Fikret Aka
Ali Baran Numanoglu

NİĞDE

Mehmet Altınsoy (B.)
Haydar Özalp
Oğuzdemir Tüzün

ORDU

Ferda Güley
Arif Hikmet Onat
Şadi Pehlivanoglu
Ata Topaloğlu

RİZE

Fuad Sirmen (Başkan)

SAKARYA

Burhan Akdağ
Nuri Bayar
Muslihittin Gürer
Hami Tezkan

SAMSUN

Mehmet Başaran
Fevzi Ceylan
Kâmrân Evliyaoglu
İlyas Kılıç

SIIRT

Süreyya Öner
Adil Yaşa

SİNOP

Mahmut Alicanoğlu
Haşim Tari

SİVAS

Rahmi Çeltekli
Ahmet Kangal
Cevad Odyakmaz
Tahsin Türkay
Mahmut Vural

TEKİRDAĞ

Fethi Mahramlı

TOKAT

Sabahattin Baybura

H. Ali Dizman
Reşit Önder
Bekir Şeyhoğlu
Ali Rıza Ulusoy (İ.)

TRABZON

Selâhaddin Güven
Nazmi Ökten
Kâmurân Ural
Ali Rıza Uzuner

TUNCELİ

Vahap Kışoğlu
Fethi Ülkü

URFA

Osman Ağan
Sabri Kılıç

VAN

İhsan Bedirhanoglu
Şükür Köserreisoglu

YOZGAT

İsmail Hakkı Akdoğan
(B.)
İsmet Kapısız
Mustafa Kepir
Turgut Nizamoglu
Celâl Sungur (İ.)

ZONGULDAK

Kenan Esengin
Ramiz Karakaşoglu
Mehmet Ali Pestileci
Yusuf Ziya Yücebilgin

[Açık üyelikler]

Aydın	1	Kocaeli	1
Erzurum	1	Manisa	1
Hatay	1	Muş	1
İsparta	1	Trabzon	1
İstanbul	1	Zonguldak	2
İzmir	2		
		Yekûn	13

150 milyon liralık madeni ufaklık para bastırılması hakkındaki 8797 sayılı Kanunun birinci maddesinin değiştirilmesine dair kanun tasarısına verilen oyların sonucu

(Çoğunluk yok.)

Üye sayısı : 450
Oy verenler : 209
Kabul edenler : 206
Reddedenler : 0
Çekinsemler : 3
Oya katılmıyanlar : 228
Açık üyelıklar : 13

[Kabul edenler]

ADANA

Hasan Aksay
Yusuf Aktimur
Ali Bozdoğanoglu
Mehmet Geçioğlu
Ahmet Karamüftüoglu
Cavit Oral
Ahmet Savrun
Ibrahim Tekin

ADIYAMAN

Mahmut Deniz
Ali Turanlı

AFYON KARAHISAR

Halûk Nur Bâki
Asım Yılmaz

AGRI

Kerem Özcan

AMASYA

Reşat Arpacioğlu
Mustafa Kemal Karan
İsmail Sarıgöz
Nevzat Şener

ANKARA

Burhan Apaydın
Fuat Börekçi
İsmail Gence
Ibrahim Sıtkı Hatipoğlu
Ibrahim İmirzahoğlu
İhsan Köknel
Zühtü Pehlivanlı
Ahmet Üstün
Ferhat Nuri Yıldırım
Abdülmak Kemal Yörük

ANTALYA

Etem Ağva
Hasan Fehmi Boztepe
Ömer Eken
Rafet Eker
Nazmi Kerimoğlu
Nihat Su

ARTVIN

Nihat Ata
Sabit Osman Avcı

AYDIN

Orhan Apaydın
Hilmi Aydınçer
Melâhat Gedik
Mustafa Şükrü Koç
Reşat Özarda

BALIKESİR

Ahmet Aydın Bolak
Gökhan Evliyaoglu
Fennî İslimyeli
Süreyya Koç
Cihat Turgut

BİLECİK

Şadi Binay

BİTLİS

Nafiz Giray

BOLU

Ahmet Çakmak
Turgut Çulha
Kâmil İnal

BURDUR

Fethi Çelikbaş
Nadir Yavuzkan

BURSA

Hikmet Akalın
Edip Rüştü Akyürek

Sadrettin Çanga

Cevdet Perin

İsmail Yılmaz

ÇANAKKALE

Ahmet Nihat Akay
Şefik İnan

ÇANKIRI

Kâzım Arar
Şaban Keskin

ÇORUM

Abdurrahman Güler

Faruk Küreli

İhsan Tombuş

DENİZLİ

Sinan Bosna

Mehmet Çobanoğlu

Ibrahim Kocatürk

Remzi Şenel

DIYARBAKIR

Adnan Aral

Alp Doğan Şen

EDİRNE

İlhami Ertem

ELÂZİĞ

Naci Güray

Hürrem Müftügil

Ömer Faruk Sanaç

ERZİNCAN

Hüsamettin Atabeyli

Zeynel Gündoğdu

ERZURUM

Nihat Diler

Cevat Dursunoğlu

Gıyasettin Karaca

Şerafettin Konuray

Adnan Şenyurt

ESKİŞEHİR

Şevket Asbuzoğlu

Ibrahim Cemalçılar

Celâlettin Uzer

GAZİANTEP

Osman Orhan Bilen

GİRESUN

Mustafa Kemal Çilesiz

Nizamettin Erkmen

Ibrahim Etem Kılıçoğlu

GÜMÜŞANE

Sabahattin Savacı

HAKKÂRİ

Ahmet Zeydan

HATAY

Ali Muhsin Bereketoğlu

Abdullah Cilli

İÇEL

Mehmet Ali Arslan

Sadık Kutlay

İhsan Önal

İSPARTA

Ali İhsan Balım

Lokman Başaran

Sadettin Bilgiç

İSTANBUL

Ferruh Bozbeyli

Nurettin Bulak

Tahsin Demiray

Fahrettin Kerim Gökay

Muhiddin Güven

Vahyi Özarar

Selim Sarper

İZMİR

Osman Sabri Adal

Mehmet Ali Aytaş

Muzaffer Döşemeci
Kadri Özek
Lebit Yurdoğlu

KARS

Lâtif Aküzüm
Hasan Erdoğan
Kemal Güven
Kemal Kaya
Kemal Okyay
Sırrı Öktem
Rıza Yalçın

KASTAMONU

İhsan Şeref Dura
Sabri Keskin
Osman Zeki Oktay
Ali Özdikmenli
İsmail Hakkı Yılanlı-
oğlu

KAYSERİ

Abdülhalim Aras
Hüsâmettin Gümüşpala

KIRKLARELİ

Abdurrahman Altuğ
Hasan Tahsin Uzun

KIRŞEHİR

Memduh Erdemir

KONYA

Ahmet Gürkan
İhsan Kabadayı
Kadircañ Kafır
Abdüssamet Kuzucu
Rüştü Özal
Fakih Özlen

KÜTAHYA

Ahmet Bozbay

Ali Erbek
Rauf Kıray
Sezai Sarpağar
MALATYA

H. Avni Akşit
İsmet İnönü

MANISA

Neriman Ağaoğlu
Süleyman Çağlar
Şevket Raşit Hatib-
oğlu
Yakup Yakut
Nahit Yenişehirlioğlu

MARAS

Kemali Bayazıt
Hasan Fehmi Evliya
Adnan Karaküçük

MARDİN

Mehmet Ali Arıkan
Talât Oğuz

MUğLA

Adnan Akarca
Hilmi Baydur
Cevdet Oskay
İlhan Tekinalp

MUŞ

Sait Mutlu
Sami Öztürk

NİGDE

Asım Eren
Haydar Özalp
Ruhi Soyer

ORDU

Yusuf İzzettin Ağaoğlu
Refet Aksoy
Orhan Naim Hazinedar

RİZE

Erol Yılmaz Akçal
Cevat Yalçın

SAKARYA

Hami Tezkan
Yusuf Ulusoy

SAMSUN

Mehmet Başaran
Nurettin Ceritoğlu
Fevzi Ceylân
Bahri Cömert
Kâmran Evliyaoğlu
Fevzi Geveci
Hüseyin Özalp
Osman Şahinoğlu

SİRT

Cevdet Aydın
Hayrettin Özgen

SİNOP

Mustafa Kaptan
Cemil Karahan

SİVAS

Adil Altay
İbrahim Göker
Mahmut Vural

TEKİRDAğ

Turhan Kut
Hayri Mumeuoğlu
Orhan Öztrak

TOKAT

Mehmet Kazova
Zeyyat Kocamemi
Reşit Önder

TRABZON

Ali Şakir Ağanoğlu
Ekrem Dikmen
Ahmet Şener

TUNCELİ

Fethi Ülkü

URFA

Atalay Akan
Kemal Badıllı
Bekir Sami Karahanlı

UŞAK

Ali Rıza Akbıykoğlu
İbrahim Bulanalp

VAN

Muhlis Görentaş

YOZGAT

İsmet Kapısız
Mustafa Kepir
Turgut Nizamoğlu
Veli Uyar

ZONGULDAK

Ahmet Fuat Ak
Kenan Esengin
Feyzi Fırat
Ramiz Karakaşoğlu
Mehmet Ali Pestilci
Yusuf Ziya Yücebیلgin

[Çekinseler]

ADANA

Kemal Sarıbrahimoğlu

İÇEL

Yahya Dermancı

KASTAMONU

Fethi Doğançay

[Oya katılmıyanlar]

ADANA

Kasım Gülek
Melih Kemal Küçükte-
pepınar
Ahmet Topaloğlu (B.)

ADİYAMAN

Arif Atalay
Mehmet Özbay

AFYON KARAHİSAR

Veli Başaran
Hasan Dinçer (B.)
Şevki Güler
Mehmet Turgut (B.)
Şükrü Yüzbaşıoğlu

AğRI

Nevzat Güngör

Rıza Polat

ANKARA

İsmail Rüştü Aksal
Hüseyin Ataman (B.)
Raif Aybar
Nihat Berkkan
Osman Bölükbaşı
Bülent Ecevit

Mustafa Kemal Erko-
van

Muhlis Ete
Mehdi Mihçioğlu (1.)
Emin Paksüt
İlyas Seçkin

ANTALYA

İhsan Ataöv

ARTVIN

Saffet Eminagaoglu

AYDIN

Nedim Müren

İsmet Sezgin

BALIKESİR

Cihat Bilgehan (B.)

Kaya Bulut

Mithat Şükrü Çavdaroglu

Cevat Kanpulat

Ahmet İhsan Kırımlı

Mehmet Tiritoglu

BİLEÇİK

Orhan Tuğrul

BİNGÖL

M. Sıddık Aydar

Halit Rıza Ünal

BİTLİS

Müştak Okumuş

BOLU

Zeki Baltacıoglu

Kemal Demir (İ.)

Fuat Ümit

BURDUR

Mehmet Özbey

BURSA

İbharim Öktem

Ekrem Paksoy

Mustafa Tayyar

Ahmet Türkel

Ziya Uğur

Baha Cen'al Zağra

ÇANAKKALE

Burhan Arat

Süreyya Endik

Refet Sezgin

ÇANKIRI

Rahmi İnceler

Nurettin Ok (Bşk. V.)

ÇORUM

Nuri Ahıskalıoglu

Muzaffer Dünder

Hilmi İncesulu

Necmi Ökten

DENİZLİ

İsmail Ertan

Hüdaî Oral

Âtîf Şoğoğlu

DIYARBAKIR

Şehmuz Arslan

Yusuf Azizoglu (İ.)

Hilmi Gündoğan

Recai Iskenderoglu (B.)

Vefik Piriñcioğlu

EDİRNE

Talât Asal

Süleyman Bilgin (İ. Ü.)

Fahir Giritlioglu

Nazmi Özoğul

ELAZIĞ

Nurettin Ardiçoğlu

Kemal Satir

ERZİNCAN

Sadık Perinçek

Naci Yıldırım

ERZURUM

Ertuğrul Akça

Turhan Bilgin

Tahsin Telli

ESKİŞEHİR

Ertuğrul Gazi Sakarya

Seyfi Öztürk (B.)

Aziz Zeytinoglu

GAZİANTEP

Muzaffer Canbolat

Ali İhsan Göğüş

Hüseyin İncioğlu

Kudret Mavitan

Mithat San (B.)

Süleyman Ünlü

GİRESUN

Ali Cüceoğlu

Ali Köymen

Naim Tirali

GÜMÜŞANE

Halis Bayramoglu

Necmeddin Küçükler

Nureddin Özdemir

HATAY

Bahri Bahadır

Ahmet Sırrı Hoçaoğlu

Şekip İnal (B.)

Saki Zorlu

İÇEL

Mazhar Arıkan

Burhan Bozdoğan

Celâl Kılıç

İSTANBUL

Ibrahim Abak

Ziya Altınoglu

Cihad Baban

Suphi Baykam

Ratip Tahir Burak

Ömer Zekâi Dorma

(B.)

Saadet Evren

Orhan Eyüboğlu

Ali Coşkun Kırca

Hilmi Ober

Ahmet Oğuz

Oğuz Oran

Şahabettin Orhon

Naci Öktem

İlhami Sancar

İsmail Hakkı Tekinel

Hüsamettin Tiyangın

Reşit Ülker

Sabri Vardarlı

Abdurrahman Yazgan

Malik Yolaç

Zeki Zeren

İZMİR

Şükrü Akkan

Şeref Bakşık

Ali Naili Erdem (B.)

Arif Ertunga

İhsan Gürsan (B.)

Ziya Hanhan

Saim Kaygan

Nihad Kürşad

Necip Mirkelâmoğlu

Şinasi Osma

Mustafa Uyar

KARS

Necmettin Akan

Bahtiyar Vural

KASTAMONU

Avni Doğan

KAYSERİ

Turhan Feyzioğlu

Mehmet Göker

Vedat Âli Özkan

Mehmet Sağlam

Bahri Yazır

Mehmet Yüceler

KIRKLARELİ

Mehmet Alâeddin Eriş

Ekret Füliz

KIRŞEHİR

Ahmet Bilgin

Halil Özmen

KOCAELİ

Şahabettin Bilgisu

Nihat Erim

Hâldan Kısayol

Süreyya Sofuoğlu

KONYA

Kemal Ataman

Selçuk Aytan

İrfan Baran (B.)

Ömer Kart

Mekki Keskin (Bşk. V.)

Fakih Özfakih

Faruk Sükan (B.)

Vefa Tanır

Cahit Yılmaz

Sait Sına Yücesoy

KÜTAHYA

Mehmet Kesen

Sadrettin Tosbi

MALATYA

Nurettin Akyurt

Mehmet Delikaya

Ahmet Fırat

Halit Ziya Özkan

MANİSA

Muammer Erten

Yakup Kadri Karaosmanoğlu

Nusret Köklü

Hurrem Kubat

Hilmi Okçu

MARŞ

Kemal Bağcıoğlu

Ali Hüdayioğlu

Enver Kaplan

MARDİN

Esat Kemal Aybar

Sevki Aysan

Vahap Dizdaroglu (İ.)

Seyfi Güneştan

MUĞLA

Turan Şahin

NEVŞEHİR
Halit Fikret Aka
Ramazan Demirsoy
Ali Baran Numanoğlu
NİĞDE
Mehmet Altınsoy (B.)
Oğuzdemir Tüzün
ORDU
Ata Bodur
Ferda Güley
Arif Hikmet Onat
Şadi Pehlivanoglu
Ata Topaloğlu
RİZE
Arif Hikmet Güner
Fuad Sirmen (Başkan)
SAKARYA
Burhan Akdağ

Ekrem Alican
Nuri Bayar
Muslihittin Gürer
SAMSUN
Ali Fuat Alişan
Hâmit Kiper
İlyas Kılıç
SİİRT
Süreyya Öner
Adil Yaşa
SİNOP
Mahmut Alicanoğlu
Haşim Tarı
SİVAS
Rahmi Çeltekli
Rahmi Günay
Sebati Hastaoğlu

Ahmet Kangal
Cevad Odyakmaz
Güner Sarısözen
Reşat Turhan
Tahsin Türkay
TEKİRDAĞ
Fethi Mahramlı
TOKAT
Sabahattin Baybura
H. Ali Dizman
Bekir Şeyhoğlu
Ali Rıza Ulusoy (İ.)
TRABZON
Selâhaddin Güven
Nazmi Ökten
Kâmuran Ural
Ali Rıza Uzuner
Zeki Yağmurdereli

TUNCELI
Vahap Kışoğlu
URFA
Osman Ağan
Kadri Eroğan
Sabri Kılıç
Celâl Öncel
UŞAK
Ahmet Tahtakılıç
VAN
İhsan Bedirhanoglu
Şükrü Köseraisoğlu
YOZGAT
İsmail Hakkı Akdoğan
(B.)
Celâl Sungur (İ.)
ZONGULDAK
Sadık Tekin Müftüoğlu

[Açık üyelikler]

Aydın	1	Manisa	1
Erzurum	1	Muş	1
Hatay	1	Trabzon	2
İsparta	1	Zonguldak	1
İstanbul	1		—
İzmir	2		
Kocaeli	1	Yekûn	13

1 . 7 . 1964 tarih ve 488 sayılı Damga Vergisi Kanununun 2 sayılı tablosunun V nci bölümünün 18 nci fıkrasının değiştirilmesine dair kanun teklifine verilen oyların sonucu

(Çoğunluk yoktur.)

Üye sayı : 450
Oy verenler : 209
Kabul edenler : 207
Reddedenler : 0
Çekinseler : 2
Oya katılmıyanlar : 228
Açık üyelikler : 13

[Kabul edenler]

ADANA

Hasan Aksay
Yusuf Aktimur
Ali Bozdoğanoglu
Mehmet Geçioğlu
Ahmet Karamüftüoğlu
Cavit Oral
Ahmet Savrun
İbrahim Tekin

ADYAMAN

Mahmut Deniz
Ali Turanlı

AFYON KARAHİSAR

Halûk Nur Bâki
Asım Yılmaz

AĞRI

Kerem Özcan

AMASYA

Reşat Arpacıoğlu
Mustafa Kemal Karan
İsmail Sarıgöz
Nevzat Şener

ANKARA

Burhan Apaydın
Fuat Börekçi
İsmail Gence
İbrahim Sıtkı Hatip-
oğlu
İbrahim İmirzalıoğlu
İhsan Köknel
Zühtü Pehlivanlı
Ahmet Üstün
Ferhat Nuri Yıldırım
Abdülhak Kemal Yörük

ANTALYA

Etem Ağva
Hasan Fehmi Boztepe
Ömer Eken
Rafet Eker
Nazmi Kerimoğlu
Nihat Su

ARTVİN

Nihat Ata
Sabit Osman Avcı

AYDIN

Orhan Apaydın
Hilmi Aydınger
Melâhat Gedik
Mustafa Şükrü Koç
Reşat Özarda

BALIKESİR

Ahmet Aydın Bolak
Gökhan Evliyaoglu
Fennî İslimyeli
Süreyya Koç
Cihat Turgut

BİLECİK

Şadi Binay

BİTLİS

Nafiz Giray

BOLU

Ahmet Çakmak
Turgut Çulha
Kâmil İnal

BURDUR

Fethi Çelikbaş
Nadir Yavuzkan

BURSA

Hikmet Akalın
Edip Rüştü Akyürek
Sadrettin Çanga
Cevdet Perin
İsmail Yılmaz

ÇANAKKALE

Ahmet Nihat Akay
Şefik İnan

ÇANKIRI

Kâzım Arar
Şaban Keskin

ÇORUM

Abdurrahman Güler
Faruk Küreli
İhsan Tombuş

DENİZLİ

Sinan Bosna
Mehmet Çobanoğlu
İbrahim Kocatürk
Remzi Şenel

DIYARBAKIR

Adnan Aral
Alp Doğan Şen

EDİRNE

İlhami Ertem

ELAZIĞ

Naci Güray
Hürrem Müftügil
Ömer Faruk Sanaç

ERZİNCAN

Hüsamettin Atabeyli
Zeynel Gündoğdu

ERZURUM

Nihat Diler
Cevat Dursunoğlu

Gıyasettin Karaca
Şerafettin Konuray

ESKİŞEHİR

Şevket Asbuzoğlu
İbrahim Cemalcılar
Celâlettin Uzer

GAZİANTEP

Osman Orhan Bilen

GİRESUN

Mustafa Kemal Çilesiz
Nizamettin Erkmel
İbrahim Etem Kılıçoğlu

GÜMÜŞANE

Sabahattin Savacı

HAKKARİ

Ahmet Zeydan

HATAY

Ali Muhsin Bereketoğlu
Abdullah Cilli

İÇEL

Mehmet Ali Arslan
Sadık Kutlay
İhsan Önal

İSPARTA

Ali İhsan Balım
Lokman Başaran
Sadettin Bilgiç

İSTANBUL

Ferruh Bozbeyli
Nurettin Bulak
Tahsin Demiray
Fahrettin Kerim Gökay
Muhiddin Güven
Ali Coşkun Kırcı
Vahyi Özarar

Selim Sarper
İsmail Hakkı Tekinel
İZMİR

Osman Sabri Adal
Mehmet Ali Aytaş
Muzaffer Döşemeci
Kadri Özek
Lebit Yurdoğlu
KARS

Lâtif Aküzüm
Hasan Erdoğan
Kemal Güven
Kemal Kaya
Kemal Okyay
Sırrı Öktem
Rıza Yalçın

KASTAMONU

Fethi Doğançay
İhsan Şeref Dura
Sabri Keskin
Osman Zeki Oktay
Ali Özdikmenli
İsmail Hakkı Yılanlı-
oğlu

KAYSERİ

Abdülhalim Aras
Hüsamet'tin Gümüşpala

KIRKLARELİ

Abdurrahman Altuğ
Hasan Tahsin Uzun

KIRŞEHİR

Memduh Erdemir

KONYA

Ahmet Gürkan
İhsan Kabaday

Kadirecan Kaflı
Abdüssamet Kuzucu
Rüştü Özal
Fakih Özlen

KÜTAHYA

Ahmet Bozbay
Ali Erbek
Rauf Kıray
Sezai Sarpaşar

MALATYA

H. Avni Akşit
İsmet İnönü

MANİSA

Neriman Ağaoğlu
Süleyman Çağlar
Şevket Raşit Hatipoğlu
Yakup Yakut
Nahit Yenişehirlioğlu

MARAS

Kemalî Bayazıt
Hasan Fehmi Evliya
Adnan Karakükük

MARDİN

Mehmet Ali Arıkan
Talât Oğuz

MUĞLA

Adnan Akarca
Hilmi Baydur
Cevdet Oskay
İhan Tekinalp

MUŞ

Sait Mutlu
Sami Öztürk

NİĞDE

Asım Eren
Haydar Özalp
Ruhi Soyer

ORDU

Yusuf İzzettin Ağaoğlu
Refet Aksoy
Orhan Naim Hazinedar

RİZE

Erol Yılmaz Akçal
Cevat Yalçın

SAKARYA

Hami Tezkan
Yusuf Ulusoy

SAMSUN

Mehmet Başaran
Nurettin Ceritoğlu

Fevzi Ceylân
Bahri Cömert
Kâmran Evliyaöğlu

Fevzi Geveci
Osman Şahinoğlu

SİRT

Cevdet Aydın
Hayrettin Özgen

SİNOP

Mustafa Kaptan
Cemil Karahan

SİVAS

Adil Altay
İbrahim Göker
Mahmut Vural

TEKİRDAĞ

Turhan Kut
Hayri Mumcuoğlu
Orhan Öztrak

TOKAT

Mehmet Kazova
Zeyyat Kocamemi
Reşit Önder

TRABZON

Ali Şakir Ağanoğlu
Ekrem Dikmen
Ahmet Şener

TUNCELİ

Fethi Ülkü

URFA

Atalay Akan
Kemal Badıllı
Bekir Sami Karahanlı

UŞAK

Ali Rıza Akbıyıköğlu
İbrahim Bulanalp

VAN

Muslih Görentaş
YOZGAT

İsmet Kapisız
Mustafa Kepir
Turgut Nizamöğlu
Veli Uyar

ZONGULDAK

Ahmet Fuat Ak
Kenan Esengin
Fevzi Fırat
Ramiz Karakaşöğlu
Mehmet Ali Pestilci
Yusuf Ziya Yücebilgin

[Çekinseler]

ADANA

Kemal Sarıbrahimoğlu

İÇEL

Yahya Dermancı

[Oya katılmıyanlar]

ADANA

Kasım Gülek
Melih Kemal Küçükte-
pepınar
Ahmet Topaloğlu (B.)

ADİYAMAN

Arif Atalay
Mehmet Özbay

AFYON KARAHİSAR

Veli Başaran
Hasan Dinçer (B.)
Şevki Güler
Mehmet Turgut (B.)
Şükrü Yüzbaşıöğlu

AGRI

Nevzat Güngör

Rıza Polat

ANKARA

İsmail Rüştü Aksal
Hüseyn Ataman (B.)
Raif Aybar
Nihat Berkkan
Osman Bölükbaşı
Bülent Ecevit

Mustafa Kemal Erkovan
Muhlis Ete

Mehdi Mihçioğlu (i.)

Emin Paksüt

İlyas Seçkin

ANTALYA

İhsan Ataöv

ARTVIN

Saffet Eminağaoğlu

AYDIN

Nedim Müren

İsmet Sezgin

BALIKESİR

Cihat Bilgehan (B.)

Kaya Bulut

Mithat Şükrü Çavdar-
oğlu

Cevat Kanpulat

Ahmet İhsan Kırmılı

Mehmet Tiritioğlu

BİLECİK

Orhan Tuğrul

BİNGÖL

M. Sıddık Aydar

Halit Rıza Ünal

BITLİS

Müştak Okumus

BOLU

Zeki Baltacıoğlu

Kemal Demir (İ.)

Fuat Ümit

BURDUR

Mehmet Özbey

BURSA

İbrahim Öktem

Ekrem Paksoy

Mustafa Tayyar

Ahmet Türkel

Ziya Uğur

Baha Cemal Zağra

ÇANAKKALE

Burhan Arat

Süreyya Endik

Refet Sezgin

ÇANKIRI

Rahmi İnceler

Nurettin Ok (Bşk. V.)

ÇORUM

Nuri Ahıskaloğlu

Muzaffer Dünflar

Hilmi İncesulu

Neemi Öktem

DENİZLİ

İsmail Ertan

Hüdaî Oral

Atıf Şohoğlu

DIYARBAKIR

Şehmuz Arslan

Yusuf Azizoğlu (İ.)

Hilmi Gündoğan

Recai İskenderoğlu (B.)

Vefik Pirinçioğlu

EDİRNE

Talât Asal

Süleyman Bilgin (İ. Ü.)

Ahmed Giritlioğlu

Nazmi Özoğul

ELAZIĞ

Nurettin Ardıçoğlu

Kemal Satır

ERZİNCAN

Sadık Perinçek

Naci Yıldırım

ERZURUM

Ertuğrul Akça

Turhan Bilgin

Adnan Şenyurt

Tahsin Telli

ESKİŞEHİR

Ertuğrul Gazi Sakarya

Seyfi Öztürk (B.)

Aziz Zeytinoğlu

GAZİANTEP

Muzaffer Canbolat

Ali İhsan Göğüş

Hüseyin İncioğlu

Kudret Mavitan

Mithat San (B.)

Süleyman Ünlü

GİRESUN

Ali Cüceoğlu

Ali Köymen

Naim Tirali

GÜMÜŞANE

Halis Bayramoğlu

Necmeddin Küçükler

Nureddin Özdemir

HATAY

Bahri Bahadır

Ahmet Sırrı Hocaoğlu

Şekip İnal (B.)

Şâki Zorlu

İÇEL

Mazhar Arıkan

Burhan Bozdoğan

Celâl Kılıç

İSTANBUL

İbrahim Abak

Ziya Altınoğlu

Cihad Baban

Suphi Baykam

Ratip Tahir Burak

Ömer Zekâî Dorman

(B.)

Saadet Evren

Orhan Eyüboğlu

Hilmi Oben

Ahmet Oğuz

Oğuz Oran

Şahabettin Orhon

Naci Öktem

İlhami Sancar

Hüsamettin Tiyangın

Reşit Ülker

Sabri Vardarlı

Abdurrahman Yazgan

Malik Yolaç

Zeki Zeren

İZMİR

Şükrü Akkan

Şeref Baksık

Ali Naili Erdem (B.)

Arif Ertunga

İhsan Gürsan (B.)

Ziya Hanhan

Saim Kaygan

Nihad Kürşad

Necip Mirkelâmoğlu

Şinasi Osma

Mustafa Uyar

KARS

Neemettin Akan

Bahtiyar Vural

KASTAMONU

Avni Doğan

KAYSERİ

Turhan Feyzioğlu

Mehmet Göker

Vedat Ali Özkan

Mehmet Sağlam

Bahri Yazır

Mehmet Yüceler

KIRKLARELİ

Mehmet Alâeddin Eriş

Fikret Filiz

KIRŞEHİR

Ahmet Bilgin

Halil Özmen

KOCAELİ

Şahabettin Bilgisu

Nihat Erim

Hâldan Kısayol

Süreyya Sofuoğlu

KONYA

Kemal Ataman

Selçuk Aytan

İrfan Baran (B.)

Ömer Kart

Mekki Keskin Bşk. V.)

Fakih Özfakih

Fâruk Sükan (B.)

Vefa Tanır

Cahit Yılmaz

Sait Sına Yücesoy

KÜTAHYA

Mehmet Kesen

Sadrettin Tosbi

MALATYA

Nurettin Akyurt

Mehmet Delikaya

Ahmet Fırat

Halit Ziya Özkan

MANİSA

Muammer Erten

Yakup Kadri Karaos-

manoğlu

Nusret Köklü

Hürrem Kubat

Hilmi Okçu

MARAŞ

Kemal Bağcıoğlu

Ali Hüdayioğlu

Enver Kaplan

MARDİN

Esat Kemal Aybar
Şevki Aysan
Vahap Dizdaroğlu (İ.)

Seyfi Güneştan

MUĞLA

Turan Şahin

NEVŞEHİR

Halit Fikret Aka
Ramazan Demirsoy
Ali Baran Numanoğlu

NİĞDE

Mehmet Altınsoy (B.)
Oğuzdemir Tüzün

ORDU

Ata Bodur
Ferda Güley
Arif Hikmet Onat
Şadi Pehlivanoglu
Ata Topaloğlu

RİZE

Arif Hikmet Güner
Fuad Sirmen (Başkan)

SAKARYA

Burhan Akdağ
Ekrem Alican
Nuri Bayar
Muslihittin Güner

SAMSUN

Ali Fuat Alişan
Hâmit Kiper
İlyas Kılıç
Hüseyin Özalp

SİİRT

Süreyya Öner
Adil Yaşa

SINOP

Mahmut Alicanoğlu
Haşim Tari

SİVAS

Rahmi Çeltekli
Rahmi Günay
Sebati Hastaoğlu
Ahmet Kangal
Cevat Odyakmaz
Güner Sarısözen
Reşat Turhan
Tahsin Türkay

TEKİRDAĞ

Fethi Mahramlı
TOKAT
Sabahattin Baybura
H. Ali Dizman
Bekir Şeyhoğlu
Ali Rıza Ulusoy (İ.)

TRABZON

Selâhattin Güven
Nazmi Ökten
Kâmuran Ural

Ali Rıza Uzuner
Zeki Yağmurdereli

TUNCELİ

Vahap Kışoğlu

URFA

Osman Ağan
Kadri Eroğan
Sabri Kılıç
Celâl Öncel

UŞAK

Ahmet Tahtakılıç

VAN

İhsan Bedirhanoglu
Şükrü Köseroisoglu

YOZGAT

İsmail Hakkı Akdoğan
Celâl Sungur (İ.)

ZONGULDAK

Sadık Tekin Müftüoğlu

[Açık üyelikler]

Aydın	1	Kocaeli	1
Erzurum	1	Manisa	1
Hatay	1	Muş	1
İsparta	1	Trabzon	1
İstanbul	1	Zonguldak	2
İzmir	2		
		Yekûn	13

Millet Meclisi

GÜNDEMİ

99. BİRLEŞİM

6 . 5 . 1965 Perşembe

Saat : 15,00

I

A- BAŞKANLIK DİVANININ GENEL KURULA SUNUŞLARI

B - İKİNCİ DEFA OYA KONULACAK İŞLER

× 1. — Ege Üniversitesi adıyla İzmir'de bir üniversite kurulması hakkındaki 6595 sayılı Kanununun geçici 4 nci maddesinin değiştirilmesine dair kanun tasarısı (1/638) (S. Sayısı : 695)

× 2. — Dışişleri Bakanlığının yabancı memleketlerdeki görevli telsizcilerin ücretleri hakkında kanun tasarısı (1/763) (S. Sayısı : 885)

× 3. — Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Federal Almanya Cumhuriyeti Hükümeti arasında Hava Ulaştırmasına dair Anlaşmanın onaylanmasının uygun bulunduğu hakkında kanun tasarısı (1/617) (S. Sayısı : 856)

× 4. — 1. 7 . 1964 tarih ve 488 sayılı Damga Vergisi Kanununun 2 sayılı tablosunun V nci blümünün 18 nci fıkrasının değiştirilmesine dair kanun teklifi (2/803) (S. Sayısı : 934)

× 5. — 2836 sayılı Kanunun 22 nci maddesinin değiştirilmesine dair kanun teklifi (2/527) (S. Sayısı : 807)

× 6. — 150 milyon liralık madeni ufaklık para bastırılması hakkında 6797 sayılı Kanun

nun birinci maddesinin değiştirilmesine dair kanun tasarısı (1/651) (S. Sayısı : 725)

II

SORULAR, GENSORULAR VE GENEL GÖRÜŞME

III

ÖNCELİKLE GÖRÜŞÜLMESİ KARARLAŞTIRILAN İŞLER

1. — Siyasi partiler kanunu tasarısı ile Adana Milletvekili Kasım Gülek ve Kemal Sarıbrahimoğlu'nun, Siyasi partiler kanun teklifleri ve Geçici Komisyon raporu (1/560, 2/378, 2/591) (S. Sayısı : 527) [Dağıtma tarihi : 27 . 11 . 1963]

IV

A - HAKLARINDA İVEDİLİK KARARI VERİLENİ ŞLER

B - TÜZÜK GEREĞİNCE BİR DEFA GÖRÜŞÜLECEK İŞLER

V

İKİ DEFA GÖRÜŞÜLECEK İŞLER

A - İKİNCİ GÖRÜŞÜLMESİ YAPILACAK İŞLER

B - BİRİNCİ GÖRÜŞÜLMESİ YAPILACAK İŞLER